

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt. fél évre 7 frt. negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, augusztus 7-én.

217. szám.

Flegma.

A Balkánhoz címzett szállóban egyszer csönget az ember a szobapinczérnek, kétszer a szobaleánynak és ötvenszer a konzulnak. De akkor sem bizonyos, hogy meghallja a csöngetést, mert arra lenn egy kissé süketek a konzulok. Eből pedig sok bajuk van az idegeneknek, akiket sorsuk odavezérelt a Balkánhoz címzett s egyébként rendkívül bizonytalan szállóba. Ha csak lehet, elkerülik, de ha nem lehet, akkor okvetetlenül megemlegetik.

Mint legutóbb az a sok száz magyar leány, akit fényes ígéretekkel lecsaltak Bulgáriába, aztán pedig rettenetesen megkínították. A boldogtalanok átkeltek a magyar határon, a nagy bér reményében szolgálatba álltak a bolgár ur családokhoz, keservesen meg is dolgoztak a pénzért, de a mikor fizetésre került volna a sor, a bolgár ur családok elvették tőlük az utlevelet, megtagadták az ígért fizetést, elverték őket és egyszerűen kidobták. Most már ott álltak támasz nélkül, utlevél nélkül és elgyötörve a vadon idegenben. Futottak a bíróhoz, az nem akarta őket ismerni. Csöngettek az osztrák-magyar konzulért, de az csak az ötvenedik csöngetésnél veszi észre, hogy őt gondolkodják. El lehet tehát képzelni, hogy micsoda szakadatlan jajgatás és micsoda állandó csöngetés volt az, ami a konzult arra is rábirta, hogy jelentést tegyen a

külgyminiszternek! Tiszta revolúciót csinálhattak a magyar lányok, hogy a ruszcsuki konzul is úgy megrémült.

Denique mégis csak megrémült és a külgyminiszternek jelentést tett, hogy mennyire meggyötörtek Bulgáriában a szolgáló magyar leányokat. A külgyminiszter azonban látogatáson volt a francziánál s ha tegnap haza is jött, egyelőre fontosabb dolgok várják, semhogy a ruszcsuki konzul jelentését méltatná figyelmére. Talán majd ő is megvárja, hogy ötvenszer csöngessenek utána, mert ő is van olyan ur, mint a konzul. S így a Bulgáriában elgyötört magyar leányok egy darabig még kénytelenek lesznek el-tűrni, hogy kínozzák, verjék, kidobják őket. A külgyminiszter megvárja az ötvenedik csöngetést.

Az angol külgyminiszter persze nem volna ilyen türelmes. Elhagyná a flegmája, pedig angol. De az osztrák-magyar monarchia külgyminisztere úgy véli, hogy a bolgárokat sem szabad örökké zaklatni. Elégséges, ha a meggyilkolt Szimon Anna miatt talál egy erősebb szót és ezzel különböző viszontagságok után bitóra vitte Decskót, a daliás testőrtisztet. Most már akár-milyen bolondság miatt nem illenek a bolgárokat bántani s minek is lépne fel erősebben, mikor csak egy csomó cselédeleányról van szó és pláne olyanokról, akiket még nem öltek meg? Majd ha a Decskó atyafiai fényes rendőri

asszisztenciával vízbe fojtották őket is, akkor talán a monarchia külgyminisztere is megmozdul és elégtételt követel. De egy kis zaklatás, egy kis verés és egy kis rugás miatt nem lehet minden pillanatban alkalmatlankodni. A külgyminiszter ur elvégre az illendőségre is ad valamit.

Csakhogy azokat a magyar leányokat aligha nyugtatja meg a külgyminiszter ur jó modora. Ők ezentul még esztele-nebbül főgnak zörgetni a ruszcsuki konzul ajtaján és kézzel-lábbal kapálóznak majd ellene, hogy őket is vízbe fojtsák. S a végén lehetetlen lesz az ő jajgatásukat meg nem hallani. Miért nem teszi meg tehát a külgyminiszter az első szóra, amit ugys meg kell majd tennie sok száz magyar alattvaló érdekében és a monarchia méltósága szempontjából? Hiszen az mégsem járja, hogy a daliás Decskó halálát a Bulgáriába csalt magyar leányokon torolják meg a mérges bolgárok. Ha sajnálják egy könnyűvérű leány miatt való vesztét, emeljenek neki szobrot és járjanak hozzá bucsura a kicsi és a nagy Decskókkal. Tegyük meg mártírnak és szentnek. Az ördögnek van ellene kifogása. De ha a mérgüket magyar alattvalókon öntik ki és okulván a Bojcev szomorú eseten, most már nem használnak gyilkot, ellenben válogatott kínzásokkal gyötörnek el az odacsalt magyar cselédeket, akkor a magyar állam méltóságát cibálják s

Adalékok a kor történetéhez.

A gyásznak hete volt ez. Valahányszor reggel az ujságot kibontottuk, egy-egy újabb kereszt jelenté valamely jeles ember elhunytát és révedezve olvastuk a jobbira szenderült nagyság viselt dolgait, kiváló tetteit és emlékezetre méltó mondásait.

Jobb létre! . . . Igazán jobb-e? . . . És ha az, mért irtózik tőle az ember oly nagymértékben, amióta csak a földkerekségén létezik. Az őseimbek várakat építettek a halál ellen; az egyptomiak letagadták a halált és az elköltözött embert három-négy formában is engedték tovább élni; Achilles, a hős, retentő sívalkodást vitt véghez, mikor meg kellett halnia és inkább akart itt a földön favágó rabszolga lenni, mint árnyékvezér lent az alvilágban; a zsidók bölcs királya pedig egyenesen kimondja, hogy „jobb eleven kutyának lenni, mint holt oroszlának”.

A haláltól való félelem az egyetlen, ami az emberiség történetében állandó.

De még az állatnak is legfőbb ösztöne az élet föntartása; és nem bizonyos, hogy a virágnak nem fáj-e, mikor leszakítják? Szirmának hirtelen bágyadása oly benyomást tehet, mintha a virágszál is véget ért sorsán szomorkodnék.

Nekünk pedig azt mondják, hogy a lét java még csak azután lesz, siron tul. Hát biz ez mind nagyon jól volna, ha csak meg volna engedve, hogy az ember egy kis részecskét a bőséges földi nyomoruságból beválthatna egy csöpp égi boldogság ellenében. De nem. A jó Isten ezt nem akarja. A jó Isten olyan, mint a bankigazgató. Mindent a „tartalékba” rak és nem fizet dividendát.

×

Mit adott volna az öreg Bismarck a mennyországban eléneklendő zsolozsmáiból, ha érte megengedték volna, hogy még csak egy évig kormányozhassa a jó németeket! Talán utó-jára még boldognak is mondotta volna magát. De nem lehetett. A német császár maga is dalnok és ha éneket akar, hát komponál magának egyet. Kormányozni pedig szintén maga akar. Elküldte tehát a nagy kanczellárt a jól megérdemelt nyugalomba. A kanczellár, mint Achilles, nagy sírás-rívást vitt véghez; kutyáknak szidta az élőket, mert nem akart holt oroszlán lenni; de az enyészet ellen várat építeni ő sem tudott. Elérkezett a végzetes nap; és Németország legnagyobb embere lehunyta szemét örökre. És oh, keserű gunyja a természetnek! Egy órával a halál után az anyagi bomlás oly erőt vett a szellemi koncepcziók őriásán, hogy az arcvonásait gipszben leönteni sem lehetett. Gyorsan kellett le-

szögezni koporsóját, hogy gyermekei bánatukban virraszthassanak mellette.

A föloszlás könyörtelen revanche-ot vett a népek egyesítőjén.

Az anyag ereje megboszulta magát a szellemen. Kiszemelte magának az emberek legsodáltabbját, hogy bebizonyítsa rajta, az irgalmatlan törvényhozón, a legirgalmatlanabb törvényt: az eszmének lehetnek sikerei; de a végső győzelem a parányé!

□

Azt azonban meg kell adni, hogy a nagy Bismarck utolsó napjai bámulatos látványt nyújtottak a figyelő világnak. Egy jajszó, egy lehangolt rendelkezés nem hallatszott belőlük hozzánk. Az öreg úgy élte végső óráit, mintha azok esztendőknél volnának. Kedvenc ételeit parancsolgatta és pipákat rendelt ládászámra. Elhitette környezetével és talán önmagával is, hogy azt a sok tömérdek pipát ő még el fogja használni.

Nagy erkölcsi erő kell hozzá, hogy az ember nyolcvanhárom éves korában, nagybeteget — ne gondoljon a halálra; hanem úgy tudjon viselkedni, mintha örökké kellené élnie.

Honnan veszik a régi emberek ezt az erőt? Bizonyára csak az értelemből, mert az érzés ellenkezőt sugallna.

Egész másképp gondolkoznak, mint mi

az általa elfoglalt kötelezettségeket teljesíteni nem volna képes. A magyar kormány egyttal kijelentette, hogy óvakodik attól, hogy bármi néven nevezendő befolyást gyakoroljon az osztrák pártpolitikai viszonyokra, amint hogy a magyar kormányok mindig is szem előtt tartották azt, hogy egyik állam belső ügyeibe a másik állam kormánya soha bele ne avatkozzék. Ennek következtében a magyar kormánynak álláspontja ez: létesítsen az osztrák kormány egészen a maga eszközeivel és a saját tervei szerint alkotmányos állapotokat Ausztriában.

Erre az álláspontra támaszkodva, a magyar kormány esetleg hajlandó arra az esetre, ha gróf Thun felhatalmazza arra, hogy a magyar képviselőház nyílt ülésén bejelenthesse, hogy minő eszközök és garanciák segítségével véli az osztrák kormány a végleges megoldást keresztülvinni, rövid respirationot adni a status quo fentartására.

Báró Bánffy Dezső ma délután egy hozzá nagyon közel álló politikusnak ezeket mondta:

— Én most már egészen nyugodtan elmegyek augusztus végéig vidékre, mert addig semmiféle döntés nem fog bekövetkezni.

Az a hír, mintha báró Bánffy Ischlbe utaznék, alaptalan. Báró Bánffy holnap még egyszer találkozik gróf Thun Ferdinánddal, azután visszautazik Budapestre innen valószínűleg ismét Herkulesfürdőre megy.

Osztrák forrásból eredő értesüléseink a mai miniszteri tanácskozásokról a következők:

A mai miniszteri konferenciák délelőtt tíz órától egyig és folytatólag délután öt órától közel este nyolcz óráig tartottak. A délutáni tárgyalásokon a két miniszterelnökön és a pénzügyminisztereken kívül gróf Goluchowski Agenor külügyminiszter és Kállay Béni közös pénzügyminiszter, valamint dr. Baernreither az osztrák kereskedelmi miniszter is részt vettek.

A két kormány között fennálló differen-

ciák még mindig nem szűntek meg. A tanácskozásokat holnap folytatják.

Az osztrák kormány újabb provizóriumot akar kötni, mert semmiféle garanciát nem tud nyújtani az iránt, hogy az osztrák parlamentet belátható idő alatt munkaképessé teheti.

A magyar kormány ezzel szemben egész határozottan kijelentette, hogy a leghatározottabban hajlandó arra, hogy végleges kiegyezést kössön a két állam, már csak azért is, mert a magyar kormány egész őszintén híve a közös vámterületnek. Újabb provizóriummal azonban nem állhat a magyar parlament elé. Ma délután az osztrák miniszterek a magyar miniszterek figyelmét felhívták a monarchia nagyhatalmi állására, amely nem engedi meg, hogy a két állam két külön vámterületet képezzen, mert ez a monarchia egységét kifele gyöngítené.

Beavatott körökben a helyzetet roppant kritikusként tartják.

Osztrák körökben azt hiszik, hogy még mielőtt meg tudnának valamiben állapotodni a két állam kormányai, kabinetválság tör ki, még pedig — Ausztriában ez a nézet az uralkodó — Magyarországon.

A magyar kormány — jól értesült osztrák körök nézete szerint — már csak azért sem enged a saját álláspontjából és nem akar belemenni az újabb provizóriumba, mert ebben az esetben Magyarország elesnék azoktól a pénzügyi és közgazdasági előnyöktől, melyek részére abban a kiegyezési tervzetben megvannak állapítva, amelyet Bánffy még Badenivel együtt készített.

Az osztrák politikai körök véleménye szerint Bánffy lesz az, akinek mennie kell majd, ha a két kormány egymással meg egyezni nem tud.

Azt hiszik Bécsben, hogy Bánffy a korona sem fogadja majd valami különös jól, mert Ausztriával szemben roppant merev magatartást tanúsít.

A hivatalos tudósítások a mai miniszteri tanácskozásokról beérik azzal, hogy pontosan följegyzik, mikor kezdődtek és meddig tartottak a tanácskozások.

KÜLFÖLD.

A francia minisztertanács. Párisból táviratozzák: Tegnap délelőtt minisztertanács volt Faure elnöklése alatt. A tanácson Peytral pénzügyminiszter elpanaszolta, hogy az 1899-ik évi költségvetés összeállítása igen sok gondot okoz neki. A jelenlegi kabinet megalakulásakor az egyes miniszteriumok költségvetéseibe igen sok nagyobb tétel vétetett föl, amely sehogyssem áll arányban a bevételekkel. A pénzügyminiszter felszólította társait, hogy revidálják költségvetéseiket és töröljék a fölösleges tételeket. Ezután Bourgeois közoktatásügyi miniszter a kiosztandó akadémiai pálmák számának emeléséről terjesztett javaslatot a minisztertanács elé. Ezért az indítványért az ellenzéki lapok sokat gúnyolódtak a közoktatásügyi miniszteren, mivel épen ilyen pénzügyileg válságos időben állott elő vele. A legközelebbi minisztertanács augusztus 17-én lesz az Elyséében.

A szerbek mozgalma Boszniában. Az a memorandum, amelyet a bosnyák küldöttség a boszniai és hercegovinai szerb egyház autonómiájának ügyében Konstantinápolyban benyújtott, az ökümeniai patriarchától való teljes függésre törekszik. A szerb vezetők követeléseiket a következő pontokban foglalták össze:

1. A püspököket a lelkészek teljes gyűlése a világi elemek képviselőivel együtt választja és az ökümeniai patriarcha erősíti meg.
2. A püspökök javadalmazását a szerb egyházközösségek fizetik s nem mint eddig, az országos kormány.
3. Joga lesz a görög keleti lelkészségnek konzistoriumi biráskodást gyakorolni s a legfontosabb egyházi kérdéseket elintézni, mely jogukat eddig az országos kormány megtagadta.
4. A lelkészség kerületi gyűléseit hívhat össze, melyek az ökümeniai patriarchától és nem az országos kormánytól függenek.
5. Végül követelik a szerb vezetők, hogy a görög-keleti egyházat ne különítsék el az ökümeniai patriarchatustól, hanem abba teljesen bekelezzék be.

Hogy a küldöttség tagjait micsoda indokok vezették, kitűnik a „Peterburgszkija Vjedomosti”

tak a föld alá a kedves professzor ragyogó homlokával együtt; Telfy bácsi kezei mozdulatlanok; nem fognak többé tapsolni senkinek; és azok, akik tőle tanultak, elfogják őt feledni még hamarabb, mint azt, amit tőle tanultak.

#

Hiszen mindent elfelejtünk; ez az egyetlen virtuóizitásunk.

Elfelejtettük Arany Jánost, a nagy magyar költőt. Halála óta csak most beszélnek róla először, amikor leszállt hozzá a sirba egyetlen fia, akit „kis kezeit összetéve szépen” imádkozni tanított.

A nemeslelkű, példás jellemű Arany László! Egyike volt azon ritka embereknek, akik a gyakorlati élet mezején koptatják tehetségüket és a kék eget szívükben hordozzák. A szép iránt lángoló szenvedélyvel, finom ízléssel és biztos ítélettel válogatta meg lelke élvezeteit az irodalomban és művészetben. Éber figyelemmel kísérte a magyar kultúra fejlődését és nagy értelemmel bírálta ennek minden jelenségét. Lelki háztartásában atyja emlékének mivélése állt első helyen; szellemi életének templomában ez volt az oltárkép. Saját, igen értékes műveiről sohasem beszélt: de atyja könyveinek egy-egy újabb kiadása közlékeny nyé tette mindazok irányában, kik ez ügygyel foglalkoztak, vagy a tárgyat csak beszéd közben is fölemlítették.

Pedig különben zárkózott ember volt

mint az elite-természetek gyakran. Sok mindenféle okból inkább hallgatni szeretett. De ha ajkai mozdulatlanok voltak is, mélytűző ábrándos szemei beszéltek. És azoknak, kik őket megértették, még ékesszólóak is voltak.

Leghangosabban szavalták e szemek a lélek jóságát akkor, mikor Arany László valamely kiválóbb tehetségű fiatal emberrel találkozott. De ekkor ajkai is megnyíltak és egyszerű, de nagyon meleg szavakban bókoltak az ifjú talentumnak. Mert csodálatos véletlen! Arany László élte különféle körülményeinél fogva többnyire azon férfiak körében forgott, kik sivár önzéssel és erősen szervezett pajtáskodással sorba öldökölték az írótehetségeket, melyek a magyar irodalom terén az utolsó két évtizedben támadtak; de azért a tehetségirtók métegye ő rajta nem fogott. Egész ellenkezőleg, valóságos lelkesedéssel dicsérte, bátorította, sőt kényeztette azokat, kiknek műveiben a tehetség égi szikráját fényleni látta; és ő, kinek szavát oly ritkán hallották, hízogó érdeklődéssel szólította meg reggeli sétáján a szerény ujságíró, kinek cikke neki megtetszett. Kiváló képességű, tiszta és fenkolt lelkű jó ember volt Arany László, aki e héten örökre elköltözött azok sorából, kik őt ismerték, szerették és becsülték.

Vajjon mit beszél most rólunk, ittmaradtakról, a szép, sugár, gavalléros Laci ur ott fent az öreg parasztnak, aki Toldit és

Budát a költészet dicsfényével övezé, és akinek egymagában több osze volt, mint háromszáz gróf-kapitánynak? Mit beszélnek, és különösen mennyit hallgatnak rólunk ketten!

□

Hallgatásuknak, azt hiszem, még jobban örülhetünk, mint beszédüknek. Mert mikor az okos paraszt beszél, akkor nem igen könyörületes azok iránt, akiket nyelvére vesz. Nem sokat teketóriáz az. Kimondja az igazat kerülgetés nélkül. És amit mond, az talpraesik.

A mostani aratásos időbe illik az egyiknek megjegyzése, melyet a napokban hallottunk.

Azt kérdezték tőle, hogy miért nem tart ujságot, mikor jól tud olvasni?

— Minek volna nekem az ujság? — kérdé vissza a paraszt.

— Hát megnézhetné benne a gabonárárt; elolvasná, hogy mennyiért kel a búza Pesten; aztán tudná, hogy mire tartsa itthon.

— Tudom én azt úgy is — felelé a parasztgazda egykedvű nyugalommal. Mikor jön a zsidó, akkor a kutyák ugatnak. Hát, amikor hallom, hogy a kutyáim ugatnak, akkor tudom, hogy a buza ára fölment.

Ez ám aztán a helyes árfolyam-jegyzék. És megbízható. Ilyet találjon ki a budapesti tőzsdetanács. Akkor aztán elhiszük, hogy neki is van annyi esze, mint a parasztnak.

Keszler József.

egyik cikkéből, mely a kormány által javasalmazott lelkészeket azzal vádolja, hogy az unio érdekében működnek. A javaslat, — mondja a lap — megadja a kormánynak a felügyeleti jogot, ha az a kánoni követelményeknek megfelel, a patriarcha azt megerősíti és Kállay miniszter kényszerülve lesz ahhoz jóváhagyását adni. Ha Kállay miniszter annak támogatását megtagadná, a szerbeknek nem marad más útjuk, mint hogy egy szláv nagy hatalom segítségéhez forduljanak.

Békekötés előtt.

(Távirati tudósítások.)

Már csak rövid napok kérdése a végleges békekötés. Spanyolország elfogadja a meg lehetős szigorú feltételeket, mert a legveszedelmesebb pont, a hadikárpótlás, hiányzik a feltételek közül. Az Egyesült-Államok pedig nagylelkűen lemondanak a pénzről, amely ugy sincs meg, mert így is nagyon jó üzletet csinálnak. Náluk pedig a háború is üzlet, ezuttal pedig elég jó üzlet. Mert hajdan a yankee sokkal nagyobb összeget ígért Kubáért, mint amennyit a háborúra költött, s így még a kiontott embervér is busásan meg van fizetve. S mivel az embervér az Egyesült-Államok kuraszlattjain nem jegyeztetik, ott ez tiszta haszonszámba megy.

A béketárgyalásokról a mai nap folyamán a következő telegrammokat kaptuk:

Madrid, augusztus 6.

A regenskirálynő ma délelőtt Silveira pártvezérrel és Martinez Campos tábornaggal érkezett és este Romero Robledót fogadja. Sagasta miniszterelnök ma este még Canalejasszal fog érkezni és ezzel a tanácskozáskor befejezi. Barrio, a karlisták vezére, nem jelent meg a miniszterelnökkel való tanácskozáson.

Madrid, augusztus 6.

Ma délután minisztertanács lesz, amelyben a külügyminiszter előterjeszti az Egyesült-Államok jegyzékére adandó választ. Sagasta miniszterelnök a választ, mielőtt a minisztertanács elé juttatná, a regenskirálynő elé terjeszti jóváhagyás végett. Azt hiszik, hogy a spanyol jegyzék a békefeltételek elfogadását tartalmazza.

Berlin, augusztus 6.

A „Post“ washingtoni levelezője állítólag hiteles forrásból értesült, hogy Spanyolország a békefeltételeit elfogadta.

Róma, augusztus 6.

A „Corriera“ értesülése szerint a pápa az előzetes béke megkötése után körlevelet és encziklikát fog intézni a spanyol papokhoz, melyben felszólítja, hogy tovább is hű maradjon XIII. Alfonzhoz. A vatikán táviratot küldött a manillai püspökhöz, a melyben felszólítja, hogy kérje meg az Egyesült-Államokat, hogy védelmezzék meg a papokat a benszülöttek üldözése ellen.

New-York, augusztus 6.

Az „Evening Journal“ hongkongi jelentése szerint Aguinaldo a hongkongi amerikai konzulhoz fordult és panaszt tett amiatt, hogy Amerika nem akar a jövőre vonatkozó szándéka felől nyilatkozni. Azt kérdi, miért harcoljon vakon Amerika érdekeiért? Előtte a nép érdeke ép oly szent, mint a konzul előtt Amerikáé.

London, augusztus 6.

A Reuter-ügynökségnek jelentik San-Juan de Porto-Ricoból tegnapi kelettel, hogy az amerikaiak megállították Puerto-Rico keleti részét, Gyalog- és tengerészkatonaszókat szállítottak kisebb csapatokban partra, amelyek a világító tornyot ismét működésbe hozzák és a part mentén nyomulnak előre, anélkül, hogy ellentállásra találásnak. Hadihajókat küldtek ki, hogy újra egyesítsék a szállítóhajókat, amelyek — valószínűleg valamely féltreértés követ-

kezében — szétszóródtak a sziget körül. Egyesítésük Ponce mellett, ahol Miles tábornok várakozik rájuk, néhány napot fog igénybe venni.

New-York, augusztus 6.

A „New-York Herald“ jelenti Santiagoból, hogy Manzanillo meg akarja magát adni az amerikaiaknak. Az erre vonatkozó tárgyalások megkezdődtek.

New-York, augusztus 6.

Shafter tábornok e hó 4-i kelettel jelenti, hogy az összes betegek száma 3254, ezek között van 2548 lázbeteg. Ujabbán 502 lázbetegedés fordult elő. A betegek közül 549 meggyógyult és 14 meghalt.

TÁVIRATOK.

A király a laufeni sóbányában.

Ischl, augusztus 6. A király ma este tekintette meg a Laufen mellett lévő főtárnát, amely a felség nevét kapta. A tárna hatalmas márványkapuján, amelyet ő felsége relief-képe díszít, ez a felírás olvasható:

„Kaiser Franz Josef — Erbfolger 1898.“

Ő felségén kívül megjelentek: Gizella hercegnő, Mária Valéria főhercegnő, Ferenc Salvator főherceg, Konrád bajor herceg, gróf Paar főhadsegéd és Krieghammer közös hadügyminiszter. Ő felsége érkezésekor és távozásakor a sóbánya zenekara a néphimnuszot játszotta.

Belgium flottája.

Brüsszel, augusztus 6. A kormány elhatározta, hogy egy belga haditengerészetet állít fel. E célból a parlamenttől kétszáz millió kölcsön felvételének engedélyezését fogja kérni (N. W. T.)

A görög király a szultánnal.

Athen, augusztus 6. Politikai körökben kétségtelen ténynek veszik, hogy György király európai utjáról visszatérőben a szultánt Konstantinápolyban meg fogja látogatni. György király ugyanis Bécsből Belgrádon át Konstantinápolyba fog utazni.

Török ügyek.

Konstantinápoly, augusztus 6. A porta tegnap köriratot intézett Anglia, Franciaország, Olaszország és Oroszország itteni nagyköveteihez, amelyben azt a kívánságát fejezi ki, hogy Kréta szigetén engedjék meg a tengernagyok a kiszolgált legénység pótlására ezant ujonczok partraszállítását.

A szultán tegnap kihallgatáson fogadta Maurecordato görög követet, aki holnapután megkezdte négy heti szabadságát. A követ visszatérése után megkezdődnek a tárgyalások a görög-török külön-egyezmény ügyében az új törökjavaslatok alapján.

Ferdinand fejedelem nyaralása.

Tátrafüred, augusztus 6. Ferdinand fejedelem a gelsei Gutmann Vilmos új tátrafüredi nyaralóját kibérelte és a hercegi gyermekek már holnap oda érkeznek. A hercegi pár legközelebb szintén idejön.

Panizzardi kifüntetése.

Róma, augusztus 6. A hadsereg rendeleti lapja közli, hogy a király Panizzardi ezredet kinevezte a 12. Bersaglieri-ezred parancsnokává. Umberto király proprio motu a Szent Mór-cs és Lázárrend tisztjévé nevezte ki Panizzardit.

Állatvédő kongresszus Grácban.

Grác, augusztus 6. Ma délelőtt nyitották meg az állat- és madárvédő-kongresszust Eckhofeni Ecker báróné elnöklése alatt. Grác város nevében a kormánybiztos üdvözölte a kongresszust. Számos közép-európai állat- és madárvédő, valamint vivisectió-ellenes egyesület van képviselve. A kongresszussal egyidejűleg kiállítás is nyílt meg, amelyen különösen a madárvédelmi és madáranyósítási osztály gazdag.

Bismarck halála.

(Távirati tudósítások.)

Bejárja a gyász az egész világot. Amíg a nagy birodalomalkotó összeesett, hatalmas teste temetetlen fekszik koporsójában s a németek azon versengenek, hogyan szerezzék meg a halott képmását és legalább valami töredéket hátrahagyott írásából, a messze külföldről, exotikus világokból egyre érkeznek a gyász és részvét nyilatkozatai. A hosszú gyász és meleg szív tehát csakugyan exotikum; a nagy kultúra megrontja mind a kettőt.

Mai táviratainkat itt csoportosítjuk:

Berlin, augusztus 6.

A „N. W. T.“ itteni tudósítója legutóljára április 1-én, a születésnapján látta Bismarckot. Korán reggel fürdött a herceg. De nem volt már annyi ereje, hogy a fürdőszobából a hálószobába menjen. Schweninger és Pinow komornyikja segítségével vánszorgott valahogy a szobájáig. Pinow éjjel-nappal mellette volt. Alig aludt valamit a múlt héten. Egyelőre az agg komornyik még nem tudja, hogy mittevő legyen, mert az új gazdájánál nem akar maradni.

Berlin, augusztus 6.

A „Vossische Zeitung“ arról értesül, hogy nem az „Union“ kiadó-intézet, hanem a Cotta-féle kiadó-vállalat szerezte meg Bismarck emlékiratait.

Berlin, augusztus 6.

Bismarck memoire-jait tényleg nem az „Union“, hanem a Cotta-féle kiadó-czég vette meg.

Hir szerint dr. Busch nem az eredeti elbocsátási kérvényt, hanem csak annak fogalmazványát közölte. A változtatások azonban oly csekélyek, hogy ezek által a közzététel mitsem veszti értékéből. Egyébként az eredetit is közzétételük mértékadó helyről. Hogy mikor, azt még nem tudni, de mindenesetre közzétesszik, nehogy hamis mondanok fűződjék ehhez az eseményhez. Jódarabig fognak várni a közzététellel, mert nem akarják, hogy mintegy a koporsó előtt szelldöztessek az ügyet.

Hir szerint Schweninger leírja részletesen a nagy halott utolsó betegségének fázisait.

Ujabbán az a kérdés merült fel, hogy Bismarck a történelmi kúressir-egyenruhában, vagy pedig a vaskereszttel mellén fekszik-e a koporsóban.

Illetékes helyről kijelentik, hogy a hercegen ninesen egyenruha, sem rendjel. A balkezeben van három fehér rózsza, amelyet agg nővére tett oda. (N. W. T.)

Berlin, augusztus 6.

A „Leipziger Neueste Nachrichten“ tegnapi híre, mely szerint Bismarck hercegen már a múlt év őszén vérmérgezés következményei voltak észrevehetőek, beigazolást nyert. Halála előtt heteken keresztül borzasztó fájdalmakat állott ki Bismarck a nyílt, soha be nem hegedt csontsebe miatt. (N. Fr. Pr.)

Hamburg, augusztus 6.

A „Hamburger Nachrichten“ mai száma a következőket írja az osztrák részvétiratokról, amelyek Bismarck halála alkalmából a Bismarck családnak érkeztek:

Az egész világból ide érkezett táviratok közül kiváltak meleg, szívélyes hangjuk által az Ausztria német koronatarományából küldött sürgönyök. (N. Fr. Pr.)

Berlin, augusztus 6.

A „Nordd. Allg. Ztg.“ jelenti: Az itteni görög követ a görög kormány nevében írásban fejezte ki a külügyi hivatalnak legmélyebb részvétét Bismarck herceg elhunytá alkalmából.

Zürich, augusztus 6.

Az Engadin-völgyben fekvő Sanet-Morizban nyaraló Badeni nagyherceg ma gyászünnepelet rendezett Bismarck halála alkalmából, amelyen a nagyhercegi-pár Gess és Olga nagyhercegnők, valamint közel ezer fűrdövendég jelen volt. Von der Pforten báró tartotta az emlékbeszédet.

Havanna, augusztus 6.

Bismarck herceg elhunyt alkalmából az it-tani német kolónia gyászistenüzsöletet rendezett. A zászló valamennyi konzulátus épületén felár-bocra volt hocsátva. A német csirkélőhajók a gyász jelölül lövéseket tettek, hasonlóképen a ha-vannai erőd ágyúi is.

Frankfurt, augusztus 6.

Sanghaiból jelentik a „Frankfurter Zei-tung”-nak: A polgárság a helyőrséggel együtt gyászolja Bismarck halálát; a kiao-tschau-i erődítmények és hadihajók útegei husz-husz lövést tettek Bismarck halála alkalmából; a katonai zenekar gyászindulókat játszott. A kor-mányzó szép beszédet intézett a legénységhez, a beszéd végén a császárt élte. (N. Fr. Pr.)

HIREK.

Lapunk mai száma 22 oldal.

— **A királyváró Szepesség.** Az idei őszázel Szepesmegyében tartandó királygyakorlatok most már a vasutakat is foglalkoztatják. A kassa—oder-bergi vasut igazgatósága a löcsevölgyi helyiérdekű vasut pályatestén tartalékvágányt fektet, az udvar részére érkezendő szállítmányok elhelyezésére kü-lön raktárt állítanak fel, ő felsége és az udvari személyzet számára külön várótermet építenek, a perront és a sorompókat pedig kibővítik. A város-ban is mindenfelé lázasan dolgoznak. A város közterét a gőzhenger füstölgő mozdonya járja be s a nagy és szép körutat egyengeti. Az udvari konyha és a gazdasági élelétárak részére a felsőbb leányiskola földszintes szobái már át vannak ala-Kitva. Berendezésük már a napokban megérkezik. Ezzel kapcsolatban a sétatérén az udvar és diaz-lakomák céljára ideiglenes étkező-sátort állítanak fel. Két vagon butorral már megérkezett, a többi a hét folyamán jön.

— **A román király Magyarországon.** Bukaresti politikai körökben az a hír kering, hogy Károly király a délmagyarországi had-gyakorlatok alkalmából Ferencz József ő fel-ségét meg fogja látogatni. E hír annál alapla-lanabbnak tetszik, mivel a román királyi pár e hónap közepén több heti tartózkodásra a ragatzi fürdőbe megy és csakis szeptember vége felé visszatérőben fog néhány napot Bécsben tölteni.

— **Személyi hírek.** Erdély Sándor igazság-ügyminiszter a nyár egy részét Trencsén-Teplíc z fürdőben tölti. Már el is utazott oda. — Perczel Dezső belügyminiszter Kardos Kálmán országgyü-lési képviselővel holnap Pécsre érkezik és innen Hettyey Sámuel pécsi püspök vendégeként annak szent-lászlói nyaralójába megy. — Samassa József egri érsek ma Szombathelyről székhelyére, Egerbe érkezett.

— **A hercegprímás Balaton-Füreden.** Vaszary Kolos hercegprímás Balaton-Füreden egészen kigyógyult torokbajából. A rossz idő-járás miatt egy hétnél tovább nem hagyta el a szobáját, de a szép napok újra beköszönt-vén, ismét megkezdte rendes sétáit. A múlt hónapban történt országos jégverés kissé le-hangolta, mert tizenkét pusztáját neki is el-verte a jég. Régi szokása szerint augusztus közepéig marad Balaton-Füreden, azután székhelyére, Esztergomba megy, ahonnan 18-dikán Budapestre érkezik a király születésnapjára és 20-dikán ő vezeti a Szent István-napi kör-menetet.

— **A szerb király születés napja.** Sándor szerb király születésnapja alkalmából augusztus 14-én ünnepet ülnek a Budapesten lakó szerbek. E napon délelőtt 10 órakor a zöldfa-utcai szerb templomban istentisztelet lesz, amelyen Barlovác György főkonzul és Veisz Soma alkonzul vezetésé-vel részt vesznek a szerb kolónia összes tagjai. Te Deum után fogadtatás lesz a szerb főkonzul Buljovszky-utcai házában.

— **A püspök földjei.** Pár nappal ezelőtt négyszáz maki lakos népgyűlésen elhatározta, hogy a római katolikus egyház kebeléből ki-lép, mivel Dessewffy Sándor püspök az egy-házmegye tulajdonát képező földekből nem volt hajlandó a földműveseknek kisebb par-

cellákat bérletbe adni. A népgyűlésen hozott eme határozatot 174 hívő nevében Molitorisz szocialista vezér vezetése alatt küldött-ség juttatta a püspök tudomására. A küldött-ség előtt azonban a püspök kijelentette, hogy ez ügyet még egyszer foglólóra veszi és már legközelebb a földművesmunkások egy részé-nek megadja a kívánt bérletet.

— **Jubiláló postatanácsos.** Rutter Emil nagy-váradi postatanácsost huszonöt éves szolgálati ju-bileuma alkalmából ma fölkeresték tisztársai és a kerület postamesterei. Schöpplin királyi tanácsos postaiszolgálati üdvözölte a jubiléumot, tolmácsolva kartársainak őszinte tiszteletét és szeretetét és az az elismerést, amelyet előljáróinál biztosított magá-nak szakavatott, buzgó munkásságával. Rutter meg-hatottan válaszolt, kérve az igazgatónak és kartár-sainak további támogatását. A posta- és távirá-dhivatal tisztikara értékes ezüst irókézzel, a posta-mesterek pedig ezüst szivarszekrényvel lepték meg az ünnepeltet, akinek tiszteletére este, banquet volt. Schöpplin igazgatónak ma a kerületi postamesterek gyönyörű albumot nyújtottak át tiszteletük jeléül.

— **Esküvő.** Gárdonyi Ignác, a „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának főtisztviselője e hónap 15-én, hétfőn vezeti oltárhoz Szidon Rózsika kis-asszonyt a dohány-utcai zsidó templomban.

— **Az egyetemről.** A budapesti tudomány-egyetemen betöltésre váró katedrák egyike a Schwimmer tanár elhunytával megüresedett bór-gyógyászati tanszék. Az orvosi kar a múlt félévben e tanszék teendőinek ellátásával dr. Nékám tanár-segédet és a felügyelettel dr. Kétyl Károly nyilvá-nos rendes tanárt bízta meg. Mivel azonban e tan-szék végleges betöltése igen fontos, az orvosi kar az új iskolai év kezdetén fogja e kérdést tár-gyalni.

— **Nagy Boldogasszony napja.** Mária meny-bemenetelének ünnepét, Nagy Boldogasszony nap-ját augusztus 15-én a szokásos kegyelettel üli meg a főváros katolikus közönsége. A főistentiszteletet a jövő hétfőn, augusztus 15-én, délelőtt 10 órakor lesz a budavári Mátyás-templomban, ahol Vaszary Kolos bíboros hercegprímás fog pontifikálni. Ugyanekkor ünnepi zenés mise lesz a belvárosi főplébánia-templomban, valamint a fővárosi többi plébánia templomban is. A Ferencz-rendiek bel-városi templomából pedig e napon a reggeli mise után bucsujárat indul Mária-Remetére.

— **Ruttkayné a Margitszigeten.** Érdekes ven-dége volt tegnap a Margitszigetnek; Kossuth Lajos nővére érkezett oda unokahúga, Ambrozovics-Mesz-lényi Ilona társaságában, hogy Ábrányiné Katona Klementint meglátogassa. Ruttkayné idősebb Ábrányi Kornél karján járta be a szigetet s utközben érte az a meglepetés, hogy a szigeten lakó s jelenleg gyöngélgéző Gelich Richárd tábornok hordszéken hozzá vitette magát, hogy üdvözölhesse. Ruttkayné nagy rózsabokrétával távozott a szigetről.

— **Német adomány magyar egyháznak.** Löcsé-ről írja tudósítónk: A schleswig-holsteini Gustav Adolf-egyesület a löcsei járásban fekvő Ruszkin evangélikus egyházközségnek templomépítési célra nyolcezer márkát adományozott.

— **Biró Lajos beteg.** Biró Lajos hazánkfia, a ki távoli országokból nagybecsű természetrajzi gyűjteményekkel gazdagította a magyar nemzeti muzeumot, mint egy ideérkezett leveléből értesü-lünk, betegesen fekszik Singaporem. A tudós kutató éjjeli cserkészései alkalmával kapta lázbetegségét, melytől hónapok óta nem tud megszabadulni. Ezért hosszabb ideig Singaporem maradt. Felgyógyulása után azonban folytatni fogja kutatásait.

— **Jubiláló érsek.** Lembergől jelentik: Isa-kowicz örmény-katolikus érsek ma ünnepelte öt-ven éves átdozári jubileumát és ez alkalomból szá-mos üdvözlő iratot kapott az egész országból. Ledochowsky bíbornoktól és Popiel varsói érsektől is érkezett üdvözlés.

— **Daudet az újságírásról.** Daudet Alfonz már a temetőben pihen, de a francia közönség mohón figyel minden sorra, minden mondásra, mely utána maradt. S a nagy regényíró barátai és ismerősei szorgalmasan szedegetik elő emlékeiből

a Daudet nevezetesebb mondásait s nincsen olyan nap, amikor a párisi újságok valaminek kapcsán ne emlegetnék a Nábob költőjét. Legutóbb az egyik újság azt írja meg, hogyan vélekedett Daudet az újságírókról és az újságírásról. Kiténik a közlés-ből, hogy Daudet nagyon szerette az újságírást és szorgalmas újságolvasó is volt, aki menten magá-hoz kéréte a legismertlenebb nevű ifjút is, ha esetleg valami figyelemreméltót talált az írásában.

— A legnagyobb gyönyörűségem az, mon-dotta, ha a fiatal kollégákkal találkozhatom. Ha fölkeres azoknak a fiatal embereknek egyike, akik fáradságos munkával keresik meg kenyerüket, a kiket sor szerint fizetnek, akkor mindig a régi idők jutnak az eszembe, amikor én is kezdő voltam és arra gondolok, hátha nagytehetségű ember áll elő-tem, akire nagy jövő vár.

A fiatal újságíróknak mindig tanácsokat osztogatott és a legkisebb riportert is kiténtető barát-sággal fogadta:

— Az ön hivatása, mondotta egyszer egy kezdő újságíróknak, amely most undorral tölti önt el, később hasznára lesz önnek. Az ön hivatása alkalmat fog adni arra, hogy sokféle családi életet megismerhessen, hogy jellemeket tanulmányozhas-son és megítélhessen. Az az informáló szolgálat, mely most érvényben van, nem New-Yorkból vagy Chicagoból származott hozzánk. Szülőanyja a realista regény, az életigazság után való vágy.

— A honti történelmi kiállítás. Ma mentek szét a meghívók a Vaszary Kolos hercegprímás védnöksége alatt álló, hontvármegyei történelmi kiállításra. A kiállítást e hónap 13-án déli tizenkét órakor fogják ünnepélyesen megnyitni, a következő programmal:

1. Horváth Béla főispán, a kiállítás elnöke, a kiállítást déli tizenkét órakor megnyitja.
2. Nagy Iván, a magyar tudományos akadé-mia tagja, beszédet intéz az ünneplő közönséghez.
3. A kiállítás megtekintése.
4. Délután két órakor társasbéd a város-ház nagytermében.
5. Ebéd után a vármegyeház parkjában a vendégek tiszteletére nyári mulatság lawn-tenissel, kuglizással, tánczczal.
6. Este kilencz órakor a város-ház összes ter-meiben táncz.
7. Másnap a vendégek kívánatára kirándulá-sok Drégely várához és a Szondy-kápolnához.

— **Utások zaklatása.** A keleti pályaudvarba érkező utások zaklatásáról már többször esett szó az újságokban. Az utásokat ugyanis a pénzügyőrök irtalmatlanul zaklatják, podgyászaikat össze-vissza hanyják, a fogyasztási vám alá eső cikkekkért megbírságot adják s ráadásul gorombáskodnak, velők. A pályaudvaron, sőt künn a téren is, egymást érik emiatt a botrányok. A pénzügyőrség a közvélemény felzudulása dacára is folytatja a legkevésbé se tapintatos eljárást s legujabban azzal lepte meg a közönséget, hogy a vasúti étteremnek a perronra nyíló ajtaját, amelyen ed-dig ki és bejárhattak az utások, teljesen elzáratta. A keleti express és más átmenő vonatok utasainak így most a pályaházat gyalog meg kell kerülniök, hogy az étterembe juthassanak. A budapesti uta-soknak pedig a váróterembe kell kerülniök, ha a perronra akarnak jutni. Közönség és vasutasok közt általános a panasz ez oklatan intézkedés miatt, amelyre állítólag az szolgálatat ürügyet, hogy néhány utas csempészett holmival ezen az ajtón szökött meg. Ami azonban alig hihető, mert ha megszökött, honnan tudják, hogy csempészett holmi volt nála; ha pedig elcsípték és ezt konsta-tálhatták, akkor nem szökött meg s elcsíphetik más alkalommal is.

— **Kézfogók.** Horánszky Lajos, az Agrárbank főpénztárosa, Horánszky Nándor országgyűlési kép-viselő fia, eljegyezte Schwartzert Pálmát, babarczi dr. Schwartzert Ottó leányát. — Halász Henrik magyar királyi posta- és táviróosztály, tartalékos had-nagy, eljegyezte Schüller Ede, a Drasche-téglagyár főkönyvelőjének leányát, Olga kisasszonyt.

— **Sikkasztás Bécsben.** Mint bécsi tudósi-tónk táviratozza, az ottani városi főpénztárnál nagyobb sikkasztásnak jöttek a nyomára. Gellné Miksa, irodai praktikáns három ízben sikkasztotta el a városi gázkölcson esedékes szelvényeit, össze-sen 955 forint értékben. A beváltott szelvények

reviziójánál észrevette már a könyvelőség, hogy a szabályszerűen bemutatott szelvények egy része hiányzik, azonnal megindították a nyomozást, de arra nem is gondoltak, hogy a sikkasztás a főpénztárnál történt. Gellner ezeket a szelvényeket akkép tüntette el, hogy nem lyukasztotta át valamennyit, amint az kötelessége lett volna, hanem csak egy részüket, a pénztárnál pedig a teljes értéket fizettette ki. Így a tavasszal 150 forintot, még ezelőtt 320 forintot, újabban pedig 550 forintot szerzett, tehát számtani haladvány szerint operált. A szelvények beváltásánál fogták el egy bécsi bankházban. Zsebében még 218 forint értékű szelvényeket, 600 márka és hét forint készpénzt találtak, lakásában pedig 184 forint értékű szelvényre akadtak. Gellner hivatalában lelkiismeretes, komoly emberek ismerték, de az utóbbi időben nagyon megváltozott. Viszonya volt a jubileumi kiállítás egy pinczérnőjével, akinek drága ékszereket is ajándékozott. Mikor a pinczérnő megtudta, hogy hogyan szerezte meg Gellner ezeket az ékszereket, ezek visszaadását azonnal felajánlotta és letéibe helyezte őket a bank pénztáránál. Gellner agg szüleit egyetlen fiuknak elfogatási híre teljesen megtörte.

— **A király Buziáson.** A legújabb végleges intézkedések szerint ő felsége, mint temesvári levelezőnk jelenti, szeptember 2-án érkezik Buziásra és 7-éig fog ezen a fürdőhelyen tartózkodni. A királyi Buziáson a megyei és helyi hatóságok fogják üdvözölni, élükön a főispánnal. Más fogadás vagy hódoló tisztelgés egyáltalán nem lesz sem Buziáson, sem a közben eső állomásokon. — Temesmegyének a királynapok előkészítése végett kiküldött bizottsága dr. Molnár Viktor főispán elnöklése alatt ma délelőtti értekezletet tartott, melyen többek közt Jovanovics, Görgey, Kapdebbó és Mayer képviselők és Ambrózy Béla és Gyula bárók valamint gróf Woraciczky János kamarás is jelen voltak. Ezen az értekezleten megállapították a király fogadtatásának és a fürdőhelyi diszitésének összes részleteit s elfogadták egy budapesti diszitőcéggel kötött szerződéseket. Buziási helység bejáratánál, a román-templom közelében, valamint a fürdői park és a kiserdő közt levő hídon gyönyörű diadalkapuk lesznek. Schottola Antónia uróné, a fürdő tulajdonosa, a maga részéről szintén nagyszabású rendeléseket tett a park és a fürdőtelep fényes díszítésére. Az értekezlet örömdetés tudomásul vette Kapdebbó Gergely alispán jelentését, mely szerint a hadgyakorlatok területén levő összes utak és egyéb közlekedési műtárgyak tökéletesen helyre vannak állítva.

— **Földrengés.** Zagrabból táviratozza tudósítónk, hogy Sinj környékén, ahol majd minden nap van földindulás, tegnapielőtt és tegnap ismét több ízben földrengés volt; egyes rázkódások 2—3 másodpercig tartottak. — Rómából telegrafálják: A meteorológiai központi intézet jelenti: Messinán kívül még Reggio di Calabriában, Milazzóban és Mineoban (Catania) is érezték ma a földrengést. A nevezett helyeken pánik keletkezett, de kár sehol sem történt.

— **Egy utcai botrány és előzményei.** Debreczeni tudósítónktól kapjuk az alább megírt furcsa háboru híret. Azzal végződött ez a történet — mert a dolog természeténél fogva a végén kell kezdeni — hogy Gárdos Károly királyi kazánvizsgáló mérnök a debreczeni Korzó-kávéház előtt ma délelőtti előbb szitkokkal illette, utóbb pedig bottal megverte Wiz János telekkönyvvezető feleségét. A közönség közül többen segítségére siettek a megtámadott urnőnek, aki a nagy szegénytől és igazlontól elajult. A mérnök ur erre megalégtelte a dolgot és elsietett a rendőrségre, hogy följelentse a dolgot. Wizné pedig, miután egyik közeli üzletben orvosi segítséggel eszméletre térítették, hazarították lakására. Ebből állott a ma délelőtti kínos jelenet. Az előzmények pedig a következők: Gárdosék és Wizék szomszédok, még pedig igen rossz szomszédok, mivel folyton ellenségeskednek, veszekednek. Gárdosék mindig találják valamit, amivel Wizéket bosszanthatják, Gárdos ezenfelül még be is vádolta néhányszor Wizt fölétes hatóságánál, de vádjával mindannyiszor elutasították, mert alaptal-

lanok voltak. Wizék azzal álltak bosszút a bosszanthatókat és rágalmakért, hogy Wiz följelentette nekik miatt Gárdost, Wizné pedig olyan szókra tanította a — papagályát, amelyek Gárdosét gunyolták. Így mérgesedett el a viszony a két házaspár között és így történt meg az a csunya jelenet, hogy Gárdos Károly királyi mérnök nyílt utcán megbotozott egy urnőt. Wiz a büntető-bíróságnál keres elégtételt neje hántalmaztatásáért.

— **Az influenza története.** Ezzel a címmel könyvet írt Marby francia tengerészorvos. E betegségről, amely mindinkább „nagyobb teret hódít”, már a tizenharmadik századból hoz fel adatot. 1239-ben epidemikusan lépett fel az influenza. A 13. században ez volt az egyetlen szereplése. A 14. században már 6, a 15.-ben 7, a 16.-ban 17, a 17.-ben 12, a 18.-ban 28 és a 19. században egész 1861-ig 21 influenza-epidémia lépett fel. Hozzá kell venni, hogy egész 1892-ig nem ismerték fel az influenzát. Ekkor fedezte fel Pleiffer e betegség bacillusát. 1895-ben Besangon még azt is felfedezte, hogy ez a bacillus rendszerint mások társaságában szokott fellépni és a szerint, amint ez vagy amaz a bacillus segítkezik neki, más és más formájában lép fel. 1860 óta annyira szaporodott az influenzabetegségek különböző formája (mell-, altest-, ideginfluenza), hogy korunkat egész bátran el lehetne róla nevezni az „influenza-század”-nak.

— **Egy beteg mártírúma.** Bécsben, mint tudósítónk jelenti, Weinlechner tanár klinikáján két nap óta fekszik Schlegel György morvaországi költő. A szerencsétlen ember, akinek üszkös lábai vannak, betegsége szomorú történetét eképen adja elő: Körülbelül két év előtt ekrémája keletkezett, de a falubeliek azt hitték, hogy belpoklos és a falun kívül egy sziklabarlangba zárták, amely előtt folytonosan ügyeltek arra, hogy a belpoklos meg ne szökhessen. A mostoha anyja hozott ki naponként egy kis levest, fekvőhelye pedig egy kevés szalma volt. Egyre kimozdult bőrtőnéből, de a parasztlányok kövel dobálták úgy, hogy kénytelen volt csakhamar visszamenekülni. Erre aztán a parasztlányok behatoltak a barlangba és az ott levő szalmát felgyújtották. Schlegelnek a tűzhalál és az agyondobás között kellett választania. Végre is elhatározta magát, hogy kimegy a barlangból, akármilyen történjen is. A legények csakugyan elkezdtek dobálni — fején a sérülések még most is látszanak — de véletlenül néhány idegen ember közeledett, amire a parasztlányok elszaladtak. Az idegenek, akik vadászok voltak, megszánták a vérben heverő Schlegelt és egy szőlő-ör házába vitték, amely tudomásuk szerint lakatlan volt. Szomjuságtól és éhségtől elcsigázva, ágyra fektették a szerencsétlen embert, aki nagy örömeire egy kis füstölt húst és egy palaczk pálinkát talált a kunyhóban. Csakhogy ezeket az élelmi szereket M. Ferenc házaló rejtette el ide, aki nem sokára eljött értük és dühében, hogy a hús és pálinka eltűnt, Schlegelt kidobta a ház elé, ahol eszméletlenül esett össze a hóban. Ajultán hevert ott huszonnégy óráig és ez alatt az idő alatt megfagyott mind a két lába. A tehetetlen ember még mindig nem fordult orvoshoz, hanem önmaga zsebkésével levágta a lábát, illetőleg ezeknek felső részét és azért tovább dolgozott. Végre a helybeli pap megszánta a nyomorultat és adott neki két forint ötven krajczárt, hogy a bécsi kórházba utazhasson. Most pedig Weinlechner tanár klinikáján elefelejt minden fájdalmát, minden szenvedését; elégedett és boldog, hogy tiszta ágya és becsületes eledele van.

— **A hosszurúti Szűz Mária.** A minap megírtuk, hogy Hosszurúten a nép között babona jár. Széltiben el van terjedve, hogy egy kutban látható a Szűz Mária képe s bár a hatóság közbelépett, hogy a babonát lerontsa, hasztalan. Sőt most már mindenféle ürügy alatt, a művelt osztályhoz tartozó nők és gyermekek is ellátogatnak ahhoz a forráshoz, amely mellett a tanító által suggerált iskolás gyermekek annak idején állítólag meglátták Szűz Máriát, a kis Krisztussal a karján. A környék népe még mindig tömegesen tódul oda, sőt azután köztük, aki híreszteli, hogy már kétszer látta a Szűz Máriát, de az megtiltotta neki, hogy leírja

öltözékét. Egy öreg anyóka azt állítja, hogy ő ugyan a helyszínen nem látta, de álmában megjelent neki. Már betegségeket is visznak a forráshoz és hirtelen veszik, hogy ha a szenvedőnek megjelen a Szűz Mária, azonnal meggyógyul. Némely községből a templomi szőlőkkel vonulnak oda, de ezt a lelkészek is megtiltották. Káros hatással volt, hogy a művelt osztályhoz számító nők is elzarándokoltak a csudaforráshoz és ámbár ismerőseik körében bigottságukat kíváncsisággal s több előlével palástolták, de mégis rossz példát mutattak a népnek, mely azóta nem tágit a babonától és rendszeren ellátogat a forráshoz.

— **Hat munkágyűlés.** Holnap, vasárnap, hat munkágyűlés lesz a fővárosban. A legnagyobb szabású összejövetelt a nyomdászok tartják a Vigadóban délelőtti féltizenegy órákor; ennek tárgya: a sajtó és többféle belügy. Ezenkívül még öt munkás- és népgyűlés lesz Budapest és Ujpesten. A napirenden az Ausztriával való gazdasági kiegyezés, a vámtarifa, az általános választói jog, a sörbocott és a termelési és fgyasztási szövetkezetek kérdései szerepelnek.

— **Előgett millió.** Hamburgból jelenti egy mai keleti táviratunk: Az éjjel leégett az Oswald-rakpart 46. számú ideiglenes raktára, amelyben nagy mennyiségű árucikk volt felhalmozva. A tüzet öt órai munka után sikerült eloltani. A kár egy millió márka. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Egy bécsi orvos öngyilkossága.** Bécsből táviratozzák: A napokban öngyilkossá lett az itteni örültekházának rendelő orvosa, dr. Gründel Vilmos. Kiallt a Duna partjára, úgy, hogy egész könnyen beleeshetett volna a vízbe. Ilyen állapotban háromszor önmagára lőtt, mire holtan a vízbe esett. Tetének oka sértett becsavagy.

— **Lopás a kalocsai érseknél.** Kalocsáról írják, hogy az érseki uradalomhoz tartozó sükkösi erdőkezelőségénél hosszabb idő óta folyó rendszeres lopásnak jötték nyomára. A tolvaj Ammer Károly erdővéd, aki apránként mintegy 150 öl hasábfát hordatott el az erdőből és egy bajai kereskedőnek adta el. A kereskedőtől kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel s miután nem tudta visszafizetni, fát adott neki s így számolták el. Az erdőkezelőség amint rájött a lopásra, megfosztotta állásától és följelentette a szabadkai törvényszéknél.

— **Selymet lopott a boltban.** A rendőrség hetek óta folytat vizsgálatot a már többször említett selyemtolvaj kisasszonyok ügyében. Mint már többször említve volt, csinos lányokból szervezett tolvajbandát fedeztek föl, amely hónapokon át rendszeresen dézsmálta a főváros nagyobb divatterekedéseit. Az volt az eljárásuk, hogy hárman, négyen beállították az üzletbe s az alkalmazottak esetleges elfoglaltságát felhasználva, egyre lopkodták az árukat. Az illetők figyelme kizárólag selyemárukra terjedt ki, a batiztot és egyéb szövetet mélyen megvetették. A lopott holmit azután elzalogosították. Összesen tizenkét leányt s egy férfit tartóztattak le, akiknek a náncora a következők: Kaufmann Róza 17 éves, Szinarek Elvira, Vuics Teréz 16 éves, Goldstein Lidi 17 éves, Varga Mari 17 éves, Juszko Julcsa 17 éves, Stein Ida 17 éves, Kolonics Julcsa 14 éves, Stanko Mari 21 éves, Nádasdi Hermin 17 éves, Muzsik Irma 17 éves, munkásleányok. Közöttük van Stoffer József gyári munkás is. Ma letartóztatták Krausz Ernesztin budapesti születésű 14 éves aranyesizelő munkásleányt is, aki vidékre szökött, amikor a vizsgálat nesztét vette, de a napokban visszatérván a fővárosba, elfogták.

A rendőrség azt hiszi, hogy ez a fiatal leány volt a tolvajbanda feje és a lopások tervezője. A lopott selyemárukat rögtön a lopás után elzalogosították, leginkább Darvas Eötvös-utcai zálogosnál, a Fried-féle király-utca, valamint a sziv- és sétatér-utczában levő zálogközvetítő intézetekben. Orgazdáról egyáltalán nincsen szó. Vagy 15—16 fővárosi kereskedő szerepel mint káros, akik a zálogházakat megjárva, eddig vagy hét-nyolcezer forint értékű lopott selymet ismerlek föl. Egyidejűleg értesítették a bécsi rendőrséget is, amely a budapesti rendőrség közvettelmével Gálf Mariskát, Vuics

Erzébetet és Hoffer Saroltát tartóztatta le. Ezek is a budapesti selyemtoivajok szövetségéhez tartoztak, de amikor megsejtették, hogy figyelemmel kísérik őket, Bécsbe szöktek, ahol kisebb mértékben ugyan, de folytatták lopásaikat. Lakásukon körülbelül kétszáz forint értékű selyemárut találtak. Vannak még mások is, akik ebben a tolvajszövetségben érdekeltek, ezek ellenében is kiterjedt a vizsgálat, de ellenük kevésbé terhelő adatok merülve föl, szabadlábban maradtak. A szövetség elfogott tagjai egyébként már az ügyesség hőrtönében vannak.

— Gyilkosság az országúton. Rejtélyes gyilkosságot jelentenek nekünk Leibicz városából. Nem messze a város határától az országúton egy női holttestet találtak, eltorzult arccal, sebekkel borítva. Mindjárt értesítették a hatóságot, mely a helyszínen megjelent és a rejtélyes eset kiderítése iránt a legmesszebbmenő intézkedést megtette. Eddig azonban csak annyit sikerült kinyomozni, hogy a meggyilkolt nő Szimzsmichel Mária és durandi lakos.

— A megjósolt halál. Fried Sámuel losonci lakos — mint lapunknak írják — régóta betegkedett már. Bejárta a vidék orvosait, de ezek nem segíthettek a baján. Tegnap ismét a közelfekvő városba ment valami orvoshoz. Távozásakor örökre elbucszott családjától s azt mondotta, hogy többé nem fog már visszatérni. Jósolata csakugyan beteljesedett, mert az orvos ajtaja előtt hirtelen összeesett és nyomban meghalt.

— Vérrokonok házassága. Egy német orvosi hetilap érdekes statisztikával harcol a vérrokonok házassága ellen. Azon kezd, hogy a siketnémaságot nem öröklök oly mértékben, mint hiszik. Az 1920 gyermek közt. kiknek vagy apja vagy anyja volt siketnéma, csak hét esetben voltak szintén siketnéma, ami 0.6 százalék. Ha mind a két szülő siketnéma volt, a percentszám 4-6-ra emelkedett; ez a szám is feltűnően csekély. Jobban emelkedik a percentszám oly házasságoknál, melyeket vérrokon siketnémák kötnek. Némely esetben, mikor a siketnéma első ízben nem rokon, másodsor rokon leányt vett el, csak az utóbbi házasságból született siketnéma gyermek. Feltűnő a siketnémák száma a zsidók közt. Berlinben megszámlálták, hogy ezer keresztény közt négy-öt, ezer zsidó közt huszonhét siketnéma volt. Ez a jelenség összefügg azzal, hogy zsidó vérrokonok nagyon sűrűn kötnek házasságot. A zsidók e gyakori baja magyarázza meg azt is, miért van olyan sok zsidó siketnéma-intézet.

— Rablás és gyilkosság Szent-Endrén. Nagy izgatottságban van most Szent-Endre lakossága a tegnapi éjszakai rablás miatt, amelyet egy Zelser Ede nevű rovott multu ember követett el az öreg Csinákel János házában. Zelser csak nemrég költözött Szent-Endrére. Tegnap este kilenc óra tájban abból a czélből, hogy az öreg Csinákel Jánost kirabolja, belopódzott annak házába s egy hátulról azoban meghuzta magát. Mikor már mindenki lepihent, feltörte a fiókokat s mintegy kétezer forint ára értékű papírt magához vett. Az öreg Csinákel a neszelesre fölébredt s lármát csapott. A betörő meg akart ugrani, de az öreg elébe állt s dulakodni kezdett vele. A zömök, erős természetű gonosztevő csakhamar elbánt a több mint 70 éves öreggel, fejbeütötte és megszökött. Elhagyta a várost és a Duna mellett egy száruskerben huzódott meg a rablott zsákmánnyal. Miután attól tartott, hogy az értékű papírok árulói lehetnek, valamennyit a Dunába dobta s lefeküdt a szalmába s el is aludt. A száruskert gazdája Vaskó János, hajnalban megtalálta Zelsert, aki rögtön futásnak eredt. Vaskó utána iramodott s megfogta, de ugyanabban a pillanatban Zelser hirtelen megfordult s egy kézentartott éles kést dőfött az üldöző hasába. A rabló a késsel a kezében tovább futott, de már akkor többen jöttek az országot felől, hogy kézrekerítsék. Ezek között volt egy mezei őr is, ki csakhamar elébe került és puskáját rászegezve, rákiáltott, hogy álljon meg, mert különben lelövi. A megszorított gonosztevő hirtelen félrefordult és hetedik bordája táján magába dőfte a kést. Minthogy elcsúszott, rögtön megfoghatták és bezsállították Szent-Endrére, ahol átadták a csendőrségnek. A seb,

melyet magán ejtett, jelentéktelen. Ellenben áldozata, kinek hasába szurt, a halállal vívódik. A Dunába dobott értékeket a halászok segítségével sikerült megtalálni.

— Megakadályozott gyászbeszéd. Kienbacher Alajos eggenbergi földbirtokost temették el tegnap a steinfeldi temetőben, ahol az elhunyt számos ismerősén és barátján kívül a keresztény parasztszövetség küldöttsége is megjelent. Az egyházi szertartást Hofbauer lelkész végezte, ezután pedig báró Rokitsansky tartománygyűlési képviselő lépett a sírhoz, hogy a parasztszövetség nevében elbucszassa Kienbachert, aki a szövetség választmányi tagja volt. Alig kezdette el azonban a báró beszédét. Hofbauer lelkész hátulról megragadta és haragosan rákiáltott:

— Hagyja abba! Ez egyházi terület. Itt nincs önnek szava!

Báró Rokitsansky erre azt válaszolta, hogy a halottra való tekintettel enged az erőszaknak, kifelémenet azonban a kapunál odalépett Hofbauerhez, aki egy másik pappal, Kindermann Antallal beszélgetett és ezeket mondta:

— Engedje meg főtisztelendőségem, hogy bemutassam magam: Báró Rokitsansky tartománygyűlési képviselő vagyok.

— Ehhez nekem semmi közöm.

— Csak azt akartam főtisztelendőségemnek megmondani, hogy ez ellen az eljárás ellen illetékes helyen óvást emelek.

Erre a másik pap is megszólalt:

— Itt hallgatnia kell! Önnek nincs módora!

A közönség, amely végighallgatta ezt az épületes beszélgetést, olyan hevesen és izgatottan zúgolódott a papok eljárása ellen, hogy ezek jónak látták hamarosan elillanni. Báró Rokitsansky különben Kindermann ellen becstelenséért emelt panaszt, Hofbauert pedig föltettes egyházi hatóságánál jelentette fel.

— Az üdv hadserege. Az e néven ismert vallásfelekezet a napokban érdekes istentiszteletet tartott Berlinben, amelyen Booth „tábornok“ a felekezet szervezője is megjelent. Booth rendkívül agilis férfi, aki talán a szociáldemokraták vezére volna ma, ha jámbor és vallásos lelkülete nem adott volna tehetségének más irányt. Így azonban teljes erejével dolgozik „az üdv hadseregének“ gyarapításán és valóban, ma már mind az öt világrészben vannak a felekezeteknek kolóniái. A berlini istentiszteletre körülbelül másfélezer ember gyűlt össze, ezek között vagy nyolcezzáz volt „tiszt“ és „katona“. Booth tábornok angolul mondta el a beszédét, szavait Junker ur, egy berlini „brigadéros“ tolmácsolta. Booth mindig csak néhány szót mond, ezeket Junker azonnal lefordítja, úgy hogy az egész beszéd dialognak tetszik. Booth különben Bismarck herceg haláláról beszélt és elmondotta, hogy milyen fájdalmasan érintette őt a halálhír. Végül felszólította a hallgatóságot, hogy Istennel béküljön ki. És erre csodálatos jelenet következett. Ifjak és öregek, nők és férfiak tolongtak előre, hogy az üdv hadseregébe besorozzák őket és nagyon valószínű, hogy épen Booth tábornok személyes megjelenésének köszönheti a hadsereg e rekruták legnagyobb részét.

— Az amerikai örökségek. A bécsi „Pol. Corr.“ című könyvatos táviratozza a következőket: Egy idő óta mind szélesebb körben koholt híreket terjesztenek amerikai milliós örökségekről. Így nemrég osztrák és magyar lapok azt a hírt közzölték, hogy bizonyos John Weiss nevű ember halt meg az Egyesült-Államokban és sok milliót hagyott hátra, amely összegre európai örökösök tarthatnak igényt. New-yorki hivatalos körökben azonban semmit sem tudnak erről az örökségről. A John Weiss-féle örökség különben négy év óta évenként felmerül a lapokban. Még vaskosabb az a szédél-gés, amelyet a Manovil-féle örökséggel elkövetnek. Ennek a hírek több temesvári ember út fel, akik egy ügyvédet is megbiztak az örökség megszerzésével. Az egész Manovil-féle örökség mese és csak azért találták ki több más örökösödési történettel együtt, hogy hiszékeny emberektől pénzt csaljanak ki.

— Vízbe fullt katona. Pozsonyban, mint levelezőnk írja, Goldstein Henrik közhuzsár ma déli előtt, Szalaga huszárkapitány lovainak usztatása közben, lebukott az egyik lóról s mivel uszni nem tudott, a Dunába veszett. Holttestét még nem találták meg.

— Medve-halál. A bosnyák, de főleg az oláh parasztok és famunkások között még mindig akad olyan vakmerő ember, aki csak fejszével fegyverkezve, minden habozás nélkül támadja meg a leg-erősebb medvét is. Nemrégiben egy Spiro Vazil nevű bosnyák parasztnak, aki a Vraz Planinán fát vágott, egyszerre egy hatalmas medve került az útjába. A bosnyák azonnal megtámadta a medvét és néhány fejszecsapással csakhamar agyonütötte. Boszniában persze magas jutalmat fizetnek egy-egy elpusztított dűvadért és ez teszi érthetővé a vakmerő vállalkozást.

— „Fogadjunk.“ Két öreg ur nézegette a napokban a Bem-Petőfi körképet. Megcsodálták azt a remek plasztikát, mely a kép valamennyi alakját ugyszólván élővé teszi és legfőképp annak az ordo-náncz-huszárnak a lován állmélkódtak, aki a vezér-kartól jobbra, lent a réten áll. Balról tekintve, mintha Nagy-Szeben felé fordulna a sötét mén, jobbról nézve a vezér felé fordítja lova fejét a huszár. Addig-addig dicsérték ezt a lovat, míg nézeteltérés támadt köztük, festett-e az egész ló, vagy pedig faragott a hátsó része. A bizonykodásból „fogadjunk“ lett és annak volt igaz, aki azt mondta, hogy festett a ló. Ez a „fogadjunk“ jobban dicséri ezt a hatalmas szép képet, mint egy oldal műértő kritika.

— A Wulff-cirkusz igazgatója Wulff Ede hosszú szabadságáról visszatérve ma vasárnap újra átveszi az igazgatói teendőket és személyesen fogja az idei sason szenzációja újdonságának az oly népszerűvé vált „Elrabolt menyasszony“ című ballet némajátékának előadását vezetni. Azonkívül elővezeti teljesen újonnan idomított legjobb lovait, úgy hogy az egyébként is új számokkal fölfrisített változatos műsor a legkellemesebb szórakozást biztosítja a nagyközönségnek.

— Villamos és gázcsillárokat ajánl a Csillárgyár-részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés zuglói közúti vasutal.)

Naplrend.

Naptár: Vasárnap, augusztus 7. — Róm. kath. B. 10. Kajetán. — Protestáns: B. 9. Kajetán. — Görög-orosz: (julus 26.) D. G. Hermol. — Zsidó: Ab. 13. — Nap két: 4 óra 30 perczkor. — Nugszik: 7 óra 8 perczkor. — Hold két: este 9 óra 7 perczkor. — Nyugszik 11 óra 1 perczkor reggel.

A miniszterek nem fogadjak.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—6 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti múzeum természettudományi tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tára, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Az iparművészeti múzeum nyitva 9—12-ig és 3—5-ig.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Muzeumi könyvtár zárva.

Magyar körképtársaság: A „Hódoló díszfelvonulás“, Eisenhut Ferencz óriási körképének megnyitása délután 3 órakor; látható Városliget, Andrásy-út végén, este 9 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 20 krajczár.

A Dreyfus-ügy.

Amit a Dreyfus-ügyben az igazság nap-nap után fölszínre hoz, azt a francia kormány újabb meg újabb erőszakosságokkal igyekszik ellensúlyozni. Az, ami Franciaországban ma történik, egy végkimerülésig menő parviadal a sötétség, a hazugság és a gyűlölség vállrojtos démonjai és az igazság között. A francia kormány vak fanatizmusának egyre megdöbbentőbb példái adja. A vizsgálóbírákat kénye-keve szerint csereberéli, világgá üzi és csak a „jó érzelmüket“ türi meg. Abból pedig, amit Esterházy Keresztély beszélt és ami egyike a legsúlyosabb vádaknak, amely ez ügy folyamán a katonai szindikátus ellen elhangzott és minden kétséget kizár, ebből az elbeszélésből a francia kormány megmételeyezett észjárása ki tudja sütni, hogy — du Paty de Clam most már teljesen tisztázva van!

A táviratok, amelyek a mai nap folyamán érkeztek, a következők:

Páris, augusztus 6.

A „Figaro” megerősíti, hogy a vádtanács illetékelnek jelentette ki Bertulust a Paty de Clam ellen való vizsgálat megindítására. Ugyanez a lap azt jelenti, hogy Favre vizsgálóbíró illetékelnek nyilatkozta magát a Piquard ellen való vizsgálat folytatására és az ügyet a katonai bírósághoz fogja áttenni.

Páris, augusztus 6.

Az „Aurore” szerint a vádtanács nem mondta ki egyszerűen a polgári törvényszék illetékelenségét du Paty de Clam ügyében, hanem elrendelte, hogy nyomozzák ki, vajjon tényleg részes-e ő a madame Pays bűncselekményeiben. Csakhogy ezt a vizsgálatot nem Bertulusra, hanem Vendling bíróra bízták. Drumond és Rochefort lapjai természetesen örülnek rajta, hogy Bertulus megkapta a kegyelmelemzőt.

Az „Eclair” meg akarja czáfolni gróf Esterházy Keresztély állításait, azt mondván, hogy a gróf nem bizonyított be semmit.

Másfelől viszont azt állítják, hogy Esterházy Keresztély leleplezése a Zola-ügyre is befolyással lesznek. Az az állítása, hogy az Esterházy-pörben befolyásolták az írásszakértőket, nem kis mértékben bír fontossággal Zolára nézve, akinek be kell bizonyítania, hogy a haditörvényszék parancsra mentette fel Esterházyt. Most pedig alig lehet már megakadályozni azt, hogy Esterházy Keresztélyt és du Paty de Clamot az esküdtek elé ezítsák. (N. Fr. Pr.)

Páris, augusztus 6.

A vádtanácsnak du Paty de Clam ügyében hozott tegnapi határozata kapcsán a „Temps” azt írja, hogy „a vádtanács Esterházy Keresztély vallomásának érett megfontolása után jutott arra az eredményre, hogy du Paty de Clam ellen komoly terhelő momentum nem forog fenn.” A „Temps” közlése Björnsonnak Münchenből, e hónap 1-éről kelet újabb levelét, amelyben kijelenti, hogy neki egyáltalán nem a Dreyfus-ügy megoldása volt a szándéka, hanem csak tudatni akarta Franciaországgal Európa közvéleményét, amely azon a nézeten van, hogy a Dreyfus-pör revíziója szükséges.

Páris, augusztus 6.

Björnson Björnstjerne ma a Dreyfus-ügyben jobb levelet intézett a „Temps”-hoz, amelynek legfontosabb passzusa így szól:

„A közvélemény ilyen ügyben igen nagy szerepet játszik. Ha például a bécsi, berlini, római és pétervári udvarok a Dreyfus-per revízióját szükségesnek tartják, akkor legalább annyit szabad kívánunk, hogy erről tudomás legyen Franciaországnak. Egészen világos az, hogy ilyenmő ügyekről sehol a világon sincsenek oly jól értesülve, mint az európai udvaroknál. Én ha ezek egy embert ártatlannak, egy másikat meg bűnösnek tartanak, akkor erre Franciaország is adhatna valamit. Én különben fordulatot remélek ez ügyben.”

Björnson azután így végzi levelét:

„Hónapokat vesztettem emiatt a szerencsétlen ügy miatt. Hitem az emberiségben megrendült. Optimista temperamentumom mellett is ez az ügy minden alkotó erőmet tönkreteszti.”

A spanyol kincésások.

Európa legkülönbözőbb városaiba érkeztek egyidőben Spanyolországból keltezt levelek, amelyekben valami spanyol don vagy lovag egy-egy vagyonosabb polgárt szólít fel arra, hogy szövetkezzen vele az elásott spanyol hadikincstár megkerítésére és addig is küldjön a nemes donnak vagy lovagnak — egy kis előleget. A hosszú, négyoldalas levelek nagyon valószínűvé tették e mesét és így nem esodálható, hogy sokan ütek fel a romantikus kincésásoknak.

Legjobban bizonyítja ezt az a súlyos ítélet, amelyvel nemrégiben Valladolidban a banda két tagját büntették. Nyolcvanegy sikerült csalás büntette miatt az egyiket huszonegy és fél évi, a másikat tizenegy évi fegyházra ítélték el, két kisebb gonosztevőt ezer és ötszáz pezeta bün-

tetéspénz fizetésére köteleztek. Most pedig, mint Alából sürgönyzik, a rendőrség elfogta a banda Poltinnig Ferencz nevű, karinthiai születésű tagját, aki úgy látszik az osztrák-magyar monarchia helyi viszonyaival volt kiválóan ismerős és így a szédelgő bandának bizonyára ő volt az osztrák-magyar konzula.

Igy hát a rablósözörség tagjai ritkulnak, hanem azért a kincésások levelei nem némultak el egészen. Véletlenül kezeink között van egy ilyen kincésás, Santiago de Ochoa levele, amelyet ez Adler Mór zelizi kereskedőhöz intézett és amely bőven ismerteti azt a furfangos mesét, amelyvel a kincésások kiválasztottjaikat felültették.

A levél tartalma a következő:

Valencia, 1898. május 1.

Tisztelt uram!

Azok a kitünő információk, amelyeket az önök országában való tartózkodásomkor honfitársai adtak önökről, akikkel az ön városának közelében találkoztam, indítottak engem arra, hogy önre egy igen fontos titkot bizzak. Megjegyzem, hogy csak kényszerűségből teszem ezt, mert ezzel a megbízással igen sokat kockáztatok. Nem hittem, hogy valaha rábizhassam ezt a dolgot valakire, de az a bánat és azok a szenvedések, amelyek börtönomban megleptek és mindenekelőtt 17 esztendő sorsára, aki Toledóban van egy penzionátusban, s aki családunknak utolsó sarjadéka, indítottak arra, hogy önre bizzam ezt a titkot és becsületességében bízva megkérdezzem, hajlandó volna-e segítségemre lenni, hogy ismét birtokomba jusson az a hétszáz ezer frankkal terhelt kazetta, amelyet körülbelül négy hónap előtt voltam kénytelen az ön városa környékén elásni.

Ezután előadja Santiago de Ochoa ur, hogy pénztáros volt a spanyol hadseregben, mikor a köztársasági bizottság elnöke felszólította, hogy az ezred kasszájával, amelyben hétszáz ezer frank volt, külföldre meneküljön és ott fegyvert és élelmiszereket szerezzen be.

„Marseille-be, majd áruháza következtében az önök hazájába menekültem — írja — ahol megtudtam, hogy egyetlen leányom súlyosan beteg. Minthogy a hadikincstárt nem helyezhettem el semmiféle bankban, egy vas kazettában az ön lakhelye közelében elástam. Ezután hazajöttem Spanyolországba, itt azonban ráismertek, elfogtak és tizenöt évi várfogságra ítélték el. Ezt a büntetésemet Cuba szigetén kell kitöltenem.

Elutazásom előtt leányom sorsáról akarok gondoskodni és ezért felszólítom önt, hogy a hadikincstárt kerítse meg, amely esetben szívesen átengedem a bennlevő összegnek, 650.000 franknak egy harmadát. Ezt azonban oly feltételekhez kötöm, hogy: 1. diszkrétójára teljesen számíthatok, 2. hogy e tervbe legfeljebb csak egy meghittjét avatja be és 3. hogy leányomat elviszi Spanyolországból, hogy ő is jelen lehessen a caseita kivételénél. Ezenkívül kofferemet, amelyben összes irományaim vannak, szintén ki kell váltani, az ehhez szükséges összeget természetesen Önnek kellene előlegeznie.”

Majd így végzi be Santiago de Ochoa érdekes levelét:

Ha ön ezen feltételeimet elfogadja, úgy kérem, hogy azonnal sürgönyözzön a következő címre:

Juan Carbonell. Calle de Euolano 21.

Valencia, (Spanyolország.)

Ez az egyetlen út, amelyen a választ feltűnés nélkül megkaphatom. Az illető bár szegény, de nekem hű emberem és teljesen megbízom benne. Ő, mielőtt megkapja a választ, késelem nélkül elhozza azt nekem szomorú börtönömbé. Akkor aztán azonnal tudomására hozom önnek a közelebbi adatokat és megjelölöm a szükséges összeget, valamint az ön utazására vonatkozó utalgatásokat is megadom. Ha az ön hivatala nem engedné meg ezt az utazást és jobban szeretné, ha az ön költségén megbízottam utaznék leányommal az ön lakhelyére, úgy csak e szavakat sürgönyözzem: „inkább küldök” — és én posta fordultával levél útján tudatom önnek, hogy hova és mily módon kell küldeményét intéznie. Nagyobb biztonság ked-

vért kérem, hogy válasza alá ne írja ki teljes nevét, hanem csak e betűket, A. M.

Ez arra az esetre jó, ha a távirat idegen kézbe kerül.

Egyszermind beküldök önnek egy újságcikket is, amely az engem sujtó ítéletet közli. Minden egyéb bizonyítékom bemutatását, mint azt ön is könnyen beláthatja, egy későbbi alkalomra kell halasztanom.

Türelmetlenül várva becses választát, maradtam kitünő tisztelettel

kész szolgálója.

Santiago de Ochoa.

U. i. Érett megfontolás után kérem, hogy inkább levél útján válaszoljon.*

A Mária Terézia Amerikában.

A Sant-Jagonál lezajlott nagyjelentőségű tengeri ütközetről eddig csak a hadviselő felek részéről érkeztek hozzánk hírek, amelyek természetesen nem voltak föltétlenül hitelesek. Most az amerikai vizeken járó osztrák-magyar „Mária Terézia császárné és királyné” nevű keresztes czirkálójának egy tisztje is írt hosszabb cikket erről az eseményről. Ebből a levélből közöljük a Reichswehr után az alábbi részleteket:

(Segélykiáltások Sant-Jagoból.)

Szombaton, július másodikán nyugodtan vetettünk horgonyt Port-Royal előtt. Forróságtól remegett a levegő a csöndes víz fölött, mely a „Mária Teréziához” hasonló hajót még alig hordotta a hátán. A mi hajónkon kívül még két angol gőzös czirkált a dunszónványozott korallzátonyok közt, melyek nagyon megnehezítik a közlekedést Jamaica fő kikötőjéhez. Sirályok és pelikánok kóvályogtak körülöttünk a levegőben, más élő lény nem is volt a közelünkben az egész környéken...

Schiller konzul, aki a közeli Kingstonból jött hajónkra kis gőzösön, bejelentette magát a hajó parancsnokánál. Erre nyomban összehívták a vezető mérnököt, a számvivőtisztet és a rendelkező főtisztet.

— Hm, valami készűl, mondottuk egymásközt.

Valóban, néhány perc múlva kiadták a parancsot a rögtöní futásra, a szállítók követeléseinek kifizetésére és a távollevők visszahívására. A kazánkamara mélyiségében elkezdtek a szentet összehányjni és a hajó hatalmas kurtjai nemsokára hatalmas fekete füsttömegeket lökdöstek ki magukból.

Most már tudtuk, hogy mi történt. Sant-Jago de Cubából táviratozott a konzulunk, hogy a város veszélyben van, siessünk segítségére. A konzul, aki egyszermind Németország konzula is, a német hajóért táviratozott Kingstonba, mivel azonban az ottani német konzul viszont osztrák-magyar konzul is volt s a német hajó éppen más vidéken járt, nekünk jutott föladatul a táviratban jött segélykérésre a veszedelem helyére sietni.

A hajónk elindult. A csavarok okozta óriási erejű hullámoktól szinte tánczolt a hatalmas alkotmány.

Reggel nyolcz óra felé már megpillantottuk a szárazföldet a távol kódában. Azon a helyen, ahol Kuba fekszik, átláthatatlan köd ült a levegőben. Tíz óra felé már azoknak az amerikai hajónak a silhouettejeit is megláttuk, amelyek Kuba kikötője előtt horgonyoztak; többnyire kereskedelmi hajók voltak.

Messze voltunk még a kikötőtől; sokkal messzebb, semhogy jelzőszólnokat megláthatták volna az amerikai hajók, hanem azért egy kisebb hadihajó veszett gyorsasággal rohant abba az irányba, ahol a flotta volt, közben folytonosan jeleket adva és alarmrozó lövéseket téve a hajóraj felé. A kis hajócska nagy lárnyját meghallották és néhány hajó nyomban védőállásba helyezkedett velünk szemben. Spanyol hajónak nézték a „Mária Teréziát.”

Hajónk oldalán hatalmas darakról lögött két gőzcsonakunk. Az egyiket surolta az amerikaiak golyója. Helyzetünk kezdett veszedelmes lenni. Lebocsátottuk az egyik gőzcsonakot, egy tiszt beléült és bevezett a kikötőbe, hogy a tévedést eloszlassa.

(Veszedelemes találkozás.)

Kuba fölött barna füstfellegek ültek. Időnkint világosabb füstoszlopok szöktek az ég felé, nyomban azután az ágyuk tompa dörgése hallatszik.

Egy óráig tartott az egész. A szél elrítte a felhőket nyugat felé.

Mikor a füst szétoszladozott, egy hajót láttunk szembejönni velünk. Gyakorlott szemünk rögtön megismerték, hogy hadihajó. Még csak kicsinek látszott, de szélességének körvonalai rohamosan bontakoztak ki előttünk. Alakjáról ítélve a „Massachussets” vagy az „Indiana” lehetett. A hajó teljesen készenlétben volt.

A hamuszürke szörnnyeteg gyorsan közeledett felénk. Ágyui mind hajónkra voltak irányítva. Jelzőlobogónkat látták, de nem hittek benne. Ravasz cselt sejtettek. Ismét veszedelemben voltunk. Ha ellenségnek tartanak bennünket és löni fognak ránk, akkor aczéllövegeik hamarosan elárasztják hajónkat és elsősorban a tisztüket pusztítják el, akik mind együtt voltak a fődélzetben.

Mikor hajóink találkoztak, zenekarunk rágyújtott a „Yankee Doodle”-ra, ami eloszlatta az amerikai kétségeit. Ágyukat elfordították tőlünk. A veszedelem elvonult. Ekkor jelt adtunk nekik, hogy álljanak meg. Lebocsátottuk ismét a gőzcsonakot és átküldtünk egy tisztet.

Küldöttünk sokáig maradt odaát s mikor végre visszajött, sokkal többet tudtunk meg, mint reméltünk.

Azok a lövések, amelyeket hallottunk, a spanyol flotta tökéletes elpusztulását jelentették, azok a füstoszlopok pedig mind egy-egy szép hadihajónak a sirja felett emelkedtek égnek.

Ez volt a Cervera admirális seregének a temetése. Mélységes csöndben hallgattuk tisztársunk jelentését, akit aztán ezerféle kérdéssel ostromoltunk meg.

(A spanyol flotta pusztulása.)

Reggel az amerikai hadihajók félkörben voltak fölállítva Sant-Jago előtt. A tengernagy a keleti szárnyon, azzal a szándékkal, hogy Shafter tábornok főhadiszállásával összeköttetésbe juthasson. Délre fordított tiz óra volt, mikor Cervera megkezdte a kétségbeesett küzdelmet és hajójával, a „Cristobal Colonnal” kitért a kikötőből. Nyomon követték többi hajói, a „Maria Tereza”, az „Almirante Oquendo”, a „Viscaya” és két torpedó-romboló. Alig indult ki a hajóraj a kikötőből, az amerikai hajók ágyui nyomban célbavették őket.

A jól irányzott lövések óriási pusztítást vittek végbe a gyöngén páncélezott spanyol hajók közt.

Elsőnek a „Maria Tereza” borult lángba. Mivel a tüzet nem lehetett elfoltani, a hajót rögtön kivonták a hajóvonalból. Néhány percze rá már az „Oquendo”-t is ez a sors érte. Azután a torpedó-rombolókat lötték tönkre, amelyek el is sülyedtek nyomban. A „Viscaya” még egy félóra-hosszat küzdött nagykeservesen, de aztán mégis csak elérte sorsa. Négy mérföldről láttuk is a füstölögő hajóromokat, amelyek néhány órával azelőtt még Spanyolország reményei voltak.

Ez volt a büszke ország büszke admirálisának és flottájának a sorsa. Valóban megrázó, nagy tragédia!

(A Brooklyn.)

Negyven mérföldet haladtunk már nyugatnak, mikor nagy távolságból a „Brooklyn” széles körvonalai először ötöltek szemünkbe. Folytunk lobogónkat, de nem is számíthattunk arra, hogy megismerhessék olyan nagy távolságból. El voltunk rá készülve, hogy megismétlődik az a jelenet, amely az „Indianával” való találkozásunkkor lejátszódott. A „Brooklyn” óvatosan, kénlelőde közeledett felénk.

Közben pedig leáldozott a nap.

A sötétség beálltával a nemzetközi szokáshoz híven megvilágítottuk a lobogókat, a nagy sötétségben azonban csaknem egészen elenyészett a hatvanezer gyertyafényű ivlámpák világa.

Lassan, még mindig bizalmatlanul közeledeti felénk a Brooklyn. Mikor elhaladtunk egymás mellett, a parancsnok német nyelven átkiáltott hozzánk,

hogy küldjön-e át valakit? A német kérdés csak ravaszság volt. Azt akarta tudni, hogy nem vagyunk-e spanyolok? Parancsnokunk azt felelte, hogy majd inkább ő küld föl egy tisztet a Brooklynra. Nyomban lebocsátottuk a csonakot és egy társunk átszállt a vaksötét amerikai hajóra.

Schley commodore igen barátságosan fogadta emberünket és meghívott bennünket hajójára, a meghívást azonban parancsnokunk előzetes utasítása szerint nem fogadta el küldöttünk. Mikor visszatért hajónkra tisztársunk, a „Mária Terézia” nyomban folytatta útját délnek.

(Sant-Jago előtt.)

Julius 4-én, az amerikaiak nemzeti ünnepének reggelén közeledett hajónk Sant-Jago felé. Reggel kilencz órakor már láthatjuk a kikötőben összegyűlt amerikai flottát, közte Sampson admirális zászlóktól tarka hajóját, a „New-York”-ot. A kikötőbe érve, beküldtünk egy tisztet Sampsonhoz, aki szívesen vette, hogy a Sant-Jagoban tartózkodó semleges idegeneket el akarjuk vinni. A szigeten levő konzulok értesítették a „Mária Terézia” missziójáról és megérkezéséről. Két és fél órára rá már hajónkon voltak a menekülők, számszerint helyenkilenczen.

Nemsokára utnak indultunk Kingston felé, a hol partra tettük utasainkat.

Ezzel küldetésünk véget ért. Vajjon, látjuk-e még valaha azokat a szerencsétleneket, akiket a halál torkából megmentettünk? Aligha! Az azonban bizonyos, hogy ők sokáig fognak ránk gondolni, ránk, akik a háboruban is a humanizmus szolgálatában állottunk, akik mentők voltunk a sok támadó között.

A mellözött kulturegyesületek.

A hadakozó nyilatkozatok egymást érik. A múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége még hosszabb gondolkodási időre szorult, míg Porzsolt vádjaira valami válaszfelet tudott összeállítani. De Porzsolt gyorsabb a felelettel, pedig Veröczéről küldi, ahol, hite szerint nyaral; pedig téved — ott is hadakozik. Az egész czopfos főfelügyelőséggel fölvette a harcot s az ismeretes átiratra ma a következő nyilatkozattal felel:

A múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége aláírással névtelen nyilatkozat jelent meg a lapokban ellenem azon alkalomból, hogy a közművelődési egyletek könyvtára érdekében a közoktatásügyi miniszterhez felterjesztett különvéleményemet a napilapokhoz szíves közlés végett elküldöttem s a legelőkelőbb lapok a közművelődési egyletek érdekében szót emeltek. A névtelen nyilatkozat személyes támadást is tartalmaz ellenem. Erre nem is nyilatkozom. A közművelődési egyletek szolgálatában hármind személyes támadást elűzök és sohasem viszonozok. Csak azt a tényt akarom konstatálni, hogy az „országos főfelügyelőség” az én különvéleményemet, amely ellen nyilatkozik, máig el sem olvashatta, mert egyetlen lap sem közölte egész terjedelmében s még csak ma intézkedtem aziránt, hogy a főfelügyelő és a felügyelő számára különvéleményem sokszorosítottak. Könnyű volt tehát az én különvéleményemnek olyan állításokat imputálni, amelyek abban egyáltalán nem foglalhatók. A tény az — s az én különvéleményem csak azt a tényt konstatálja, — hogy a múzeumok és könyvtárak országos tanácsa a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelő helyettesének javaslatára az 1847-iki államségélyből a magyar közművelődési egyletek könyvtársegélyét leszavazta, ellenben megszavazta a turóc-szentmártoni tót muzeumi társaság államségélyét könyvtára és néprajzi gyűjteményei szaporítására s a magyar közművelődési egyleteknek csupán az 1893-ik évre szavazott meg indítványomra segélyeket. A magyar közművelődési egyletek érdekében tettem közzé különvéleményemet s azok érdekében mindenkivel szemben mindenkoron igénybe fogok venni minden tisztességes fegyvert és mint a Dunántúli közművelődési egyesületnek, valamint az Országos múzeum és könyvtárbizottságnak és a múzeumok és könyvtárak országos tanácsának is titkára csak halás köszönettel tartozom a sajtó

ama részének, mely felkérésem nélkül is önkéntesen a közművelődési egyletek mellett tört lándzsát. Annak a felhivatalos napilapnak, amely engem a magyar közművelődési egyletek érdekében kifejtett önzellen fáradozásomért megtámadott és amely azt hiszi, hogy a turóc-szentmártoni tót muzeumi-társaság az államségéllyel nem tót könyvtárt, hanem magyar könyvtárt akar létesíteni, annak csak azt mondom, hogy a felhivatalos sajtónak, a mióta én ott hagytam — úgy látszik — nagyon megnőtt a fantáziája.

Porzsolt Kálmán.

Krivány öngyilkossága.

Arad, augusztus 6.

Messze, az északi sark felé való utaztában — így írja egy stockholmi svéd ujság — a Skagerack-szorosban temette el magát a tenger hideg hullámaiba Krivány János, az aradi árvapénztár sikkasztója.

Krivány a Fokföldön van, Krivány Amerikában van — Krivány itt van, Krivány ott van, találgatták az emberek; pedig Krivány egy északsarki parádés hajóval egészen más vizeken evezett.

A Stockholms Tidingen írta meg a Krivány utazását és halálát. Ki tudja, mikor kerül el hozzánk ez a hír, ha véletlenül egy aradi zeneigazgató svéd származású felesége nem járja ezt a lapot?

Első sorban is a lappak egy távirata vonta magára az olvasó figyelmét. Ebben a táviratban az állott, hogy a Themis nevű hajóról július 28-ikán, éjjel 1—2 óra között egy elegáns uriember eltűnt. Személyleírása teljesen ráillett Krivány János személyleírására.

Ehhez a szűkszavú távirathoz hosszabb magyarázatot csatolt a svéd ujság.

A Themis-hajó egyike a legnagyobb és legkényelmesebben berendezett svéd hajóknak. Néhány hét előtt indult a tengerre nagyobb társasággal. Az utasok között volt egy sápadt, beteges arcú uriember, aki feltűnő magyar hangszóval beszélt németül.

Csak keveset beszélt, nem igen vegyült a többi utasok közé, legszívesebben egy ósz svéd lelkészszel társalgott. A fedélzetben órákig ült és bánatos, szomorú tekintettel nézte a tengert s egymagában üldögélve, kerülni látszott a körülötte nyüzsgő sokaságot.

Az idegen már Göteborgban, amikor elindult a hajó, fölült az utasoknak. A német lapokat kereste folyton s ha olvasott, összeresztent és ijedt tekintettel nézett körül.

A „Themis” Frederikshavenben kikötött; itt kapta a postát, itt hozták friss lapokat a hajóra. Ezekből a lapokból olvasta a hajó kapitánya, meg az utasok nagyrésze, hogy mi történt Magyarországon Aradon. Az árvatári sikkasztásnak néhány részletéről itt vettek tudomást a „Themis” utasai. Krivány személyleírása is ezekben a lapokban volt. Természetes, hogy Krivány is kezébe vette a lapokat, s is olvasta.

A fedélzetben is elcsendesedett minden, amikor kigyúltak a hajó villamos lámpái. Csak a gyanús ismeretlen járt-kelt a hajón. A Skagerack-szorosba ért a Themis éjjel egy és két óra között.

A hajón csak a személyzet volt ébren. Az őrtálló matróz a fedélzeten haladt végig, amikor ő is, meg a hajóhidon a kapitány is loccsanást hallottak. A hajókerék larmájának tartották a loccsanást és ügyet sem vetettek rá.

Csak hajnal felé, mikor a kapitánynak jelentették, hogy a külön-kabin beteges, sápadtarcú utasa nincs sehol, akkor jutott eszébe, hogy az éjjel hallott loccsanás aligha összefüggésben nincs az eltűnt utassal. Kerestette mindenfelé, de nem találták sehol.

Reggelre, mikor fölébredt a sok utas, pár percztől mindenki tudta, hogy egy utas eltűnt, beleugrott a tengerbe és pedig az, akit mindenki gyanús szemmel nézett s akiről a hajó kapitánya határozottan kijelentette, hogy az volt Krivány János, a sikkasztó árvapénztáros.

Az eltűnt utas máhált fölkeresték és öt bőrdőt találtak. Ezeket a kapitány rögtön elkülönítette a többi utasok máháltól. Ezalatt pedig a „Themis” Stevangerben kikötött. A kapitány rögtön

jelentést tett a hatóságnak, kirakatta Krivány máhát, amelyeket további intézkedésig a stávkari rendőrség vett őrizet alá.

Ezeket írja a széd újság. Bővebb és pozitívabb híreket egyelőre nem kaptunk. A legközelebbi napokban el fog dőlni, hogy hogyan történt a Krivány János öngyilkossága.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Végrehajtás a színházban. A bécsi Carl-színházban tegnap rendkívüli előadás volt. A vídám darabban közreműködtek: egy színházi titkár, egy köz- és váltóüggyvéd és egy törvényszéki szolgá. A köz- és váltóüggyvéd megjelenően a színházban, bemutatva magát, mint a Schenker és társa szállító cég képviselőjét. Schenker színházi szerevényeket és csomagokat szállított Szent-Pétervárra, ahol a Carl-színház ensembleja legutóbb vendégszerepelt: ezen a címen 759 forint követelése van. Ezt az összeget Jauner igazgató még nem fizette ki, ellenben a bíróság megítélte. A szállító-cég képviselője tehát foglalni jött a színházba. Jauner igazgató el volt utazva és helyette a titkár kalauzolta az ügyvédet, hogy a színpad és a kulisszák sötét utresztőjében ki ne törje a nyakát. Az ügyvéd lefoglalta: a függőnyt, a zenekarból negyven széklet és negyven kottaállványt, az „Uj Ghetto” című darab szalonját és egy gyönyörű árnyas parkot.

Színművészeti akadémia. Az országos színművészeti akadémián a heiratások szeptember 9., 10. és 11-én, a felvételi vizsgálatok pedig 12-én délután 3 órakor lesznek. A felvételhez szükségesek: színpadias, csinos alak, azután legalább 18 éves kor a férfiaknál, 16 éves kor a leányoknál.

Vendégszereplés. Németh József, a népszínház kedvelt tagja, négy estén át vendégszerepelt Vajda-Hunyadon Monory Sándor színtársulatánál. Fölép a „Czigány”, „Holtomiglan”, „Stern Izsák” és „Tyukodi Lőrincz” című darabokban.

Magyar színház. Szerdához egy hétre, augusztus 17-én, ér véget a Magyar színház két-hónapos nyári szünete. A színház tagjai már nagyrészt hazaérkeztek s az új karszemélyzettel együtt készülnek azokra a feladatokra, amelyet a most bekövetkező szezon fog rájuk róni. A színház igazgatósága már összeállította a téli szezon programját, amelyet az első újdonság augusztus végén fog bevezetni. Addig a múlt szezon legnagyobb sikerű darabjai, a „Gésák”, az „Aranylakadalmak”, a „Michu-lányok”, a „Kikapós patikárius” fogják betölteni a műsort.

A „Gésák” Kassán. Leszkay társulata múlt szombaton adta elő a kassai nyári színpadon a „Gésák”-at. Az igazgató 3000 forintot költött a darab kiállítására. A díszletet Gyöngyössi Viktor, a magyar királyi operaház festője festette, a darabot és táncokat Polgár Sándor tanította be. Az operette rendkívüli sikert aratott. Az est folyamán a közönség a szereplőket tízennyegyszer hívta a lámpák elé. A sikerben osztoztak: Polgár Sándor (Vun-chi), Rontay Boriska (Rolli Póli), Galyassy Paula (Mimosa) és Pintér (Fairfax).

A millenniumi diszfelvonulás.

Mentől közelebb van hozzánk a festő témája időben és térben, művészi képzelme annál szűkebb határok közé szorul és alkotását ilyenkor mi is inkább a bíráló szemmel nézzük, mint a képzalémmal. A vizsgáló szem sokkal tárgyilagossabb és hidegebb, mint a képzelem, amely szabad csapongással révedez a múltakban. A fantázia színes fátylon keresztül látja a dolgokat, amelyek előtte impozáns méreteken és szírványaszínekben jelentkeznek. Ha Matejko tesszük Kosciuszko, Szobieszki, vagy Báthory István helyett modern lengyel történetet fest, ha Munkácsy Mihály Mozart helyett Erkelét választja témául, a képek hatása korántsem lett volna oly nagy, mint így.

Eisenhut Ferencz, a kitűnő piktor, a millenniumi bódoló díszmenetet örökítette meg körképben és műve holnap délutántól kezdve látható lesz a városligeti körkép-pavillonban, az Andrássy-ut torkolatánál. A díszmenet varázslatos képe most két esztendeje bontakozott ki előttünk: az esemény egészen friss, közvetlen, még híján van annak a legendai ezüst-ködnek, amely a régmúlt idők eseményeire ráborul. A mű tárgyának még nem lévén

meg a történeti patinája, e tisztán kronológiai okból sem kerülheti el azt, hogy úgy tekintsek, mint reprodukciót és ennél fogva lélektani — nem művészi — hatása nem lehet oly mély, mint azoké a műveké, amelyekből az ősi krónikák nagy érve-rese hallatszik.

Ezt előre kellett bocsátanunk. Bizonyos az is, hogy az az ezerévszáz, portraitszerű hűséggel megfestett alak, amely Márk Lajos könnyű ecsetje alól került ki és az óriási vásznon eleven, mozgalmas csoportokká egyesül, vagy legalább is ez alakok nagy része ma kiállja a művészeti, de nem állja ki a történeti kritikát. Meg vagyunk róla győződve, hogy ha ezt a körképet gondosan becsomagolják, elteszik és kétszáz év múlva újra kibontják, hatása sokkal mélyebb, sokkal dramaturgusabb lesz, mint ma. Az a késői nemzedék e férfiakat vagy nagyobbaknak fogja látni, mint mi, vagy elfelejti őket mind egy szálig, (ami valószínűbb): a történeti kritikát tehát akkorra mindkét esetben ki fogják állani.

Egy másik tanulság, amelyet a legújabb körképből levonhatunk, az, hogy ez a genre az urbánus háttérű események megörökítésére kevésbé alkalmas. Ilyen vásznon leginkább levegőt és szorosan vett tájképet kíván, ami rajta modern és városi részlet, az merevebb és kevésbé szolgálja az illuziót.

Ami a kép művészi részét illeti, a festők briliánsan oldották meg feladatukat. Ugy koncepczió, mint technika tekintetében alkotásuk a legteljesebb figyelemre és elismerésre tarthat számot. A királyi palota udvara (az erkélyen a királyi családdal), a vérmező, a budai panoráma, a Duna a Margitszigettel, az országháza, a bazilika, a Ferencz József-híd, majdnem egytől-egyig jó perspektívával és erős színérezéssel készült. Persze a diszruhás alakok csillogó koloritja versenyez ezzel. A királyi pár, a főherczegek és főherczegnők, a kabinet tagjai, Tisza Kálmán, gróf Csáky Albin, Jókai Mór, Vaszary Kolos, báró Bánffy Dezsőné, Wlassics Gyuláné, Berzeviczy Albertné, Vadnay Andorné, Kiss József, Zala György, szóval a főrangú világ, az előkelő hölgytársaság, a politika, irodalom és művészet számtalan képviselője látható a különböző csoportokban, részint a banderiumban, részint a nézőközönség soraiban. Mint mondtuk, Márk Lajos festette őket teljes bravúrral, míg a tájkép és az architektonikus rész Zich Ferencz ecsetjét dicséri.

A legújabb körképet is mindenki meg fogja nézni.

FŐVÁROS.

(A főpolgármester itthon.) Márkus József főpolgármester ma este visszaérkezett Budapestre Marillavölgy fürdőhelyről, ahol a nyári szabadságidejét töltötte. A főpolgármester hétfőn átvesszi hivatalának vezetését.

(Uj villamos vonal.) A budapesti közúti vaspálya-társaság a százház-kis-zuglói vonalt a cömör-úton át a hajtsár-ut sarkáig akarja meghosszabbítani. A közúti vaspálya-társaság a terveket benyújtotta a kereskedelemügyi miniszterhez, aki a vonal közüzemelési bejárását a mai napra tűzte ki. A bizottság ma délelőtt gyűlt össze az újvárosi háza elsőemeleti tanácsstermében Papp Árpád miniszteri titkár elnöklése mellett. A hatóságok képviselőiben ott voltak: Pulszky Garibaldi vasuti- és hajózási főfelügyelő, Jendrassik Kornél, Balla Pál posta- és távirtda főfelügyelő; a közmunkák tanácsától: Bakos János miniszteri osztálytanácsos, a rendőrségtől: Kolozsváry Gyula rendőrkapitány; a közúti vaspálya-társaságtól: haraszti Jellinek Henrik vezérigazgató, Irsay J. főfelügyelő, Gaál Károly felügyelő, Steller Antal főmérnök, dr. Lauffer Lajos jogtanácsos; a főváros képviselőiben: Vosits Károly tanácsos, Melha Kálmán tisztú ügyész, Kaszlari Sándor előljáró, Ehrlich G. Gusztáv fővárosi bizottsági tag, Neszi Gyula kerületi választmányi tag. A bizottság, többek hozzájárulása után, a közúti vaspálya-társaság részéről benyújtott terveket elfogadottnak jelentette ki, azzal az óhajjal, hogy a közforgalom érdekében a kétvágányú pálya minél előbb meglegyen építve. A bizottság

ennél fogva fölkéri a tanácsot, hogy siettesse a terület ügyének a rendezését és intézze el rövidesen a kisajátításokat. Végül tudomásul vette a bizottság Jellinek vezérigazgatónak azt a kijelentését, hogy a vasuti társaság készségesen hozzájárul azokhoz a módosításokhoz, amelyeket netán a hatóságok még kívánni fognak s hogy a vonal megépítését a lehető legrövidebb idő alatt keresztülvisszik. A bizottság ezután megtartotta a helyszíni szemlét.

(Az új miniszterelnöki palota.) A fővárosi közmunkák tanácsa báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt tegnap ülést tartott. A tanácskozás legérdekesebb tárgya a miniszterelnöki palota építkezése volt. A miniszterelnök ugyanis már régebben tudatta a tanácssal, hogy az újjáépítésre vonatkozó tervek elkészítésével Bercsik Gyula műszaki tanácsost bízta meg. Bercsik már be is mutatta az épület rajzát. A tanács az új palota tervével együttesen a színház-utca szabályozásával is foglalkozott. Elhatározták, hogy a színház-utczát akként szabályozzák, hogy az Albrecht-ut egyenes vonallal torkoljon be a színház-utczába. Az új miniszterelnöki palotát egész a várfalig építik ki és a várszínház lebontásával a színháztelek egy részét is kiépítik. Az új miniszterelnöki palota és a hadtestparancsnoksági épület között egy hatóles utczát hasitanak ki. A közmunkák tanácsa felkéri ezek után a székes fővárost, hogy ehhez a szabályozási tervhez hozzájáruljon, készítse el a miniszterelnöki palota telkének pontos szabályozási tér-rajzát és azt sürgősen küldje meg a tanácsnak. Az ülés elején az elnök bejelentette, hogy a miniszterium új tanácsstagokul gróf Andrássy Tivadart, dr. Országh Sándort és Mándy Lajost nevezte ki. A tanács végül még több, kisebb jelentőségű ügyet intézett el.

VIDÉK.

(Egy főispán a jégkárosultakért.) Veszprém vármegye legutóbbi közgyűlésén harmincz ezer forintot szavaztak meg a főispáni lak renoválására. Fenyvessy Ferencz főispán azonban, tekintettel arra, hogy a megyében a jégverés óriási károkat okozott, elhatározta, hogy a főispáni lakás renoválását későbbre halasztja és a megszavazott harmincz ezer forintot megyéje jégkárosultjainak felségélyezésére ajánlotta fel. Az egész megyében nagy lelkesedést keltett a főispánnak ez az elhatározása.

(A Súr-mocsarak lecsapolása.) Pozsony-Szent-György szabad királyi város már évek óta rendkívül nagy károkat szenvedett az úgynevezett Súr mocsarai miatt, amelyek 600 holdnyi városi erdőt és több mint 700 hold kiterjedésű rétet majdnem teljesen hasznavehetetlenné tettek. E csapás érzékenyen sújtotta a szomszédos falvakat, köztük a gróf Pálffy János-féle senioratus uradalmait is, melyekre a mocsarak szintén mintegy 2200 holdnyira terjedtek át. A kultur-mérnökség e ajokon segitendő, már évekel ezelőtt kidolgozta a lecsapolás terveit és összeállította a költségvetést is. Akkor azonban érthetetlen módon valamennyi érdekelt ellene szavazott. Most végre, úgy látszik, mégis jobb gondolatuk támadt, mert — mint levelezőnk jelenti — a terveket elfogadták s a munkálatokat már meg is kezdték, hogy a haszon nélkül heverő, sőt a közegészségügyre is káros óriási területeket a nemzetgazdaság és a környék szegény népe érdekében termőföldrökké alakítsák.

(Szepesiek kivándorlása. Lőcsei levelezőnk írja: A felvidékről még mindig sokan vándorolnak ki Amerikába. A legutóbb kimutatott amerikai pénzküldemények magas összege is igazolja ezt. Legnagyobb összeget a kassai postakerület mutatott ki — majdnem hatodfél milliót — a felvidéki megyékre. Ezek közt szerepel Szepesmegye is, mely az idei esztendő első felében az amerikai kivándorlóknak jelentékeny részét szolgáltatotta. Az alispáni hivatal részéről kiadott utlevelek száma az első félévben meghaladta az 1100-at. A kivándorlók nagyrésze azonban különféle kerülő uton vándorol ki. Nem ritkán pedig megesik, hogy egy utlevél visszaküldése alapján néha két vagy több egyén is kivándorol s így az új hont keresők száma majdnem 2000-re tehető. Ebből is

látszik, hogy bár a megyében a krompachi vastelep létesült, mely átlag kétezer munkást foglalkoztat és nemsokára a szepes-bélai dohánygyárat is üzembe veszik, a kivándorlási kedv még sincsen csökkenőben.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Tarnóczy panasza.** Néhány hét előtt Tarnóczy Gusztáv azzal a szenzációval lepte meg a világot, hogy miután maga néhányszor vádlottként szerepelt, panaszosnak csapott föl. Dr. Farnady József ügyvédet jelentette fel, aki a Tarnóczy-féle, különben már megboldogult „Hunnia” gépgyárnak, mikor csődbe jutott, tömeggondnoka lett. Tarnóczy azzal vádolta Farnadyt, hogy a gyár ingatlanát, noha az legalább kétannyit ér, körülbelül 90.000 forintnyi vételáron a kezére játszotta Horn Dávid fakereskedőnek, holott sokkal nagyobb árt is lehetett volna érte kapni. A vizsgálat megindult hülsen kezelés czimén, de csakhamar kiderült, hogy a tömeggondnok mindenben a legkorrektebben járt el s így a törvényszék, Tarnóczy feljelentését félre téve, az eljárást megszüntette. Ezt a határozatot indokainál fogva helybenhagyta most a királyi tábla is.

— **Nagyapja gyilkosa.** A miskolci törvényszék büntető tanácsa, mint levelezők írja, csütörtökön érdekes bűnügyben tartott végtárgyalást. Huszonegy éves paraszt-suhancz ült a vádlottak padján, aki saját nagyapját kegyetlenül meggyilkolta, mert az egyszer — amikor a suhancz még csak tizenegy éves volt — annyira elverte, hogy azóta epileptikus betegségben szenved. A gyilkossági eset a következő: Szabon József vadpai jó módú gazda, nem tudni, mi okból, kitagadta fiát Szabon Balázst az örökségből és vagyonát pro forma vezére, Kis Márton Miklósról iratta át. Azután az öreg leányához és vejéhez ment lakni, ahol azonban nem bántak vele jól. Az idén márczius 11-én reggel az öreg Szabon kiment a szőlőbe dolgozni, ahonnan késő este sem tért vissza. Feltűnt hozzátartozóinak hosszú, szokatlan elmoradása; utána néztek és vértócsában fekvő találták meg, nyakán két nagy látongó sebbel. Azt hitték előbb, hogy Szabon öngyilkosságot követett el, mert ott hevert holtteste mellett egy véres bicska és tudták, hogy megbánta fiának kitagadását. Majd Szabon Balázst, a fiára hárult a gyanu, hogy ő gyilkolta meg az apját boszúból. A sajtó-karai csendőrség csak nehezen akadott az igazi gyilkosra, ki nem volt más mint Kis Márton Béla, az öregnek saját unokája, aki akkortájt heismerő vallo-mást is tett. Ugy vallott, hogy fejszével utána hal-gott a nagyapjának, kinek a szőlőbe érve, segí-tett nyesegetni. Amikor aztán nagyapja egy nagy ág után nyult és hátra dőlt a fejével, az unoka odaugrott és egy baltacsapással a nyakát elmet-szette. Az öreg lerogyott, gyilkosa ekkor még a gégejére mért egy fejszecsapást. A fiatal gyilkos borzasztó tettének elkövetése után kezét a patak-ban megmosta és hazament, mintha semmi sem történt volna. A gyanut úgy igyekezett elhárítani magáról, hogy ő jayveszékelt a legjobban és maga is elment a nagyapját keresni. A tegnapi tartott végtárgyaláson a gyilkos legény mindent konokul tagadott, de mégis elítélték a súlyos bizonyítékok alapján szándékos emberölés büntette miatt tíz évi fegyházra. Az elítélt is, a vádló is felebbezték.

— **Egy érdekes jury.** A nemzetközi bűnügyi egyesület Hohlendorf alapítványa a következő pályakérdést tűzte ki: „A magánvád alkalmazási területa és vaerionális szabályozása”. A pályaművek 1899. április 1-éig nyújtandók be dr. Halle berlini ügyvédnél, az alapítvány jegyzőjénél. Ennek a pályázatnak nemzetközi juryjébe (és ez érdekel minket benne) magyar tudóst is bevettek. A jury tagjai lettek ugyanis: dr. Lilienthal heidelbergai, dr. Alberic Rolins genti és dr. Fayer László budapesti egyetemi tanárok. A pályadíj 1600 márká.

— **Ötszázhuszonkét rágalmazás.** Tavaly a Szabó József-féle telepesek, összesen ötszázhuszonkétten, feljelentették csalás miatt Szecepanovszky Zsigmondot és társait, akik a telket megvásárolták és parcellázták. A panaszolt cselekményben

azonban a királyi ügyészség nem látott csalást, mibez képest vádelejtő indítványt tett s a törvényszék meg is szüntette a bűnrádi eljárást. Ebből a dolgból most nem kevesebb, mint 522 rágalmazási pör lesz. Szecepanovszky ugyanis, hogy nyilvános meghurcoltatását megtorolta, meghívta dr. Vig Viktor ügyvédet, hogy feljelentő ellen a büntető-törvénykönyv 260. szakaszába rágalmazás miatt panaszt emeljen. Az ügyvéd ehhez képest a volt panaszosok ellen külön-külön vádat emelvény, ötszázhuszonkét panaszt adott be. Ennél hatalmasabb rágalmazási pör alig fordult még meg bíróság előtt, de valószínű, hogy valamennyit együttesen fogják tárgyalni.

SPORT.

+ **A király mint vadász.** Báró de Vaux, az ismert vadászati-író, legújabb francia nyelvű könyvében, amelynek czime „Les souverains et la sport” külön fejezetben jellemezi királyunkat, mint vadászt. Többek között elbeszéli de Vaux, hogy 1867-ben III. Napoleon meghívta Ferencz Józsefet a saint-germain-i és compiegnei vadászatokra, ahol a király rendkívül elegáns és biztos kezű vadásznak bizonyult. A germain-i vadászaton királyunk érte el a legnagyobb eredményt, amennyiben összesen 419 vadat terített le. Utána Napoleon következett 265 darabbal. Nyolcz nappal később volt a compiegnei vadász, amelyen a két fejedelmen kívül gróf Károlyi nagykövet, Andrássy, Harrach, Bellegarde, Königsegg grófok és Fleurez tábornok vettek részt. Összesen 2397 vadat lőttek le, e közül 600-at maga a király, 402-öt pedig Napoleon. Végül megemlíti báró de Vaux azt is, hogy a király különös előszeretettel fajokra vadász.

+ **Az athléták új klubháza.** A Magyar Athletikai Club Balaton-Földváron új klubházát építtetett, amelyet e hónap 14-én nyitnak meg. Az ünnepély sorrendje a következő: Délután 4 órakor: a klubhelyiség ünnepélyes megnyitása, 5 órakor: athlétikai verseny, 7 órakor: társasvacsora s utána sport-bál. A megnyitási ünnepélyre a klub tagjai közül igen sokan leutaznak.

+ **Sportnapár.** Holnap délután a következő sportesemények lesznek:

Budapest—Siófok között kerékpárverseny, Siófokon athlétikai viadal.
Szolnok—Besenyői uton kerékpárverseny.
Zágrábban kerékpár-Grand Prix,
Köttingbrunnban löverseny.
„Diana” kerékpár és sportegyesület kirándulása Martonvásárra.

Köttingbrunni löversenyek.

(Nyolczadik nap.)

Kis mezőnyök, megcsappant érdeklődés jellemzik a mai napot. A vöslői díjban csak három lö indul s azok is a gyengébbek közül valók. A tizezer koronás versenyben Snob győzött Hardy ellen. A legnagyobb meglepetés a handicapben volt, amelyben Aspasia győzelme után tizennégy-szeres pénzt fizetett a totalisateur. Jelöltjeink közül ma Kérdés, Isolde, Rothlicht, Gábor elsőknék, Elfe és Philine helyre érkeztek.

A részletes eredmény a következő:

I. **Akadályverseny. Handicap. Díj 1800 korona. Távolság 3200 méter.**

1. Gróf Thurn-Valsassina Kérdés 66 kilogramm, lovagolta báró Eltz.
2. Tránkel A. Millefleurs 74 kilogramm, lovagolta Herczeg Taxis.

Bírói ítélet: Küzdelem után két hosszal első.
Totalisateur: 5 : 11.

II. **Kétvések handicapje. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.**

1. Mr. Silton Isolde 58 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gr. Trauttmansdorff Rastaque 50 kilogramm, lovagolta Marsh.
3. Dreher A. Elfe 46 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Captain Gaston Win some money 51 kilogramm, lovagolta Peake, Mr. Five Brahantine 57 1/2 kilogramm, lovagolta Bullford A. Otto löherczeg Schamberger 57 kilogramm, lovagolta Kapusek, Miklósfalvi ménés Collision 49 kilogramm, lovagolta Wilton, Egyedi A. Rangos 49 kilogramm, lovagolta Poole.

Bírói ítélet: Biztosan fél hosszal első, egy és fél hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 26, helyre 25 : 41 és 48.

III. **Urlovások versenye. Díj 1500 korona. Távolság 1400 méter.**

1. Miller J. ur Rothlicht 68 kilogramm, lovagolta Mr. Brooke.
2. Báró Pletzer Golden Residue 72 1/2 kilogr. lovagolta tulajdonos.
3. Gróf Kinsky Z. Jarmatta 64 1/2 kilogramm, lovagolta gr. Kinsky F.

Bírói ítélet: Könnyen 8 hosszal első, 2 1/2 hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 21 és 25.

IV. **Kétvések vadóversenye. Díj 2000 korona. Távolság 900 méter.**

1. Gróf Esterházy M. Faisirchen 48 kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Wahrmann R. Intruvier 49 1/2 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Gróf Trauttmansdorff Philine 55 kilogramm, lovagolta Kuncz.

Futottak még: Draher A. Weyer 54 kilogramm, lovagolta Smith, Ifjú Dávid E. Fiddlestick 54 1/2 kilogramm, lovagolta Slinn, lovag Lederer S. Tulipán 48 kilogramm, lovagolta Slack, Miklósfalvi ménés Konstantin 48 kilogramm, lovagolta Wilton, Pechy A. Masque 49 1/2 kilogramm, lovagolta Poole.

Bírói ítélet: Biztosan ötnegyed hosszal első, ötnegyedhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 10, helyre 25 : 32, 45 és 52.

V. **Vöslői díj. Díj 10000 korona. Távolság 6400 méter.**

1. Miller J. ur Snob 68 1/2 kilogramm, lovagolta Printen.
2. Miller J. ur Hardy 61 kilogramm, lovagolta Buckenham.
3. Miklósfalvi ménés Habléány 66 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.

Bírói ítélet: félhosszal első.

Totalisateur: 5 : 8, helyre 25 : 51, a II-ra helyrefogadás nem volt.

VI. **Cátverseny. Díj 2000 korona. Távolság 2400 méter.**

1. Herczeg Auersperg Gábor 70 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Ottó főherczeg Ex Offo 60 kilogramm, lovagolta Kapusek.
3. Wiener-Welten Jon 57 kilogramm, lovagolta Slinn.

Futottak még: Dreher A. Ines 62 1/2 kilogramm, lovagolta Wheeler, Gróf Kinsky Z. Blizzard 60 kilogramm, lovagolta Buckenham, Mr. Newmarket Orbad 57 kilogramm, lovagolta Printen.

Bírói ítélet: Egy hosszal könnyen első, nyolcz hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 10, helyre 25 : 38 és 80.

VII. **Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter.**

1. De Russo E. Aspasia 45 kilogramm, lovagolta Sands.
2. Egyedi A. Juratus 51 kilogramm, lovagolta Griffiths.
3. Mr. Silton J. Asmian 54 kilogramm, lovagolta Adams.

Futottak még: Capt. Gaston Ladrona 60 kilogramm, lovagolta Barker, lov. Wiener Welten Leonidas 52 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson, gr. Kinsky Z. His 52 kilogramm, lovagolta Gilchrist, Janota Bzozsky Alár 51 kilogramm, lovagolta Wilton, lov. Lederer S. Dalffy 51 kilogramm, lovagolta Peake, Dreher A. Gehat vira 51 kilogramm, lovagolta Bullford S.

Bírói ítélet: Igen könnyen 1 hosszal első, 2 hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 70, helyre 25 : 97, 52 és 44.

(Kilencedik nap.)

Holnap lesz a köttingbrunni meeting utolsó napja. A programjáról meglátszik, hogy az ott futott lovak nagy részét már hazaszállították.

A köttingbrunni díj lenne a holnapi nap fontosabb eseménye, mely futamban a derby-évjárat legjobb kanczája, Komámasszony fog két jobb klasszisu s rendkívül kitartó ménnel, Luluval és Gagerl-el megmérkőzni. Komámasszonynak mindenesetre nehéz feladata lesz, mert Lulunak két és fél kilogrammot, Gagerlnek pedig teljes öt kilogrammot kell czedálnia. Ép azért lehetetlen győzelmét bizonyosnak tekintanunk. Annyi tény, hogy a lovakkal szemben a többi indulók csak statiszták lesznek. Tekintettel a súlyviszonyokra azt hisszük, hogy a 14.000 koronás díjban Gagerl lesz a győztes Komámasszony és Lulu előtt.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Rache—Termidor.
- II. Trial—Bárványom.
- III. Gagerl—Komámasszony—Lulu.
- IV. Honour-Bright—Simbach.
- V. Paratán—Balek.
- VI. Blifnitz—Tricky.
- VII. Gárdás—Györgylka.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. Az igazságügy miniszter dr. Tóth Lajost a budapesti törvényszékhez és Dénes Ödönt a fehértóthi járásbírószékhez aljegyzők, Kdenburg Lajos nagybécseri törvényszéki irodaligazgatót jelenlegi alkalmazása helyén irodaligazgatóvá, Csorba Károlyt a szépeváraljai járásbírószékhez telegkönyvvezetővé, Francsek Lénárd rózsahegyi törvényszéki irnokot ugyanazon törvényszékhez irodaligazgatóvá, L. Pintér Sándort a vágsegyi királyi járásbírószékhez végrehajtóvá nevezte ki, dr. Akontz Jánost a kolozsvári ítélőtáblához tanácsjegyzői szolgálattételre berendelte. A pécsi pénzügyigazgatóság Wimm Jenőt a pécsi magyar királyi adóhivatalhoz segélydíjazás, Sécics Szilárd lakost a siklósi adóhivatalhoz újtanulmánygyakorlóvá nevezte ki ideiglenes minőségben.

Magyar név. Schmidt Richárd újpesti lakos, valamint kiskori Olga, Margit, Gabriella, Anna és István gyermekei vezetéknévüket Szönyire, Zelinka Árnin budapesti lakos, valamint kiskori Emma és Jenő gyermekei vezetéknévüket Zilahira változtatták belügyminiszteri engedéllyel.

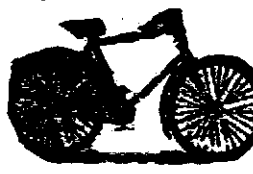
Pályázatok. A nagyenyedi vinczellér-iskolában október 1-én kezdődő 3 éves tanfolyamra, az alsólenyvi járásbírószék aljegyzői állásra, Veszprémmegyeiben alszámvevői állásra, a nagyszombati pénzügyigazgatóságnál fővizsgálói állásra, a budapesti gyűjtőfogháznál főfogóri állásra, a balassagyarmati pénzügyigazgatóságnál számvizsgálói állásra van pályázat kiírdetve.

Árverések a fővárosban. Lanter Manó ingóságai Kerepesi-ut 21. és Kerepesi-ut 12. augusztus 26. Fein Ignác ingóságai Lovag-utca 13. augusztus 9. Rang, Jantschik és társai ingóságai Török-utca 42. augusztus 8. Horovitz Bertalan ingóságai Proféta-utca 5. augusztus 9. Kormos Adolf ingóságai Lipót-körút 7/B. augusztus 8. Márkus Géza ingóságai külső kerepesi-ut 28. augusztus 8.

NYILT-TÉR.

Szt.-Lukácsfürdő
téli és nyári gyógyhely
Budapestben.

(A) **Nagy kőves iszapfürdő,** melynek 500 méter hosszú és 10 méter szélességű nyitott és zárt medencéiben a forrásvíz naponta négy-szer megújul. Mindemellett gyógy- és üdítő fürdő. Lakás és társas alkalmakhoz is alkalmas. **Képes ár. Prospektet küld ingyen az igazgatóság.**

Columbia
világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árcedeménnyel árusítanak, ugyancsak a Steyer Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17
Nyári-iskola: Arena-ut és Lovag-utca sarkán.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

	augusztus 6. cents	aug. 5. cents
New-York, augusztus 6. (C. T. B.)		
Buza szeptemberre	73 1/2	72 1/4
decemberre	71 1/2	71 1/2
Tengeri szeptemberre	37 1/8	37 1/8
Chicago, augusztus 6. (C. T. B.)		
Buza szeptemberre	68 1/8	67 1/4
Tengeri szeptemberre	33 1/8	33 1/8

A tőzsde hete.

(-de) A hosszú tespedést, a téletlenséget, a bizonytalanban való tévelygést az elmúlt héten pezsgő élet és élénk üzleti kedv váltotta fel a tőzsdén. Még csak szünet volt ezek, még csak olyan jelenségek, melyekből a kellő óvatosság mellett következtetéseket lehet ugyan levonni, de a melyekből még nem lehet megállapítani, vajjon igazán elmúltak-e mindazok az akadályok, melyek a gazdasági élet nagy faktorának, a tőzsdének életerős funkcionálását hosszú időn át megbénították.

A tőzsdének igen finom, érzékeny szervezete van és ami fő — jó szimatja. Nem történik a világon semmi, amiről tudomást ne venne, amit működési körébe bele ne vonna és következményeinek hordereje szerint kifejezett módon né taksálna. De mint minden a

világon, a tőzsde is halad és a tapasztalatokból tanulságot merít. És a tőzsde is a maga kárán tanul. A maga kárán tanulta meg azt is, hogy a politikát nem szabad tulságosan komolyan vennie — csak akkor, ha tényleg az. Hogy a kellő distinkciókat megtehesse, ahhoz pedig megvan a főkelleke — a jó szimat.

Ebbe a többször kipróbált jó szimatba helyezzük bizalmunkat akkor, amikor látjuk, hogy mindama politikai zürzavar közepette, mindama kétségek között, melyek sohasem győrttek bennünket annyira, mint most, a tőzsde olyan derült, olyan vidám hangulatban van — mint valamikor régen, boldogabb időkben. És mi szívesen hiszszük, hogy a tőzsde ez optimizmusa jogosult. Elvégre is azok a kétséges politikai állapotok meg fognak szünni. Meg fognak szünni pedig — mert másként nem is lehetséges — oly módon, hogy a gazdasági érdekek kellő kielégítést nyernek és hogy azok az örök törvények, melyek a gazdasági tevékenységet meghatározzák, szabályozzák, annak irányt és célt biztosítanak, csorbát szenvedni nem fognak. És ezért nyugodtan nézheti a börze, mint utazik Bánffy miniszterelnök Ischibe és minden aggodalom nélkül várhatja a visszajövetelét.

A politikát tehát csak felszémlemmel figyeli a tőzsde, amíg a gazdasági élet utóbbi kedvező alakulásait nagyobb figyelemre méltítja. Isten segítségével az idén jó középütemésünk van, egy mennyiségileg, mint minőségileg. Hivatalosan ennél még többet is konstataáltak, azt, hogy termésünk ezt a nívaut meghaladja. Magyarországon tehát az idén nagy gazdasági tevékenységre van kilátás. A mult esztendő hiányait pótolni fogjuk, lesz kivételünk, lesz pénzünk. A külföld kereslete fel fogja keresni piacunkat és ha kenyérre van szüksége — hiába akkor a politikai kétség, az éhes gyomornak csak egy politikája van.

Igy fogja fel a tőzsde a helyzetet. Erre építi programját. És mi azt hiszszük, igaza van. De — ez a „de“ elmaradhatatlan — habár már a mult heti jelentésünkben regisztráltuk a tőzsde ilyen felfogását és habár a lefolyt hét jelenségei azt a felfogást megerősítik, mégis nem hangoztathatjuk eléggé az okos, óvatos előrelátás szükségességét. Jobb félni, mint megijedni. Ez a példaszó sehohsem olyan üdvös, mint a tőzsdén.

Bécsben és Berlinben erősen biznak jó termésünk kedvező gazdasági eredményeiben és az egész vonalon sietnek a megfelelő berendezkedéshez. Papírjainkat, különösen azokat, melyek a jó termés bőségszarujából leg hamarabb szedik ki a maguk részét, külföldi számlára erősen vásárolták. De ez a körülmény még nem elég. Az ellátás könnyüségé eléggé nagy contremine jelenlétéről tanuskozik és közelfekvő a gondolat, hogy azok a vásárlások nagyrészt fedezeti vásárlások voltak. Csak ezután válhatik meg, mennyiben helyes a tőzsdének az elmúlt héten tanúsított magatartása. A közel jövő meghozza erre a feleletet, melyet már azért is be kell várunk, mielőtt világos képet alkothatnánk magunknak a piacnak legközelebbi alakulásairól, mert a helyi értékek iránt még nem mutatkozott e héten nagy érdeklődés. Ez pedig fontos jelenség. A kereskedelmi bank és a két villamosvasut részvényein kívül nem igen beszéltek más helyi értékekről — de hitünk az, hogy a jövő héten a többire is rákerül a sor. És ezzel a tőzsde eklatánsan fogja megczafolni mindazokat, akik folyton sötétben látnak, kik gazdasági életerőnköt kicsinylik, bizalmunkat a jövőben megingatják.

Mi hiszünk a tőzsdének, mert az mindent tud, mindent lát, mindent hall és tudása biztos, látása éles, hallása finom. Szívesen hiszünk neki — mert jót remél.

Mezőgazdaság.

Elmaradt sörárpavásár. Az országos gazdasági egyesület vezetői remélhetőleg meg fogják maguknak jegyezni azt a leczkét, amelyben őket mostanában Bécsből részesítették. Ugyanis a gazdasági egyesületek országos szövetsége még május havában elhatározta, hogy Bécsben sörárpa bemuta-

tást rendez és ezzel a nyitramegyei gazdasági egyesületet bizta meg, amely vidékénél fogva első sorban van érdekelve a dologban. A bécsi börze azonban nem akart a dologba belemenni és tagadó választ adott a hozzá intézett megkeresésre.

Ipar és kereskedelem.

Budapesti gyapjárverések. A budapesti gyapjárverések második ezidei sorozata szeptember hó 21. és 22-én fog megtartatni. Ezen sorozatra eddig rendelkezésre állanak mintegy 8000 bál, beleértve a júliusi aukcióiból átvett, valamint az eddig újonnan érkezett avagy már bejelentett, de még csak érkezendő mennyiségeket is. A magyar államvasutak vonalain az aukcióra szánt gyapjúküldemények részére engedélyezett fuvardíjkezdmény csak augusztus hó 12-től kezdve érvényes. Vajjon ezen aukcióssorozatra a szeptember eleje után teendő bejelentések még el lesznek-e fogadhatók, az bizonytalan, mert az államvasutak, tekintettel a nagymennyiségű gabona-beraktározásokra, csak korlátolt számú raktárakat bocsájthatnak a vállalat rendelkezésére. Az üzlet irányzata külföldön állandóan szilárd, míg a belföld és monarchiánk másik részének főbb gyári piacain egy hónap óta lényeges javulás állott be az üzlet menetében. Ennélfogva az őszi bevásárlási szezonra is a forgalom újabb fellendülése és a szeptemberi aukció igen kedvező lefolyása várható.

Kőbányai sertésplac, aug. 6. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 59—59 1/2 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban; 60—60 1/2 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) 59—59 1/2 krajczárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 59—60 1/2 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 4. napján volt készlet 45.425 darab, aug. 5-én felhajtott 452 drb, augusztus 5-én elszállított 641 darab, augusztus 6-ára maradt készletben 45.236 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, aug. 6. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. augusztus 5-én érkezett 562 drb. Készlet 101 darab, összes felhajtás 663 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 589 drb, elszállítatlan maradt 74 drb. Napi árak: 120—180 kilós 59—60 kr, 220—280 kilós 59—60 krajczár, 320—380 kilós — kr, öreg nehéz 58 krajczár, malacz 38—42 kr. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti vesztegári sertésvásár. Augusztus 6-án. Sertésvészen átment 100—130 kilogrammos 58—61 kr. 130—170 kilogrammos 55—58 kr. 170—200 kilogrammos 55—57 kr. Sertésvészen át nem ment 100—130 kilogrammos 48—50 krajczár. 130—170 kilogrammos 48—58 kr. 170—200 kilogrammos 46—47 kr. üzlet élénk.

Bécsi vesztegári marha-vásár, augusztus 6. Felhajtott a mai vásárra 299 darab vágómarha és pedig 72 darab hizómarha és 18 drb sovány marha. A magasabb felhajtás és csekélyebb szükséglet mellett a forgalom vontatott volt, de az árakban változás nem állott be. Jegyzések: hizó-ökör, magyar fajtájú 26—32, forint, első minőségű 34 forint, német hizó-ökör 29—36 forint, első minőségű 38 forint, kivételesen 39 forint, galicziai hizó-ökör hiányzott, alárendelt minőségű 22—25 forint, bika és tehén 24—35 forint 100 kilónként élő sulyban.

Pénzügy.

Az Agrárbank járadékjegyei. Az osztrák-magyar bank főtanácsa folyó hó 4-én tartott ülésében a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság 4 és fél százalékos járadékjegyeit alkalmasnak nyilvánította arra, hogy az osztrák-magyar bank főintézetinél és valamennyi fiókintézetinél kézzel elfogadjassanak.

Közlekedés.

Az arad-hegyaljai villamos vasut. Tegnap volt az arad-hegyaljai villamos vasut közgazdasági bejárása, amelyen hivatalosan részt vettek: Pulszky Garibaldi főfelügyelő és Hollós József főmérnök, ez utóbbi a posta és távirtda képviselőjében; a földművelésügyi minisztérium részéről Veszprémi József főmérnök; a közös hadügyminisztérium részéről Mayszky Károly százados; Arad záros közönsége részéről: Institoris Kálmán fő-

jegyző, Varjassy Lajos tanácsos, Virág Lajos főmérnök, Bing Vilmos tanácsos, Sarkótt Domokos főkapitány; Aradmegye közönsége részéről Szatmáry Gyula alispán, Geczely Elek főszolgabíró, Keller Lszó főmérnök; a magyar államvasutak részéről Tiszai Kalmán felügyelő, Weber Antal és Kovács Emil forgalmi főnökök; a mezőhegyesi méneshírtok igazgatóságától Bendel Godofried igazgató; az engedélyesek képviselőiben és meghatalmazásából Basch Mihály és Sármezey Sándor mérnökök és dr. Kepes Gyula ügyvéd. A bizottság a betervezett terveket részletesen megvizsgálta a vonalat bejárta. Az egész tervezetet czélszerűnek és kivihetőnek találta. Ez lesz hazánk első nagyobb szabású villamos vasútja. A mintegy 40 kilométer hosszú vonalon öt percenkint indul egy-egy kocsí, úgy, amint azt annak idején Budapest és Bécs között tervezték.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE

Budapest, augusztus 6.

Tiszavidéki buza:
800 mm. 81.5 kgr.) 10 frt 3 hóra.
450 mm. 80.5 kgr.)

Mintegy czégérül legfelül parádézatták a jegyzést a budapesti gabonacsarnok mai hivatalos eladási lajstromában. Tehát szarancsán visszakerültünk volna a tizforintos árak régiójába, miután utoljára július huszonegyedikén szerepelt a kurzus a tőzsde árjegyzékében. Akkoriban nagyban tamáskodtak abban, hogy egyáltalában visszatérnek azok a buzaárak, amelyek leírásához két számjellel kell használni a forintoknál. Hogy legalább is erre az évadra véglegesen száműzték ezeket az árakat, abban a börzén ugyan senki sem kételkedett, sem abban, hogy néhány hét múlva becsut mondhatunk még a kilencz a nyolczforintos jegyzéseknek is.

És lám, alig félhónapnyi idő múltán már ma ránkivirradt a „Resurrexit” napja. Feltámadtak újból ez árak, pedig a tőzsde egy része ha már nem halálra, legalább is korai téli álomra ítélte volt őket. Aztán milyen tradíciótellenes időben is ünnepelték feltámadásukat. Ha még husvét táján keltek volna új életre, amikor már kúnn árórákon is ébrednek a természet, vagyis gyakorlati szempontból szólva, amikor kezdenek már szállingózni a különféle hírek és „verziók” a mezőgazdasági Allapotokról, akkor elvégre is lehetne esetleg egyszerűség a dologban, de most, augusztus derekán: ez — enyhén mondva — legalább is stilszerűtlen.

Hisz széles ez országban most rakják az asztalokat, most zakatolnak a cséplőgépek és megtelnek a szérők és granáriumok. Ilyenkor szeritja a parasztot a végrehajtó, a falubéli boltos, a vidéki takarék és a központi bizományos. Milliő és milliő métermázsza gabona vár értékesítésre és a gazdák jó hányadának most „muszáj” eladnia a buzáját abban az árban, amelyet kínálgat neki a provinciális kereskedő, aki viszont a budapesti börze kursblattjáról kapja az inspirációt. Az ilyen kedvező alkalmat nem használják ki, hanem figuráltatják a tizforintos árakat tőzsdei jegyzésben, hogy a termelők, akiknek a fejében még ugyis rajzanak a tavaszi örületes mozgalom által felvetett kurzusok, hogy tehát a jóemlékezetű termelők most meghököljenek és még ha a föld alól kaparják is ki a szükséges pénzt, „spekulálnak” a buzával. Ez érthetetlen!

Bizony megfoghatatlan, de az idén még lesz részünk több ilyen véges emberi észszel nehezen megmagyarázható dolgokban, amelyekre a börze nehezen tud majd kádencziát. Itt vannak például a buzahozatalok, amelyek két hét előtt mintegy hatvanezer métermázsát, a múlt héten már körülbelül százötvenezer métermázsát tettek, tehát annak rendje és módja szerint progresszív mértékben gyarapodtak amint valamely multjára és jöhírnévőre féltékeny, tisztességes szezonszéri hozatalról másképp fel sem tételtették. De inné a ma végződő héten lepadt a felszállítás 83.290 métermázsára, abból is elvittek 5699 métermázsát, a tórházakban pedig 10.429 métermázsát raktároztak be, míg tavaly a silány termés után a megfelelő héten 12.800 métermázsát tettek a hozatalok. Már most okáljon ebből az ember.

Azian a malmok magatartása szintén a rejtélyek sorába tartozik. Minek is öntenek olajat a útzre. Ha két-három hónapig tudtak vakációzni, minek is szakították félbe az igazgató urak egy szerre nyaralásukat. Néhány hét még nem a világ. Addig csak nem fogyott volna el a liszt. Szeptemberig bizonynyal várhattak volna, amikor szállítják majd nekik a 7.80—8.30 krajczáros szokványbuzát, amelyért most 9.50—9.80 krajczáros árakat poescékolnak.

Ma is megint 15 krajczárral magasabb árakat engedélyeztek, anélkül, hogy 20.000 métermázsánál többet összevásárolhattak volna.

A határidőpiac matadorjai megszeppentek a dolgok ez alakulásán és felverték a szeptemberi buza árát 8 frt 39 krajczárig, de csakhamar győzött ismét a régi virtus és estig szerencsésen lezorították a kurzust 8 frt 27 krajczárig, tehát körülbelül a tegnapi est szinronalra.

A márcziusi buza 8 forint 36 krajczárral zárul, az árkülönbség tehát egészen 11 krajczár. Voltak azonban ma már perczek, sőt félórák, amikor a report 4 krajczárra zsugorodott össze. Mondottuk már, hogy a kontemine egy része most már csak a közeli határidőtől retteg és így megeshetik, hogy a márcziusi buza még olcsóbb lesz, mint a szeptemberi.

A többi czikkek árai változatlanok. Rozs: 6.90—7.10 forint. Zab: 5.70—6.— forint. Árpa: 5.70—5.80 forint. Tengeri (amelyben ismét 8000 métermázsát jelentettek be szállításra) 5.—5.10 forint.

A határidőpiacon egyenlegként szintén alig volt árváltozás e gabonaneműekben.

A külföldi piacok szállárak. Amerikában 1 1/4 centig terjed az árjavulás, Berlinben egy fél márkát, Liverpoolban egy nyolczad pennyt, Párisban 30 centimest tesz az áremelkedés.

Az Unio természetéről állandóan kedvezőlen árak érkeznek. Így a st.-louisi „Modern Miller” jelenté, hogy az őszi vetésekre néve folyton újabb csalódásokat tapasztalnak a farmerok és hogy a cséplési munkákat némely vidéken nagyban gátolják az eszések. Semmi kétség, hogy az eredmény jelentékenyebben kisebb lesz a remélnél.

Előfordalt készár-eladások.

Mennyiség számban	ár	ár	hely	hely	ár	ár
800	uj buza	tiszavidék	81s	Budapest	10.—	8 hó
450	„	„	80s	„	10.—	„
1000	„	„	81	k. száll. Bp.	9.72 1/2	„
200	„	„	81	átlag Bpest	9.90	„
300	„	„	80s	„	9.90	„
200	„	„	79	„	9.90	„
100	„	„	77	„	9.90	„
100	„	„	80s	Budapest	9.90	„
100	„	„	80	„	9.90	„
400	„	„	80	„	9.85	„
100	„	„	80	átlag Bpest	9.75	„
200	„	„	78s	„	9.75	„
100	„	„	79s	Budapest	9.75	„
100	„	„	79s	„	9.72 1/2	„
100	„	„	78s	„	9.75	„
300	„	„	78	„	9.85	„
500	„	„	78	„	9.72 1/2	„
500	„	„	77s	„	9.65	„
800	„	pestvidék	80	átlag Bpest	9.85	„
700	„	„	78s	„	9.85	„
100	„	„	79	Budapest	9.67 1/2	„
200	„	„	79	sárga Bpest	9.60	„
100	„	„	79	„	9.40	„
300	„	„	78s	„	9.50	„
200	„	„	78s	„	9.60	„
300	„	„	78s	„	9.45	„
300	„	„	79	„	9.45	„
150	„	„	75s	Budapest	9.55	„
300	„	bánási	80	„	9.75	„
100	„	„	74s	„	9.40	„
350	„	fehértm.	78	sárga Bpest	9.60	„
400	„	„	76	szűkös Bp.	9.05	„
100	„	„	76	„	9.55	„
500	„	felsőtiszai	79	Budapest	9.85	„
1000	„	dánavidék	76	száll. Bpest	9.05	„
100	„	„	75	Budapest	9.20	„
1500	„	bácskai	75	száll. Bpest	9.—	„
3000	„	szerbiai	78	transzito Bp.	7.90	„
3000	„	bolgár	77	„	7.—	„
300	„	rozs pestvidéki	„	Bpest par.	7.15	kp
100	„	„	„	IIa Bpest	7.—	„
150	uj zab	prima	„	Budapest	8.—	„
200	„	gyengébb	„	„	5.85	„
100	„	„	„	„	5.80	„
400	„	„	„	„	5.70	„
100	tengeri	„	„	„	5.10	„
100	árpa	„	„	Kőbánya	5.80	„

Előfordalt határidőkötések.

Áru	Határidő	Kezd.	Forgalom	Zár.	Kezd.	Forgalom	Zár.
buza márcz.	8.45	8.47-49-50	48-46-43	8.40	8.37	35-36-37	8.40
„ szept.	8.37	8.36-34-35	33-34-36	8.31	8.28	26-27-28	8.27
„ szept.	8.58	6.55-54-53	6.52	6.52	6.51	6.51	6.50
zab márcz.	5.39	5.40	5.41	5.60	5.61	5.61	5.62
„ szept.	5.36	5.38	5.37	5.86	5.87	5.87	5.88
tengeri aug.	4.90	4.88-89	4.90	4.91	4.92	4.92	4.93
„ szept.	4.92	4.90-89-91	4.93	4.94	4.95-96	4.97	4.97
repcze aug.	12.25	12.30	12.35	—	—	—	—

Raktárállomány:

Áru	Raktár	Raktár	Silos
Buza	8000	6793	—
Rozs	1500	100	—
Árpa	1400	497	—
Zab	1500	104	—
Tengeri	31500	2247	—
Liszt	18000	936	—

Gabonaforgalom:

1898. augusztus 5.

Áru	érkezett	elszállított
buzából	10240	161
rozsból	979	306
árpából	1927	802
zabból	333	216
tengeriből	12801	1444

Hivatalos készárjegyzések.

Áru	ár	ár	100 kgr. készpénz-ára	100 kgr. készpénz-ára
buza uj tiszavid.	74	75	9.40	9.50
	76	77	9.45	9.54
„ „ pestvidéki	78	79	9.60	9.75
	80	81	9.85	9.90
„ „ fehértm.	74	75	9.35	9.45
	76	77	9.55	9.70
„ „ szerb	76	77	9.40	9.50
	78	79	9.60	9.75
rozs elsőrendű	70—72	71	7.10	7.15
	70—72	71	6.95	7.—
árpa takarm.	60—62	61	5.50	5.85
	62—64	63	—	—
zab ó	39—41	40	5.70	6.—
	39—41	40	—	—
tengeri bánási	—	—	5.05	5.10
	—	—	5.00	5.05
repcze uj képoszta	—	—	11.75	12.95
	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	augusztus 5-én	augusztus 6-án	augusztus 7-én
buza márcz.	8.31	8.33	8.38	8.40
buza szept.	8.20	8.23	8.29	8.30
rozs szept.	6.46	6.48	6.53	6.54
zab szept.	5.85	5.87	5.85	5.87
tengeri aug.	4.88	4.90	4.90	4.91
„ szept.	4.91	4.92	4.93	4.95
„ máj.	4.24	4.25	4.26	4.27
repcze aug.	12.50	12.50	12.50	12.50

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, augusztus 6.

Gyöngye irányzattal folyt az üzlet ma a tőrsz-
dén. A tartózkodást a belpolitikában fölmerült
újabb nehézségekkel indokolták és mint ténybeli
bizonyítékra rámutatták a magyar és osztrák mi-
nisztereknek ma délelőtt Bécsben történt hosszú
tanácskozására. Más időben persze az ily közös
megbeszélést a megegyezés lehetősége örvendetes
jelének tekintették volna: ma azonban a helyzet
kégyelmetlen voltának tudatában a létező bajok
kifolyásának magyarázzák, mely egyáltalán nem
bátoríthat üzleti vállalkozásokra. Ily hangulatban
csak igen kevés lehetett a forgalom az egész na-
pon végig. Az üzlettelenség nyomása alatt le is
morzsolódtak az árfolyamok, melyek csekély inga-
dozások után körülbelül azon a szinten záru-
lnak, melyre a tegnapi délutáni hirtelen lanyhu-
lásban aláesültek.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 397.—
397.90, Osztrák hitelrészvény 363.30—363.70, Osztr-
magyar államvasut 361.60—362.10 Kereskedelmi
bank 1451.— forinton köttetett.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak:
Osztr. hitelrészv. 363.30, Magyar hitelrészv. 397.25,
Aranyjárdék 120.80, Koronajárdék 98.90, Leszá-
mitoló-bank 263.50, Jelzálogbank 252.50, Rima-
murányi 254.—, Osztrák-magyar államvasut 362.—
forinton.

A déli tőzsdén előfordult kitések:
Közuti vasut 391.—, Magyar hitelrészvény 397.75—
397.50, Magyar leszámitoló bank 263.50, Osztr.
hitelrészvény 363.20—363.40, Osztrák-magyar ál-
lamvasut 361.90—362.40, Általános közszénbánya
102—103.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben
holnapra 2—2.50 forint, 8 napra 4.50—5.— forint,
augusztus utóljára 8—9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 3 columns: Item, Auguszt. 6., Auguszt. 5.
Magyar aranyjárdék 120.80 120.50
Magyar koronajárdék 98.90 98.90
Magyar hitelrészvény 397.25 397.50
Magyar ipar és keresk. bank 103.— 102.75
Magyar leszámitoló bank 263.25 264.—
Rimamurányi vasmű 253.50 254.—
Osztrák hitelrészvény 363.20 362.80
Déli vasut 77.— 77.50
Osztr.-magyar államvasut 362.25 363.25
Közuti vaspálya 391.— 391.—
Villamos vasut 257.— 257.25

Az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 363.80
—363.60, magyar hitelrészvény 397.50, villamos
vasut 257.75 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with 3 columns: Item, Auguszt. 6., Auguszt. 5.
Osztrák hitelrészvény 363.20 363.60
Magyar hitelrészvény 397.35 397.50
Osztr.-magyar államvasut 362.— 361.75
Leszámitoló bank 263.50 264.—
Jelzálogbank 251.75 252.85
Rimamurányi vasmű 253.50 251.75
Közuti vaspálya 391.— 391.25
Villamos vasut 257.— 257.25
Ipar. és keresk. bank 103.— —
Déli vasut 77.50 —

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, aug. 6. A vásári forgalom: Hús-
nál a forgalom élénk, árak csökkentek. Barom-
finál élénk, árak szilárdak. — Halban élénk,
árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk,
árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak csökkentek.
Zöldszénél lanyha. Gyümölcsnél élénk. Fűsze-
reknél csendes. Időjárás: borult, esős. A központi
vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkeket
hivatalos árjegyzése a következő: Hús. Mar-
hahús hátulja I. 52—54 ft. II. 48—50 ft.
Birkahús hátulja I. 42—44 ft. II. 38—40
ft. Borjúhús hátulja I. 64—68 ft. II. 60—64 ft.
Sertésbús Isőrendű 62—64 ft. vidéki 46—52 ft.
(Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr
(kilonként). Sertészsír hordóval 65.4—66.0 ft (109
kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40
ft. Csirke 1 pár 0.55—1.20 ft. Lud vízott 1 köb-
kint 68—75 kr. — Különlétek. Tojás I. láda (1440
db) 28—28.75 ft. Sárgarépa 100 kötes 1.00—1.00
ft. Petrezselyem 100 kötes 1.00—1.00 ft. Lengye m.
100 kiló 14—18 ft. Bab nagy 100 kiló 8—12 ft.
Paprika I. 100 kiló 30—60 ft. II. 20—28 ft. Vaj

I. rendű kilonként 0.80—0.85 ft. Tea-vaj kilonként 0.80
—1.10 ft. Burgonya, idej, 100 kiló 2.20—2.50 ft.
Burgonya sarga 100 kiló — ft. — Halak.
Harcsa (élő) 0.80—1.00 ft 1 kiló. Csuka (élő) —.80
1.20 ft 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 ft.

Szesz.

Budapest, augusztus 6. Irányzat változatlan.
A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25
—19.50. Finomított szesz nagyban 57.25—57.75
Finomított szesz kicsinyben 53.—58.25, Élesztő-
szesz nagyban 51.—57.1/8, Élesztő szesz kicsiny-
ben 57.25—57.50, Nyersszesz adózva nagyban
56.25—56.75 Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—
57.1/8, Nyersszesz adózatlan (exkt.) 15.75—16.—,
Denaturált szesz nagyban 22.—22.1/8, Denaturált
szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000
literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest,
készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, augusztus 6. Kontingens nyersszesz
azonnali szállításra 19.30—19.80 forinton kelt el.
Zárlatjegyzés 19.40—19.80 ft.

Prága, augusztus 6. Adózott tripló-szesz
nagyban 55.50 forinton jegyeztetett. Adózatlan
szesz 18.75 forinton kelt el azonnali szállításra
nagyban.

Triest, aug. 6. Kiviteli szesz tartályokban
szállítva 90% hektoliterenként nagyban román
ára 12—13 forint, cseh áru 12.25—12.75 forint
augusztusi szállításra.

Bécs, augusztus 6. kontingenált szesz kész
áruban 19.50 forinttól 19.80 forintig jegyeztetett.
Tartott.

Cukor.

Páris, aug. 6. Nyers cukor (88 fok) készáru
29.—29.25 frk, fehér cukor szept.-re 30.— frk,
okt.-tól 4 óra 30.1/8 frank, 4 első óra 30.1/8
frank, 4 óra májustól 31.1/8 frank. Finomított
készáru 103.—103.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, augusztus 6. A készáruüzletben az árak
a múlt héthez képest nem változtak. Áru erősen
kínáltott. Zab csendes. Tengeri szilárdabb. Kötte-
tett buza őszre 8.30—8.18—8.22 forint, buza ta-
vaszra 8.36—8.31—8.35 forint, rozs őszre 6.75—
6.70 forint, zab őszre 5.69 forint, tengeri szeptem-
berre 5.25 forint.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 832—834, buza őszre 8.20—
8.21, rozs őszre 6.68—6.70, tengeri jul.—augusztus
5.23—5.25, szeptember-októberre 5.23—5.25, zab
őszre 5.67—5.69, repce augusztus—szeptemberre
12.60—12.70 forint.

Páris, aug. 6. (Zárlat.) Buza folyó óra
20.85 frank (=9.43 ft). Buza szeptemberre 20.50
frank (= 9.75 ft). Buza 4 utolsó óra 20.45
frank (=9.73 ft). Buza novembertől 4 óra 20.60
frank (=9.80 ft).

Hamburg, aug. 6. Buza holsteini 198—208
márka (= 11.64—12.28 ft). Rozs meklenburgi
142—154 m. (=8.35—9.06 ft.) Rozs orosz 99—
100 márka (= 5.82—5.88 ft). Minden 100 kilonként.
Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 ft.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, augusztus 6. Eleintén a tőzsde csen-
des irányzatot követett, de csakhamar szilárdult és
különösen Bankverein-részvények emelkedtek élénk
vásárlásokra, amelyek arra voltak visszavezethetők,
hogy a Dreher-czég egy tagja belépett az igazgató-
ságba. Zárlat felé az irányzat ismét gyengült.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 363.25
—363.62, Anglo-bank 157.75, Union bank 207.50,
Dunagőzhajózási 486.—, Osztrák-magyar állam-
vasut 361.62—362.25, Déli vasut 77.50, Dux-
bodenbachi 74.50—75, Tramway 513—515, Alpesi
bánya 166.90—167.40, Brüxi közszénbánya 328.50,
Osztrák villamosság 306.50, Májusi járadék 101.90,
Török sorsjegy 60.25—60.50.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák
hitelrészvény 363.25, Anglobank 157.75, Union-bank
297.50, Länder-bank 228.50, Osztrák-magyar ál-
lamvasut 362.12, Déli vasut 77.50, Alpesi bánya
166.90, Májusi járadék 101.90.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.37,
Osztrák földhitelrészvény 453.—, Anglo-bank 158.—,
Bankverein 272.—, Unionbank 298.—, Länd-
er-bank 228.50, Osztrák-magyar államvasut 362.37,
Déli vasut 77.75, Elhevölgyi vasut 265.50, Észak-
nyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 134.50,
Rimamurányi 253.50, Alpesi bánya 167.30, Török
sorsjegy 60.50, Német márka 58.83.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Ma-
gyar aranyjárdék 120.80, Magyar koronajárdék
98.75, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50, Magyar föld-
tehermentesítési kötv. 96.35, Magyar hitelrészvény

398.— Magyar nyereségykölcsön sorsjegy 158.50,
Kassa-oderbergi vasut 189.75, Magyar kereskedelmi
bank 1450.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—
Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.20, Ma-
gyar leszámitoló és pénzváltóbank 261.—, Rima-
murányi vasrészvénytársaság 254.50, 4.2% papir-
járdék 101.80, 4.2% ezüstjárdék 101.60, Osz-
trák aranyjárdék 121.80, Osztrák koronajárdék
101.20, 1860. sorsjegyek 140.65, 1864. sorsjegyek
192.—, Osztrák hitelsorsjegyek 202.50, Osztrák hitel-
részvény 363.25, Angol-osztrák bank 157.75, Unio-
bank 297.50, Bécsi Bankverein 272.50 Osztrák
Länderbank 228.50, Osztrák-magyar bank 908.—,
Osztrák-magyar államvasut 362.25, Déli vasut 77.75,
Elhevölgyi vasut 265.25, Dunagőzhajózási részvény
485.—, Alpesi bányarészvény 167.10, Dohányrész-
vény 134.—, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert
arany 5.66, Londoni váltóár 120.05, Német bank-
váltó 58.82. Az irányzat csendes.

Bécs, augusztus 6. (Utótőzsde.) A déli tőzsde
zárlata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 363.50,
Magyar hitelrészvény 397.50, Anglo-bank 157.75,
Bankver. 272.75, Union-bank 298.—, Länderb. 228.50,
Osztrák-magyar államvasut 362.25, Déli vasut 77.26,
Elhevölgyi vasut 265.50, Északnyugoti vasut 249.62,
Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi vasmű
253.75, Alpesi bánya 167.10, Májusi járadék 101.90,
Magyar koronajárdék 98.90, Töröksorsjegy 60.40,
Német márka azonnali szállit. 58.85, Német márka
ultimóra 58.82 forinton.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távlati
jelentése 1898. augusztus 6-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm., A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék%, Állomások, Légnyomás mm., A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék%.
Árvavárja 85.3 11.6
Belmedbánya 85.3 16.8
N.-Szombat 86.5 19.0
Magyar-Ovár 86.5 19.0
O-Gyalla 86.5 19.0
Budapest 86.1 18.8
Sopron 86.4 16.6
Herény 86.3 15.9
Keszthely 86.7 20.8
Zágráb 86.5 18.5
Fiume 84.3 20.8
Cirkvenica 84.4 20.2
Pancsova 85.0 18.8
Tomovár 84.5 16.6
Arad 84.1 16.5
Szeged 84.8 17.4
Szolnok 84.7 17.2
Eger 84.7 17.2
Debrecen 84.8 17.4
Késmárk 87.4 17.2
Ugyvár 86.3 17.8
Szalmár 86.7 18.5
Nagy-Várud 86.7 16.2
Kolozsvár 84.1 18.1
Nagy-Szobos 83.7 20.9
Bécs 86.1 14.4
Salzburg 85.2 18.2
Klagenfurt 86.0 14.7
Pola 84.6 23.2
Lecina 82.5 24.6
Sarajevo 84.0 18.8
Torino 86.2 19.8
Florenz 85.0 20.8
Róma 83.3 23.0
Nápoly 86.8 24.0
Brindisi 82.8 25.0
Palermo 83.3 25.0
Malta 81.0 23.9
Zürich 86.3 16.0
Blarritz 84.0 19.0
Nizza 84.8 22.8
Páris 83.0 17.2
Kopenhága 84.5 17.2
Hamburg 83.6 20.4
Berlin 81.4 19.0
Christiansund 47.5 11.3
Stockholm 64.9 15.8
Eszent-Pétervár 60.9 18.9
Moskva 82.7 18.4
Varsó — —
Kiew 88.8 17.7
Odessa — —
Sulina 83.0 22.4
Szófia 63.2 18.9
Konstantinápoly 59.0 23.5

A légnymás maximuma Közép-Európába vonult és zárt
alakot öltött. A depresszió állandóan északon tartózkodik.
Déli és keleti Európában az idő száraz. Eső leginkább az
Északi-tenger környékén volt.
Hazánkban tegnap egyes ajakon nevezetesen délen és
északkeleten viharok keletkeztek, kisebb-nagyobb záporosóval.
Felhőszakadással együtt eső volt Egerben (85 mm.), eső zápor Uj-
vidéken, Szegeden és Eszéken. Az első 8 helyen jég is esett. A
reggeli hőmérőket alacsonyabb a tegnapiánál.
Jobbára derült, száraz és meleg idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Augusztus 6-án. —

Table with columns: Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás.
Danubius Schárding +190
Passau +268
Bécs +216
Pozsony +210
Komárom +213
Budapest +213
Ercsi +122
Paks +294
Mórács +294
Ujvidék +213
Zimony +213
Pancsova +174
Rádas +172
Ornava +234
Hohenau +010
Zsolna +012
Szered +24
Ereklújvár +045
Sárvár +236
Győr +059
Zákány +222
Kécsk +310
M. Szardak +310
Zágráb +029
Sárospatak +029
Mitróvics +053
Károlyvár +006
Noi +006
Banjaluka +030
Duboj +015
Zwornik +015
Tizza M.-Sziget +039
Tizza-Ujjak +030
V.-Namény +000
Csap +118
Tokaj +304
Szolnok +085
Csongrád +021
Szeged +078
Tital +214
Dócs +008
Szfánás +060
Munkács +008
Homonna +000
Ung. Ungvár +030
Bartfa +111
Béreg Zemplén +111
Baja Zsolca +149
Hernád H.-Nemőd +000
Bereftlye B.-Ujjalu +005
Sca. Kőr. Csucsa +001
Nagyjárdék +000
F.-Árb. Belényes +000
Feh.-Árb. Borosjenő +010
Kec.-Árb. Békés +034
H.-Árb. Gyoma +044
Máros Gy.-Fohérv. +002
Arad Makó +025
K.-Árb. K.-Kézty +002
Béga Temosvár +046
N.-Becske. +022

Jelek magyarázata: * — Jeges víz, + = 0 feletti, — = 0 alatt
— = száraz, > = apadt; ? = köhégyes.
Az ország több részén jelentékeny eső esett; Egerben 66
mm., Ujvidéken 23 mm., Borszerűben 17 mm.
A Dunán Passaunál és Linznél árad; a többi állomásokon
apadt; vizállással 2—5 fok között váltakoztak.
A Tiszán két jelentékeny árnyúlás húzódik le; a vizállá-
sok alacsonyok.
A Dráva egész hosszában apadt; vizállása közepes.
A Sáva szintén egész hosszában apadt; vizállási közepesen
alulak.

MINDENFÉLE

Kocsik és kocsisok.

Mikor a tavaszi és őszi löversenyek idején egymás nyomában robognak a kocsik az aréna-uti löversenypálya felé, a budapesti benszülött megelégedett mosolylyal kiált fel:

— Ez aztán a kocsiforgalom!

Csöndös, békében elhízott józsefvárosi, te bizonyára nem tapostad még Páris utcáit, ha ezt a kocsiforgalmat is kocsiforgalomnak nevezed. Nézzük csak meg Páris valamelyik utcáját, vagy hogy még élánkebb képet nyerjünk, tekintsük meg a Place de Clichy-t, az elgázolásoknak nem is első, csak a második sarkát. Kétszáz bérkocsi, száz magánfogat, ötven automobil-gépkocsi, ugyanannyi bicziklista és legalább husz omnibusz található itt a napnak bármelyik pillanatában.

És őszinte bámulattal kell adóznunk a párisi kocsis ügyességének, hogy itt, ezen a veszedelmes sarkon naponta alig két embert gázolnak el.

A rue de Clichy három méter széles és fölülről lefelé akkora esése van, mint a budai várba vezető kanyargós utnak. És ezen a keskeny uton robogva száguld el egymás mellett a két omnibus, anélkül, hogy csak a tengelyek is érintkeznének. Az efféle mutatványokhoz nem szokott idegen kétségbeesett rémülettel ugrik föl helyéről. De az igazi párisi még arra sem tartja érdemesnek a dolgot, hogy a találkozás pillanatában föltökintsen kedvenc ujságjából. Mert ez az esemény mindennapi és az igazi párisit arról lehet fölismerni, hogy mindenütt lapot olvas. Lapot olvas a bérkocsiban ülő utas és lapot olvas a bérkocsis is, de mindamellet gondosan ügyel felszemérel a lovára. A lovára, mert Párisban nincsenek kétfogatu kocsik, ott még a magántulajdonosok is csak egy lóval járnak.

Ilyen kocsiforgalom mellett azután nem megy csodaszámba, ha az ut egyik oldaláról a másikra átmenő járó-kelők a kocsin keresztül lépve folytatják útjukat.

És a camelot? A camelot a ló hasa alatt buvik keresztül anélkül, hogy egy pillanatra is szünetelne ordítása:

— La Patrie! Utolsó kiadás! Zola megszökött!

Párisi ember, párisi kocsis és párisi ló kell hozzá. A mi kocsisunk régen fölképelte volna, ha ugyan a ló agyon nem rugná.

A Louvre, Palais Royal és Opera a rue de Rivolin fekszenek.

Este van, hét óra és a párisi nagyközönség sietve siet az Operába. Azaz csak sietve sietne, mert jaj annak, aki csak hat órákor indult el utjára. Az már legfőlebb a finálé végső akkordját fogja hallani, mert az előtte hőmpölygő kocsisor megakadályozza, hogy hamarabb is hozzájuthasson élvezetéhez. Az utóbbi időkben akadt ugyan egy-két vakmerő, aki semmivel sem törődve, keresztül-gázolt a tiltakozó rendőrökön és könnyű gígjével büszkén vágatott az Opera kettős kapuja alá, de ezt csak ők és csakis ők — a kiváltságos főrangúak teheték meg büntetlenül. Mert nem kell azt hinni, hogy az egyenlőség hazájában ne lennének kiváltságosak még most is a főnemesek.

A tudomány haladása kiszorítja apránként a természet erőit a természetből. Míg nálunk csodaszámba megy egy-egy gőz-, villam- vagy gázmotoros kocsis, míg mi utána fordulunk a tovaördülő bicziklistának, addig Párisban már köznapivá válik a dolog. Sőt annyira köznapivá válik, hogy Durambert, a jönevű francia író a múlt hetekben a következő figyelmeztetést tette közzé az összes párisi lapokban:

— Figyelmeztetek mindenkit, hogyha az automobil-kocsik vagy kerékpárok gyors irama közben akár engem, akár mást elgázol és felszólítomra azonnal meg nem áll, le fogom löni, akár csak a legközönségesebb veszett ebet.

És Durambert szavának is állott. A Pont Neuf, az új-híd és a Notre-Dame templom között egy kerékpáros elgázolt egy gyermeket. Durambert

ki tanuja volt az esetnek, azonnal fölszólította az ügyetlen sportembert, hogy kövesse őt a rendőrségre. A kerékpározó fiatal ember nem engedett a fölszólításnak, hanem fölkapva gépjárá, el akart iramodni. A jönevű író kirántotta revolverét és utána lőtt a menekülőnek. A golyó a lapoczká alatti hatolt be a testbe és életveszélyes sebet ejtett a fiatal emberben.

A versaillesi törvényszék, hol Durambertet följelentették, beszüntette az eljárást azzal az okadatulással, hogy Durambert jogosan használta fegyverét akkor, mikor egy gyilkos ellen használta, aki a törvény nevében történt fölhívásra nem akarta megadni magát.

A budapesti kocsisok országszerte híresek gorombaságukról. Ha az utas a kettős fuvarbőren felül még fedelmi horraivalót is nem ad, akkor az örök irgalmasság kegyelmezen árva fejének. A legvénebb huszárörmester sem tud olyan művészi tökélyvel káromkodni, mint a mi pirosnyakkendős bérkocsisaink. Művészi tökélyvel káromkodnak, mert a rendelkezésükre álló szóanyag már művészszerű teszi őket.

Nem úgy a párisi kocsis. A beszálláskor mindjárt kezébe adja az utasnak a hatóságilag megállapított árjegyzéket és háromszor is biztosít arról, hogy neki semmi horraivaló sem jár, mert ő nem kocsis, hanem megállapított fizetéssel alkalmazott hivatalnok.

Milyen szép lenne ez nálunk is. De a mi pirosnyakkendős urunk hetyke göggel feleli mind ezekre:

— Mi köze hozzá az urnak?

Az utolsó mohikán sirja. Cooper szép regénye, az „Utolsó mohikán” mindenfelé annyira ismeretes, hogy annak rokonszenves hősről pár történelmi adatot érdemes meghallgatni:

Egy vasárnap délután, 1869. őszén a bethlehemi (Pennsylvania) morva testvérek temetőjében bolyongtam. Tekintetem csakhamar számtalan kő-síremléken akadt meg, melyek a Delaware-Shekomeko-Mohikan nevű indián törzs elhalt őseinek nyugvóhelyét jelölték. A legrégibb évszám, melyet az egyik kőemlékről nagynehezen ki tudtam betűzni, 1666. volt (Nitschmann Dávid, született 1666-ban, meghalt 1758-ban.)

A porladozó kövek közt egy kijavított és gondosan tartott kőlap vonita magára figyelmemet; már messziről feltűnővé tették a körültre díszlő rózsák és folyondár növények. Az angol fölírás rajta következőleg hangzott:

„Tschopp (Gsup) mohikán-törzsi indian emlékére. A szent keresztiségben 1742. április 16-án János nevet kapott. Megtérése a shékomeko-i hittérítő intézet működésének egyik első gyümölcse s az isteni kegyelem hatalmának egyik nevezetes példája vala. Krisztusnak jeles hírtörőjévé lett vad törzselei között. Az életet hit iránt teljesen meggyőződve hagyta el Bethlehemben 1776. augusztus 27-én. — És lésson egy akol és egy pástor (Szent János Evangéliuma X. 16.)”

Véletlenül egy morva testvér vetődött a temetőbe, kivel sokáig beszélgettünk s tőle tudtam meg, hogy ez a kő Chingachgook sirját jelöli, azét az emberét, kit Cooper „Utolsó Mohikán” című regényében halhatatlanná tett. Egyik legrégibb morva hittérítő, Heckenwalder, a philadelphiai történelmi társulat közlönyében több emlékiratot adott ki, melyekben ama kalandjait beszéli el, melyeken fiatal hittérítő korában az indiánok közt keresztültment.

Ezek az elbeszélések hosszasan foglalkoznak az említett Tschopp-pal, ki valóban nem közönséges indiai vala; lehet, hogy Heckenwalder, ki csak emlékezetből írt és öreg korában, kissé talán túlságosan költői színekkel rajzolta hőse tulajdonságait és jellemét. A hittérítő által Tschopp-ról elbeszélte ez érdekes kalandok és események szolgálták tárggyul a népszerű amerikai regényíró világhírű elbeszélésehez, csak hogy Cooper az események színterét nem Pennsylvania-ba, hanem Uj-York államba, a György-tó partjaira helyezte.

Mikor Cooper oly híressé tette Tschoppot, vagy — szerinte — Chingachgookot, az utolsó

mohikán sirját és síremlékét is helyreállítá és kegyeletes gondnal ápoltá az utókor, s a sok viszontagságon keresztülment derék indián sirját virágokkal ültették be, melyekre még ma is feltűnő gondot fordítanak.

Zongora kova-köből. A legcsodálatosabb zongora, amit eddig használtak, kétségkívül a kovaköz zongora. Természetesen e hangszor inkább csak kuriózum, de tudományos szempontból sem érdektelen. Az állványon a hang-talapatból néhány centiméter távolságra 26 kovaköz van felakasztva két-két selyemszálon, a hangok jellege szerint. E köváköből két hasonló kö érintése által harmonikus összhangzó zenét lehet előidézni. Baudre Henrik jeles zenész harmincz év alatt számos utat tett Franciaország különböző részeiben, hogy ily köveket szedjen össze. Baudre a kovakövekből kicsalt hangokat a történelom előtti idők zenéjének nevezte el, s csakugyan nem lehetetlen, hogy e nevezetes kö, mely az ő ember fegyvere és első szerszáma volt, esetleg zeneszerül is szolgált. Egy francia misszionárius szerint Saffa abyssiniai faluban három ily kovaköz helyettesíti a harangokat. Hogy honnan származik a kovaköz zenei hangja, azt még eddig nem tudták megfejteni. A kövek igen szabálytalanak, többnyire laposak és különféle alakúak. A kicsalt hangok épen semmi összefüggésben sincsenek a kövek súlyával és terjedelmével, de az a körülmény, hogy a hang nagyon különböző, ha a követ két különböző helyen ütjük meg és egészen elvész, ha a kö ketté török: arra mutat, hogy a hangzás a párányok sajátságos elhelyezkedésével áll összeköttetésben. A legmélyebb hangot adó kö Baudre gyűjteményében két kilogramm súlyu, míg egy másik, mely fél oly erős hangot ad, négy kilogrammot nyom. Ez utóbbira következik egy ötszáz kilogrammos; továbbá egy 1500 kilogrammosnak hangja ép olyan, mint egy másiknak, mely csak négyszázazas.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz.

Előrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étteremk és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város közepén, a láncziddal szemben. Kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A főhajó és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kitűnő magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János

István főherceg szállodája.

A város közepén, a láncziddal szemben. Kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. A főhajó és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kitűnő magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Ötven árak.

Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője

József-körút 85.

Kitűnő kezelt kitching magyar konyha, hamisítatlan jó borok, irisszen csapolt sör. Mérsékelt ár Pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Főnökre, Pesti biztosító-intézet.

Alapítva 4 millió koronára. Nyereség és díjazásokkal, valamint évi díjazással 85 millió koronára. Elvállal tűz-, jég-, szállítvány-, élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V. Sas-utca 10., saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsönös Társaság. Belföldi részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-út 8. Flók; Korona központi utca 11. Záloglékek: Károly-körút 18. Király-utca 87. József-körút 12. és Zaitókör-utca a főpostával szemben.

Első rangú cégek.

Meller Ernő

1878-as székfoglaló gyűjtemény szerkesztője Budapest, VII. Erzsébet-körút 66. sz. Felvilágosítás és tanácsok ingyen.

Fürdők.

Felix-fürdő. Nagyvárad közelében. Kézelen. Vaskó Állomás. Kényelmes kálicskedés. Fürdő orvosi Dr. Károly Mészáros. Tökéletes csófad- és kád-fürdő mosó-fürdő. Kitűnő senekar, jó konyha és pincze. Koronás János birtoka.

Dr. VASKOVITS-féle székfoglaló és várommaji hírlapvilágosítási intézet. Az ország legrégibb vizsgáló-intézet. A modern Hygiene, valamint a mai fürdőgyógyászat legújabb eredményeit tartalmazó. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, mérsékelt árak. Kiszáradás villamos és társasági. Prospektus kívánatra bencsmentis küld az intézet vezetésébe.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czárszerző is lehet a szöveget a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következőkben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **Özv. Balasovits Györgyné** nagytűzőse,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már,** dohánytűzőse
- IV. „ Harisch-bazár **Dóval Józsefné,** dohánytűzőse
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Fometsnek A. J.** dohánytűzőse és újságáru.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Löwinger Gyula,** fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos,** dohánytűzőse
- V. „ Váci-körút 6. szám **Morosz Janka,** dohánytűzőse
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Lejzmond,** dohánytűzőse
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám **Breuer sóvárok,** dohánytűzőse,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Kohó-aczry Emma,** dohánytűzőse,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Hetler Béna,** dohánytűzőse.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frued J.** dohánytűzőse.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytűzőse.

ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltenek.

LEVELEZÉS.

Pirosruhás bájos hölgyet, „bécsi-utca” czimen a kiadóba esdve kérdelem, ismeretség hogyan lehetséges? 1839—1

Szöke angyal. Nem reményelhetünk választ? Pro-bára akar tenni? — Nem hiszük, hogy egy oly kedves hölgy erre képes volna. Tudjuk, hogy ön a humoros oldalról veszi ezt fel, — mi nem — mi buszunk. Kedves nagyság! Ma még egyszer felkérjük — feleljen — és ne szomorítson két szívet egyszerre. Térdhajtva kérjük erre B. és K. 5692—1

Sándor. Nem tudom hány hete van már annak, hogy nem látalak, hanem az tény, hogy igen hiányzol nekem. Kérlek értesíts, hogy mi van veled, mert nyughatatlan vagyok, nagyon fáj, hogy már nem gondolsz szerető Kamáriára. 5600—1

Cruellea. (Sansange) Receiveboth. Flongso much towrite. Please follow. Tenthousand iksses. Quiteyours „L. 19.” 6875—1

Egy zsidó vallásu nevelő, 4 leány gyermek mellett, ki 4 polgári osztályt, németet, francziát és zongorázni tanít, vidékre kerestetik. Czím Turai Farkas, Debreczen. 1833—4

Rökuska nagyon kér, hogy írj meg pontosan érkezesed. Már kimondhatatlanul nyugtalan vagyok hosszas halgatásod miatt. Kérlek, sokat írjal az oly forró szerető imádódnak. 1831—1

Női szépség biztosított a Raditz-féle **Mirtus-crème,** használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ránczokat, alaposan eltávolítja a szeplőt, májfoltot, bőrhámlást stb., 1 tégey 1 forint, hozzá a **Pulcheradin-ozsáppan** díra 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz-féle **Mirtus-fehérítő,** ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poudre a **Pulcheradin-poudre,** doboz 50 kr. készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apostolgyógyszertára, Budapest, József-körút 64** az Országos Hirlappal szemben. 6813—1

HÁZASSÁG.

Melyik hölgy volna hajlandó nőül menni egy vidéki kereskedőhöz, ki nek egy kis háza és egy virágzó ültete van. Hozomány nem feltétel. Levelek „Nem hozományt kereső” czimen a kiadóhivatalhoz czimzendők. 5684—2

Egy fővárosi czukrász, ki keres kitűnő üzlete van, jó házból való csinos leánnyal szeretne házasság czéljából megismerkedni. Hozományra nem reflektál. Komoly és teljes névvel ellátott leveleket a kiadóhivatalba kér „Csinos czukrász” jelige alatt. 5608—2

ALLÁST KERES.

Kitűnő gép- és gyorsírónő, ki jelenleg is • dik, sürgősen állást keres. Czím a kiadóban. 5618—3

Kertész, ki a kertészet minden ágában jártas, állást keres. Szíves megkeresést „Szakember” jelige alatt a laphoz kér. 5682—3

Fiatalkisasszony, ki a kereskedelmi szaktan-folyamatot most végezte kitűnő eredménnyel, szerény fizetés mellett elfogad irodai állást. Levélbeli szíves megkeresést „Ügyes” czím alatt a kiadóhivatalba kér. 5646—3

Okleveles óvónő ajánlkozik családnhoz gyermekek mellé, hosszú évek gyakorlatával bir, gyönyörű kézimunkát végez s varrni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Czím a kiadóhivatalban. 1803—3

Hivatalnoknő szép írással, az irodai teendőkhöz jártas, állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 5640—3

ALLÁST KAPHAT.

Szegényesebb feltételek mellett szerződött az „Allianz” élet- és járadék-résztvénytársaság népbiztosítási osztálya Budapest és környékén helyi ügynököket. Szakismeretek nem szükségesek. Heti próbaidő után állandó alkalmazás, esetleg utaztatással együtt van egybekötve. Czím Váci-körút 21. sz. II. emelet d. e. 11—1 óráig. 6567—4

100—200 frt havi mellékeresetre tehet szert tőkebefektetés nélkül otthoni munkával az ország bármely részén lakó bármint foglalkozásu férfi vagy nő és a **Kereskedelmi vegyeszet** czímű mű utmutatásai nyomán a könyvet 1 frt 70 kr. beküldése ellenében ajánlva küldi meg a **Kereskedelmi vegyeszet** könyvkiadóhivatala Ujpest, István-utca 2. sz. 6877—4

Korrepetitor a gimnáziumi tárgyra és hegedű-tanításra kerestetik aug. 15-én való belépésre. Ajánkozhatni levélben „Korrepetitor” czimen. Francziánl tudók előnyben részesülnek. 5664—4

Segéd ki a kirakat rendezésben is jártas, jó eladó azonnali belépésre, esetleg aug. 15-ikére kerestetik. Czím a kiadóban. 5618—4

Kerestetik falura 30—35 éves magányos nő háztartásvezetőnek. A magyar, német és tót nyelv szükséges. A fizetési igények megemlítésével ellátott ajánlatokat „Felvidékre” czimen a kiadóhivatal továbbít. 5670—4

OKTATÁS.

Nevelőnőket nyelv- és zeneismerettel, bonneoktat, játszóársakat ajánl és elhelyez **Róz Gizella** iskolai ügynöksége Ferencz-körút 34. 1841—5

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkitűnőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangu, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czím a kiadóhivatalban. 5694—5

Zenetanítónő mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanítónő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 5680—5

Nevelő, mellet a jövő tanévre. Levélbeli megkereséseket a kiadóba kér „Nevelő” jelige alatt. 5858—5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kökényesen, Mármaros megyében, levő 350 kataszter holdas dubrovai birtokom eladó. A birtok vasut, országut és a Taraj vize mellett fekszik. Terhe 10000 frt banktartozás. Eövebb felvilágosítással a jelentkezőknek magam szolgállok. Özv. Váradi Antalné. született Mihályi Edla. 1835—6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

150 háztelek A főváros közvetlen közelében, a környék legegészségesebb helyén **Pomázon** vasuti állomás mellett, négyszögölként 1 frt 50 krtól lejjebb, készpénz termő szőlővel részlet fizetésre és alulírott tulajdonosnál eladó. **Lászlóváry Béla.** 6871—7

Egy kis háztelek a körút közelében eladó. Czím a kiadóhivatalban. 1815—7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czím a kiadóhivatalban. 5268—7

Egy kétszáz holdas jó termőföld szabadszékéből eladó. Ügynökök kizárva. Levelet „Ceres” jeligére a lap kiadóhivatalához. 5674—7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5256—7

A Ságymányoson, valamint Agyalföldön Szent utcában, néhány telek jutányos árban eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5402—7

ELADÁS.

Butor jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre **Náthán Ignác** kárpitos és asztalosbutor egyed. főraktárában **VII., Erzsébet-körút 23. sz.** Árjegyzeket vidékre ingyen és bérmentve. 6835—8

Kitűnő uti-korékpár eladó. Beszélhetni 9—2 óra között. Czím a kiadóban. 1837—8

VÉTEL.

Zongora, jó szerkezettű, két oktávós, mielőbbi megvételre kerestetik. Eladni szándékozik irjanak e laphoz „Zongora” czimen. 5638—9

Jó biciklit keresek megvételre. Ajánlatot „Tura gép” jelige alatt kérek a kiadóhivatalba 5636—9

Veszek keveset használt korékpárokat. A gyártmány, és az ár megemlítésével ellátott ajánlatot ezen laphoz kérek „Korékpártűzőse” czimen. 5668—9

Előszobafal tükörrel teljesen jókarban, vételre kerestetik. Levélbeli ajánlat „H. J.” jel alatt e laphoz czimzendő. 5666—9

Byczikli használt, de jókarban levő, megvételre kerestetik. Ajánlatok „Byczikli” jelige alatt ezen laphoz kéretnek. 5574—9

KIADÓ SZOBÁK.

Jgen szépen butorozott kétablakos tiszta udvari szoba azonnal kiadó. Czím a kiadóban. 5530—10

Nagyon elegánsan butorozott utcai szoba a József-körúton, fürdőszoba használatl kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5392—10

Egy elegánsan butorozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5652—10

Egy csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatl és esetleg teljes ellátással kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5650—10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery- Izabella- és Vörösmarty-utczában, a Király-utca tájékán 2 szobás utcai lakás minden hozzátartozóval kerestetik. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó” czimen a kiadóhivatalba intézendők. 5506—11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utcai szobából, előszoba, fürdőszoba, stb. Az ár megemlítésével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros” czimen. 5512—11

SZOBA KERESTETIK.

Az Üllői-ut és Ferencz-körút környékén keresek egy elegáns utcai szobát, esetleg teljes ellátással. Csakies előkelő családnál. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal közvetít „Állandó” jelige alatt. 5606—12

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszínház tőzomszédságában ujonan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszsz- és villamvilágítással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Czím a kiadóban. 5398—13

A Garai-utczában 2 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5236—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyelőti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3862—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteftű-czukorkát. 1537—18

A legelegánsabb utcai ruhákat olcsó árban készít egy elsőrangú varrónő. Czím a kiadóhivatalban. 5428—18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czím a kiadóhivatalban. 5448—18

Jgen ügyes nőruha-varrónő ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Czím a kiadóhivatalban. 5508—18

Egy ügyes nő szabónő elvállal elegáns ruhákat szerény díjazás mellett. Czím a kiadóban. 5622—13

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. A külföldi piacok hangulata változatlan, a fogyasztás csak legszükségesebb vételekre szorítkozik. New-Yorkban és Chicagóban az árnyamok emelkedtek. Angliában az árak csökkennek, Franciaországban is. A többi kontinentális piacon az árak változatlanok. Nálunk kenyérmagvak árai élénk kereslet mellett emelkedtek, míg a többi czikkek csak néha tarthaták edlégi jegyzésüket.

Buza. A múlt héthez viszonyítva az árak métermázsánsként 60 krajczárral emelkedtek, a heti forgalom 170.000 métermázsza, a hozatalok 78.000 métermázsát tesznek ki. Kiviteli kereslet ez ideig nem mutatkozott.

Rozs az egész héten át csendes irányzatban forgott, a helyi fogyasztás volt az egyedüli revő. Helyben minőség szerint 6.95—7.10 forintot fizettek.

Árpa csekély kínálat mellett ártartó és helyben 5.80 forintig jegyez. Állomásokon átvéve jobb árpa gyengén van kínálva, finomabb árpaiban az export részére történt néhány eladás; közép s alárendelt minőségek azonban el vannak hanyagolva.

Z a b szilárd. A forgalomban volt 5000 métermázsáért szin és tisztaság szerint 5.70—6.10 forintot fizettek.

Tengeri 10—15 krajczárral többet ért el a folyó határidő áránál.

Olajmagvak: Új káposztarepcze kisebb tételekben 11.75—12.40 forint között jegyzett helyben. Határidő káposztarepcze 12.70 forintot jegyez. Bányai repce 11.—11.50 forint, gomborka 9.—9.50 forint, vadrepce 5.50 forint.

Vetőmagvak. A forgalom, az idényt tekintve, a lefolyt héten is kielégítő volt. Tárlórepceknak gyengébb lett ugyan a kereslete, ellenben őszi búkköny, őszi borsó, szöszös búkköny stb. iránt oly érdeklődés mutatkozik, hogy e magfélékben igen élénk üzletre van kilátás. Biborherének kielégítő kereslete van.

Repceolaj és repceporácsa. Repceolajban az üzlet eléggé élénk. Készárut szívesen vesznek és megfizetik a napiárakat. Határidőüzletben szilárdabb az üzlet. Az utóbbi napokban beállott szilárd irányzat a repceben az olaj árát erősen tartja. A mai jegyzése nagyban vételnél 34 forint, kicsinybeni vételnél 34.50 forint.

Repceporácsa: A külföldi kereslet alábbhagyott az irányzata nyugodt. Teljes kocsiakomány vételnél az ára 5.70 forint a budapesti vasúthoz szállítva.

Hüvelyesek: Tavalyi bab nem volt forgalomban. Némi érdeklődés mutatkozik azonban új áru iránt és aprószemű babért Gyöngyös-Félegyháza 7.—7.25 forintot, gömbölyű babért Baja-Zomboron 6.75 forintot, barna babért Kalocsán 6.—6.15 forintot fizetnek. Köles helyben 4.07 és fél forintot kelt el.

Liszt és korpa. A buzaüzlet az elmúlt héten lényegesen szilárdabb lévén, a lisztüzletben is kedvezőbb hangulat uralkodott; a kereslet lisztben minden oldalról javult s a malmok a legtöbb fajtaban szűken vannak. A spekuláció az őszi határidőre azonban az árakat mindenütt lenyomva tartja, ami az üzletnek még mindig nagy hátránya van, mert a vevők így nem bírhatnak kellő bizalommal az árak állandósága iránt. A korpauzlet csak annyiban változott, hogy goromba korpában élénkebb kereslet van s e czikk megint aránylag jobb árakon kelt el, mint ezeltől. Finom korpa azelőtti magas árából engedett valamit, de szintén meglehetősen keresletnek örvend.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
17.20	16.70	16.20	15.40	14.80	14.—	13.—
	7	7½	8	F	G	
	11.—	9.—	6.—	4.40	4.10	

100 kilónként, zsákostul, Budapestre szállítva.

Cukor és kávé. Budapest, augusztus 6. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány prima 37.—37.25 forint, koczka 38.—38.25 forint, Pils 56.—36.25 forint, Kristály-cukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis, sárga 41.— forint, Szőlőcukor 25 forint. **K á v é.** A finomabb nyugatindiai fajokba és Ceylonkávékban némi áremelkedés történt, mely a legfinomabb Menado-fajokban, melyek majdnem teljesen hiányzanak, 8 frtra rug. Santos good average 43—45 forint, Santos superior 45—52 forint, Portorico 102—126 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 160—196 forint, Carracas 66—80 forint, Laguayra 88—96 forint, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 frt. Lahat 100 frt, Mocca Hodeida 108—114 forint, Preanger 118 forint, Középméretűk 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—

140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Viktoria 50—56 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Kávé-gyöngy 86—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt.

Fűszer és déli gyümölcs. Budapest, augusztus 6. A bors ismét emelkedett, a mazsolaszölő hasonlóan emelkedő tendenciát követ. A maudola fogytán van s e miatt szintén magasabb árat jegyez. **D a t o l y a:** Kalafát 18—20 frt, alexandriai 21—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. **F ü g e:** koszoru 14.50—15.— forint, Calamata 15.50 forint, koszoru 12—13 frt, szabadon 11.—14.— frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 34—38 frt. Maratonisi 14.—13.50 forint. **M o g y o r ó.** Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt. Levante háromzott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. **S z e n t J á n o s k e n y é r.** Puglia új 9.50—10.50 frt, **M a n d o l a:** Avola courris 88—94 forint, Molfetta 78.— frt, Catania 80 forint, Palma girgen 75 forint, Bari 72—74 forint, édes Pugliai 89—90 forint, dalmát új 76.50—77 frt, armelin 42 frt. **P i g n o l** 62 frt per láda. **M a z s o l a s z ö l ö:** Vourla 38—40 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 48.—56.— frt, Eleme 30 frt, vörös Samos 24 forint, fekete Thyra 26 frt, fekete Samos 30 forint. **B o r s.** Singapore fekete 48—59, forint Penang fekete 46.— forint, detto fehér 75 frt. **G y ö m b é r:** bengali 23.50 forint. **S z e g f ü s z e g** 36 frt. **F a h é j** 54.— forint, fahéj-törmelék 26, habérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Konzervek. Ma érkezett hamburgi jelentések szerint az árak a következőleg alakultak: Ananász, szingaporei nincs, Gadeloupe szintén elfogyott, Bahama, láda a 24 doboz 158—160 márká; detto Saint-Miguel érkezett 510 láda, aukcióra került 395 láda, 5 márká áreséssel, per 100 kgramm. 232 márká. **Tengeri rák:** 87 dobozos láda a ¼ kgr. 60 márká, detto 48 dobozos láda a ½ kgr. 52 márká; Lazac 48 dobozos láda a ½ kgr. 30 márká; detto magas dobozban 26 márká. Mustár maille 12 doboz a 1 kgr. 9.50 márká; detto ½ kilós doboz 6.50 márká; detto diaphane 12 doboz a 1 kgr. 6.75 márká; detto 12 doboz a fél kgr. 4.50 márká. **Szárvasgomba:** Perigord, legjobb minőség, 10 darab ½ doboz 65 márká, detto üvegben 60 márká; szárított per kgr. 14 márká. **Sajtok:** Viktoria 20—30 kilós darabokban per kgr. 2.40 márká; Chester 7—30 kilós darabokban per kgr. 2.30 márká; Stilton 4—6 kilós darabokban per kgr. 3.80 márká; Roquefort 2½ kilós darabban 2.30 márká. **Neufchatel** 37 darabos kosárban 4.75 márká. **Eidam** 2 kilós gömbben 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 kgr. 20 márká. Svájci per 10 kgr. 18 márká; Parmesan per 10 kgr. 18 márká. **Sardines** a l'huile 4850 ládával érkezett. Az árak változatlanok.

Zsiradéküzlet. Az e heti szilárdabb üzletirányzat a Németországban beállott nagy kereslet folyománya, melynek következtében Berlinben és Brémában az árak jelentékenyen emelkedtek. Tekintettel arra a körülményre, hogy a mi készleteink is redukáltak és így az amerikai gyártmányhoz kell fordulnunk, az amerikai áru legközelebbi áremelkedése várható. A vidéken csak igen kis üzlet fejlődött, mert a termelők csak kevés készlettel bírnak, amennyiben jelenleg csak épen a legszükségesebb mennyiségű zsirt és szalonnát állítják elő. **B é c s.** A nagyobb felhajtás következtében a sertésárak 1 krajczárral csökkentek a múlt heti jegyzéseknél. Zsiradékokra hatással ezen csekély árhullámzás nem volt és jegyeztek disznózsirt 57 forinttal, városi szalonnát 60 forinttal. **B u d a p e s t.** A hét végével jegyeznek: la. pasti disznózsirt 63.50 pénz, 64.— forint áru, ¾¹⁰⁰-os fehér táblaszalonnát 60.— pénz, 61.—forint áru, ¼¹⁰⁰-os fehér táblaszalonnát 59.— pénz, 60.— forint áru, ¼¹⁰⁰-os füstölt táblaszalonnát 65.—pézt, 65.— forint áru.

Szesz. A szeszüzletben e héten gyér forgalom volt; az árak azonosak a múlt heti zárlatával. Elkelt finomított szesz budapesti gyárakból 57.50 forintig, vidéki gyárakból 56.75—57 forintig azonnali szállításra. Későbbi szállításra az árak 25 krajczárral olcsóbbak, nagyobb kötéseknél. Élesztőszesz lanyha 56.50—56.75 forint adózva. Szabadkára szállítva 21 forint. Mezőgazdasági szeszgyárakból kontingens nyersszesz e héten 1.—1.20 forinton bécsi jegyzésen alól kelt el felsőmagyarországi vasutállomáshoz szállítva. Galiziából kínálat nem volt. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50 forint. A kivitel e héten több tétel finomított szeszt vásárolt, mely Dél-Törökország felé lett szállítva. Vidéki szeszgyárak körül: Arad, Losoncz, Kenyérmező egynyelczad forinttal olcsóbban, a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 57.25—57.75 forint, élesztőszesz 56.75—57 forint, nyersszesz adózva 56.25—56.75 forint, adózatlan 15.75—16.— forint, denaturált szesz 22.25—22.50 frt. Az árak 10.000 literfokont hordó nélkül, bérmentve Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendő. **B é c s:** Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.40—19.80

forinton kelt el. **P r á g a:** Adózott triplószesz 55.50— forinton, adózatlan szesz 18.75 forinton jegyeztetett. **A r a d:** finomított szesz 56.25—56.75 forinton. **K e n y é r m e z ő:** Finomított szesz 56.75—57.— forint, denaturált szesz 21.50—22.— forint. **L o s o n c z:** Élesztő-szesz 57.25—57.75 forint. **T r i e s z t:** Kiviteli szesz román 12.—13.— forint, cseh áru 12.25—12.75 forint tartályokban, 90% hektoliterje.

Gépjelölök és kenőcsök. Budapest, augusztus 6. **Olivaolaj** valódi pugliai 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmisszióolaj 24 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. **K e n ö o l a j o k:** Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistens géppenőcs 30—35 forint, bányakocsi-kenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szij- vagy szárszámkenőcs 35—40 frt. **G y a n t a á r u k:** Sertőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. **K á t r á n y t e r m é k e k:** Carbolinum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin bórkenőcs 20—25 frt, szárszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. **H a l z s i r:** svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlanzsir 12—13 frt. **L e n o l a j:** 26 frt, valódi hollandi 30 frt. **L e n o l a j k e n c z e:** leülepedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. **F a g g y u:** 38—40 frt. **T e j s z i n s z a p p a n** 22 frt. **K o c s i k e n ö c s:** fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, montalkonet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fiakerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. **S c h e l l a c k:** narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. **S z a l m i a k:** fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. **N a f t a l i n:** hordókban 14.50. frt. **G l i c e r i n:** 48—90 frt. **B e n z i n:** fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest, vasut. **K o l o f ó n i u m:** helyi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. **S z u r o k:** bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok bójor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. **G u m m i a:** arabiai 75—77 frt, detto kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Litti 34 frt per 10 kgr. ab Trieszt. **T á b l a o l a j o k:** Hangulat folyton lanyha. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, leveitai 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Trieszt. Terpentinolaj szilárd.

Kötött, szövött, rövid és díszműárak. Pamut Liverpool per prompt 3¼¹⁰⁰ október-decemberre 3¼¹⁰⁰. Az ideai termést véve alapul az áraknak az újval olcsóbbaknak kellene lenniök, ha a szállítási díjak nem volnának oly tulzott drágák. Állandóan olcsó árakkal számolunk a közel jövőben s erre utal, hogy a fonodák is mérsékelt árakon szívesen kötnek. Fél és egészgyártmányok olcsó áron lesznek kínálva. Gyapot. Az elmúlt aukciók jó eredménye tartja a magas árakat s ez érezhető is már a félgyártmányoknál. Imperial és Saphir tavalyi áron lett kötve. Selyem. Lényeges áremelkedést jeleznek a termelő országok s kötéseket csak a 5 százalékkal magasabb áron lehet vásárolni. Selyemszallagok mult hét óta 10 százalékkal drágábbak. Az általános üzletmenet ha élénk is, nem felel meg a rendes augusztusi üzletnek, mikor a vidéki kereskedők egészítik ki rakatárait az őszi idényre. Bár az aratási eredmény a legtöbb helyen eléggé kielégítő, a vidéki kereskedők mégis panaszkodnak, hogy pénzzel nehezen jönnek össze, részint mert a termés még nincs értékesítve, részint pedig mert sok helyen későbbben érő terményekre várnak. Fogynak még nyári czikkek, névszerint turistaingek, munkásingek, harisnyák, mosókezytűk és nyakkendők. Szalmakalapok ugynevezett Girardi-alakban divatosak lettek. Szállítunk későbbi valutával téliárut és idényczikkeket. Az ideai téliár minták azonosak a tavalyiakkal. Alsóingekben főképen a világos excelsior-színeket veszik szívesen. Harisnyákban szines csikokat fekete alapon keresnek. Fejkendőkből a sima alapu jó minőségű berliner kendőket szívesebben keresik, mint a tavaly divatos selyemmel szőtt virágos mintákat. Plüskendők igen olcsó árban élénk parasztszínekből igen kelendők lesznek. A hrünni posztó-kendőgyárosok kartellja' e czikkben talán szolidabb mederbe tereli az üzletet. Olcsó, pamuttal kevert gyapotkendők világos és sötét színekből kelendők. Simaszövésű kezytűk terjednek jól a tavalyi angol minták rovására, míg női kezytűkben plüsz kezytűvel zöld és fekete színűek lesznek divatosak. Fehér szövött nőikezytűt is sokat adunk el. Gyöngyházmohok változatlan drága árban jól fogynak. A gummiárak kartellje, úgy látszik, hajótörést szenvedett. Sok kartellen kívüli olcsó ajánlatot kezelünk. Hitelfizetek lebonyolítása elég rossz. Julius 15. Augusztus 1-éig 31 kereskedelmi csőd nyitottat s a budapesti hitelező-védegyelet 23 új fizetésképtelenségi esetet tárgyalt.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 6-án.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and various bank and company shares. Each entry lists the instrument name and its corresponding price in 'pénz' and 'ár'.

Árverési hirdetés. Közhirre tetetik, hogy a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur 5468. sz. engedélye alapján Fülek község határában a füleki v. urbéresek tulajdonát képező erdő- és legelőfa állománya, mely 2880 m³ tölgyfára és 5947 m³ tűzfára van becsülve, 1898. évi szeptember 6-án d. e. 10 órakor Fülek község házában nyilvános árverésen el fog adatni. Kikiáltási ár 22460 ft 40 kr. Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban lefizetni. Irásbeli zárt ajánlatok a bánatpénz csatolásával szintén elfogadhatók, de utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek. Az árverésre vonatkozó részletes feltételek a füleki főszolgabírói hivatal helyiségében Sálgó-Tarjánban, a losonci m. k. erdőgondnokságnál és Fülek község jegyzői irodájában megtekinthetők. Kelt Losoncon, 1898. július hó 24. 1284 PLACHY, főszolgabíró.

Előfizetések és hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában. Budapest, VIII. ker., József-körút 65. szám.

Reményi Mihály műhangszerésznél lehet beszerezni Budapest, Király-utca 42. Javítások keszesség mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. A legjobb hangszereket és hurokat. Nagy bolt-helyiség a József-körút legélénkebb helyén f. é. november hó 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Közgyűlés. A „Nagyvárad Áruktár részvénytársaság” folyó évi rendes közgyűlése augusztus hó 28-ikán d. e. 11 órakor fog a „Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok” tanácskozási termében megtartatni, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletévről és ezzel kapcsolatban az évi zárszámadások és mérleg előterjesztése, valamint indítvány és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában. 2. Felügyelő-bizottsági jelentés a zárszámadások és mérleg, valamint a nyereség felosztása tárgyában. 3. Az igazgatóságnak 3 évre újból választása. 4. Felügyelő-bizottság választása 3 évre. 5. Esetleges indítványok. Miről a t. részvényesek azzal értesítetnek, hogy az évi mérleg, nyereség- és veszteség-számla a vállalat irodájában közszemlére vannak kitéve s minden részvényes által betekintheők. Nagyvárad, 1898. évi augusztus 5-én. „A Nagyvárad Áruktár részvénytársaság” igazgatóságától. 1286

ADRIA kerékpárok városi raktár a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola folyó évi augusztus hó 1-től Andrásy-ut 69. a Plasztikon épületében létezik.

BABEL.

Francia regény.

(8)

Írta: Augustin Filon.

Ott gyűltek össze, mint valami történelmi festményen mindazok, akik az utolsó kormányban Franciaország sorsát intézték: diplomataik, volt miniszterek, képviselők, hírlapírók, mindenféle politikai pártnyalatok képviselői, az 1870-ik év legendás alakjai. Ruber Fleury mellett, Jules Amigues Jerome David oldalán — mindannyian, a halottak és renegátok kivételével. És ez alakok közepette egy karcsu, nem igen nagy, de egyenes testtartású ifjú, a boldog felindulás sápadtságával arcán, melyre a becsületrend piros szalagja reflexet vet. Kék szemének tiszta, szabad, bátor tekintetéből lelkesedés sugárzik és míg barátainak a tömegére mosolyog s mintegy magához öleli, a fenség erejével uralkodik rajta. Egy ősz hajú férfi, kiről azt mondják, hogy a páduai herceg, a comiték nevében egy feliratot olvas fel. Azután a herceg válaszol. Ezek a derék emberek szeretettel, gyönyörrel, elragadtatással hallgatják. Az ő gyermekük volt ő, az ő „kis hercegük”, kinek színes képe, mint tizesztendős granátos, a kis saphájú, szürke ruhás férfi oldalán, örökké élt a lelkükben. És ime, most megjelent előttük a férfi büszke hangjával, a katonai daliás külsejével!

Egyszerű, mélyreható és gyermeki szavakkal emlékezett meg szüleiéről és Franciaországról. Szerényen beszélt, de bizalommal önmaga és jövője iránt, melyet olyan szépnek hitt s melyet Isten egy fátyol mögött rejt el számára. És érezhető volt, hogy a politikai szónoklat tanárának kevés köze volt e beszédhez, mely ifjúságának teljes bizalmából és őszinte hitéből fakadt. Mikor családjának dogmájára, a hatalom népszerűségére, hivatkozott, kinyilatkoztatta, hogy: „Ez a boldogság és ez a jog!” hangja rezgéséből annyi férfiaság, annyi erély sugárzott ki a hallgatókra, hogy azok az isteni hivatottság e kinyilatkozásától lelkesítve, felugrottak helyeikről és e nagy kiáltásban törtek ki: „Éljen a császár!”

Nem volt ez a lelkesedés elhamarkodott s a hirtelen elragadtatás szüleménye? Vagy az olasz katonai felidézete emlékek hatása, melyek egy óra óta töltötték el lelkét? Vagy önkénytelen megnyilatkozása volt az szeretetének ez ifjú hős iránt, hogy Marcel is kiáltotta: „Éljen a császár!”

Olyan csengő hangon kiáltott, hogy egyelőtte álló férfi hirtelen megfordult és meglepetten tekintett rá. Graffard volt.

Visszatérőben, a Charing Cross pályaudvaron az egykori „popincourt-i boszuálló” De-launay Marcelhez közeledett s felig szemrehányó, felig tréfalkozó hangon szólította meg:

— Ön kitűnően játszotta szerepét, kedvesem. Ön oly hangon kiáltotta, hogy: „Éljen a császár!” mintha világegyetében egyebet se tett volna!

— Ne tréfáldozék, válaszolt Marcel nyersen, akaratlanul, öntudatlanul jött ki ajkamon a kiáltás, de erőteljesen. Elvégre is azt kiáltom, ami nekem tetszik. Szabad ember vagyok, nemde? . . . És aztán, semmi köze hozzá. Jó éjszakát!

Ettől a naptól fogva Marcel a kommunis-ták gyülekezeteiben nem volt többé látható. De eszméinek megváltozásán kívül egy más ok is megakadályozta őt abban, hogy egykori bajtársait felkeresse: egészsége rohamosan, minden észrevehető ok nélkül, gyengült. Előbb a munkáról kellett lemondania, majd már a szobájából sem mozdulhatott ki. „Sok nyomorúságom volt — így szökött önmagához — sokat éjjeleztem, sok részem volt mindenből, jóból, rosszból. Most elkoptam, hasznavehetetlen vagyok és nincs más hátra, mint összeszednem sátorfámat és távoznom.” Nem hittek betegségében. Az orvos kutatta a baj gyökerét, anélkül, hogy ráakadhatott volna: Leontine kezeit tördelte: „Vajjon mi baja van? . . . Mi baja van? . . . Marcel a karosszékben görnyedt és gyengülő hangon szökött: „Érzem, hogy végem van. A párisi és londoni életnek vagyok áldozata, az ilt meg. Atyám, ki sohasem hagyta el faluját, nyolcvanhat éves korában halt meg. En a

fáradtságtól halok meg harminczhárom évvel. . . . fogytán az olaj . . . a lámpa kialszik!”

Nyugalanságán kívül ezer gondolat gyötrte Leontinet. Egy napon erőt vett magán s így szökött Marcelhez:

— Te egész nap a halálról beszélsz. Hát szegény uram, ha Isten úgy akarja és a szerencsétlenség bekövetkezik, nyugodtan távozol-e? Nincs semmi a lelkiismereteden?

— Hát mi bántsa a lelkiismeretemet? Soha a máséhoz nem nyultam . . . soha nem loptam, nem gyilkoltam.

— Oh! az nem minden . . . vannak bizonyos kötelességek . . . például a gyermekeid . . . még nevedet sem adtad nekik.

— El fogom őket ismerni szökött, Marcel álmatagon.

— És én? Micsoda szerepet játszom én előttük? Ha megnőnek, mit fognak gondolni anyjukról, kinek nem lesz még az a joga sem, hogy ugyanugy írja alá nevét, mint ők.

Hosszu szünet követte ezeket a szököket.

— Ha sulyt helyezel rá . . . feleségül veszek, de csak polgári uton, érts meg, a consulátusnál . . .

— Miért nem a templomban? Nem az emberekkel, de Istennel kell foglalkoznod, ha azon a ponton vagy, hogy megjelenj színe előtt.

Bármily gyenge volt is, Marcel összeszedte erejét, hogy megforduljon karosszékében és mély csodálattal bámulja Leontinet. Ki az, ki ezeket a szököket mondta? Vajjon Leontine-e, kit a „pony”-nak hívtak és akit egykor annyira körülrajongtak Páris gavallérai? Maga előtt látta őt, mint akkor régen . . . . . azon az estén, mikor belészeregett: sápadt arc-czal, piros ajkakkal, ragyogó szemekkel barna hajával, melynek egy fürtje pajkosan arczába lógott és látta őt rövid fekete ruhájában, melyben őt lépésről szinte gyermeknek látszott. Csakhamar, lovagjainak egy szempillantására felkapta szoknyáját és lejtette a táncot és amint hajlékony teste harmomonkusan ringott, a fehér moussline és rózsaszín selyem felhógomolyból kecses gyorsasággal vetette ki lábát és jobb kezével lekapván aranybarna parányi cipőjét, féllábon forgott lassan önmaga körül, a bámuló tömeg közepette . . . Marcel emlékezett milderre és nézte Leontinet, igyekezvén, hogy megértse. Leontine nem igen változott, de mintha kiszáradt volna. Ugy hasonlított „Elisée”-beli Leontinehez, mint a száritott virág az élőhöz.

— Mi történt veled, szegény gyermekem? Istenfélővé lettél?

— Már rég ideje, hogy bevalljam előtted, de eddig nem mertem! De annyi és annyi keserves esztendő alatt az Isten felé fordultam és bűnbocsánatért esdekeltem érte is, magamért is.

Heves kitörést, ellentmondást várt. De nagy meglepetésében Marcel nem mutatott semmiféle haragot.

— Meséld csak el, hogy történt mindez? Mulattat a dolog.

— Oh, igen furcsa dolog ez! szökött a szegény asszony megkönnyebbülten. Képzeld csak, egy dal volt az, mi bennem a változást előidézte.

Egy délután, ugy négy óra felé, egy kliensétől jövet záporosó lepte meg Leontinet a Farm-Streetben és a közeli templom előcsarnokában lelt menedéket. Milyen csinos volt ez a templom! Gyenge világosság derengett benne és szerteterjedő illata olyan különös melegséget ébresztett Leontinében. A lényugró napsugarak a templom ablakainak színeit tompították és azok egy felséges színvegyületbe folytak össze. Vastag szőnyeg enyhítette a léptek zaját. A bal hajóban, az oszlopok mentén, a gyöngyátószék körül finom női árnyak, elegáns silhouettek surrantak el s a ruhák selyme titokzatosan suhogott a templom csendjében. A háttérben a majdnem láthatatlan oltár előtt kis láng pislogása oszlatta el a templom éjszakáját.

Valami bágyadság vett erőt Leontine-n, mikor fölötte megszökött az orgona-kar. Előbb egészen halkán, mintegy álmatagon kelt a dal,

melyet gyengén kísért az orgona. Aztán a hangok egész özöne következett, előtörve, mint hirtelen megszületett eszme, a motívumok bájos vegyülete. De lassan-lassan e motívumok egyike kivált, végighúzódott a dalon, melyből a fájdalom, a keserv, a könyörgés panaszhangja szökött. Leontinének e perczen eszébe jutott egyik gyermeke, melyet több évvel ezelőtt önhibájából veszített el. Elsőszököttje volt.

Lelkében maga előtt látta a kicsiny testet, mely kimult keresztvíz nélkül és ott kesergett emléken, mintegy visszahívta őt éjszakájából és zokogásban tört ki. Mialatt sirt az orgona-kar dala, mintha megváltozott volna. A hangok záporából mintha a földöntuli gyönyör örömszóját hallotta volna és elhunyt gyermeke, mintha e hangokon keresztül szökött volna hozzá diadalittasan: „Vigasztaloldjál anyám. Boldog vagyok. A te könyeid megmentettek.”

A következő napon ugyanabban az órában ismét ott volt a jezsuiták templomában, de most néma volt az orgona, mint a következő napokon is. Leontine egy viaszgyertyát áldozott gyermeke lelkiüdvéért.

A pedellus, ki megfigyelte őt, megszököltotta:

— Az atyák egyikével ohajt talán beszélni? Épen itt van Estéve atya, aki francia.

Estéve atya térdet hajtott az oltár előtt, mely mellett elhaladt; ez egyszerű mozdulat minden teremtménynek önkéntes és mély alárendeltségét jelképezte az ismeretlen és láthatatlan előtt.

(Folytatása következik.)

Pénz-, Váltó- és Jelzáloghitel!

Ausztria egyik legnagyobb jelzálog-hitelbankjának, valamint az **Elzászi Kereskedelmi- és Jelzálog-Hitelbanknak**

kizárólagos főképviselesége

Jelzálog-kölcsönöket ad és könyvertől nagybirtokokra, az összeg nagyságához képest **4—4½ százalékra**; házakra is vidéki városokban közvetít jelzálogkölcsönöket 5% mellett.

A kölcsönök a legmegtányosabb feltételek mellett minden előleges költségek nélkül eszközöltetnek s a felveendő kölcsön megszavazása után **kivánatra megfelelő összeg előlegképen adatik**. Ugyanitt váltóhitel is megszerezhetnek. Mindezekről felvilágosítást ad az

Ingatlan-, Hitel- és Jelzálog-forgalmi iroda

Nagyváradon, Pável-utca 376. sz.

A Magyar

Aszfalt-részvénytársaság

Budapest, Andrássy-ut 30. sz. elvállalja jótállás mellett, Jé-ócsóbban

Aszfalt-burkolatok

felkutatását és nedves lakások, pinczék stb. gyökereit szárazza tételét.

TELEFON.

Japán

arézborítástító papír

bevált és legártalmatlanabb az arézborít ősdeségében megtartani. Izzadás ellen leg-czelészerűbb. 1 csomag 50 kr, bér-mentesítéssel 85 kr.

KANITZ C. és FIAI
Budapest, Dorottya-u. 12.

KMIKSZÁTH KÁLMÁN
Katángy-Naptár-a

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:
az Országos Hírlap kiadóhivatala
VIII. kor., József-körút 65. szán.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. augusztus 7-én.

VÁROSLIGETI SZÍNHŐR

Igazgató Föld Zsigmond.

Délután 4 órákor fél helyárral

Boccaccio.

Operette 2 felvonásban. Este 7 és fél órákor rendez hely-árak mellett.

Szilky Kornél, a Magyar színház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.

Kékes bohózat 3 felvonásban. Éta: Kóvacsy Albert és Faragó Jenő.

BUDAI SZÍNHŐR

A gyimesi vad- virág.

Pályadíjat nyert népszínmű 3 fel- vonásban. Éta: Gécsy István. Kezdeté 7 órákor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

O-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dező

Krach Móni

62 U-budai fegyverek. Kezdeté 7 és fél órákor.

WULFF EDE cirkusza.

Ma, vasárnap, augusztus 7-én

2 nagy fényes előadás

délután 4 órákor és este 1/2 8 órákor.

Mindkét előadásban:

Az elrabolt menyasszony

színdarab látványosság a képen. A magyar népszínmű merítés és összeállítását Wulff Ede igazgató. Figyelemre méltó a záróképben a

buvarioyak,

melyek egy külön a czipra készült 5 méter mély és 14 méter hosszú medenczét fognak lovassalakkal együtt átvinni.

Uj! Fényes kiállítás. Uj!

E naponkénti műsoron kívül a gazdag műsor további 12 pontja Holnap este 1/2 8 órákor nagy előadás.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kótyi egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

„Malátasöre“

Időjében, vérszegénységnél, emésztési zavarnál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

CALDERONI ÉS TÁRSA

Váci-utca 30. BUDAPEST. Kikötő-utca 8.

Székázi létesítések alumíniumból. Legújabb Zeiss-féle létesítések. Többi vadász- és verseny-létesítések a tirage rapide. Székázi létesítések. Gőrszigetlők és székázi létesítések. Terep- és ablak- létesítések díszes kivitelben. Fényképezési készülékek stb.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Több kiállítási éremmel kitüntetve

Budapesti jávorszáj és ábrakészítőgyár

Justus Sándor és fia

Andrássy-ut 60. sz. Ceceny-á. sarján.

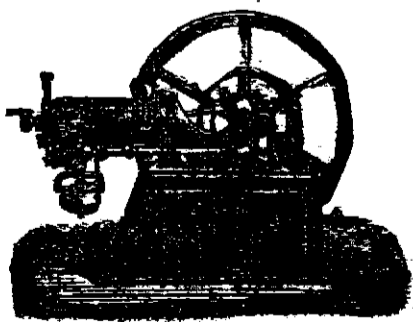
ajánlja

gördülő faredőnyet

acélpánttal vagy hengerrel szerelhető.

szabadalmazott hengerverszerkezettel

és minden székba vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy katalógus ingyen is bérmentve. Telefon 23-04.

LANGEN és WOLF BUDAPEST,

VI., László-á. 1.

Készítje a világghá

eredeti „Ottó” motort

Működés- és bonzín-készítésre.

Ezen motort minden iparágban a legújabb és leg-
megbízhatóbb és leggyorsabb munkavégzésre. Széká-
zi gépek számára ajánljuk a pályadíjas

„Ottó” bonzín-mozgonyt.

Nem kell gépész!

Nincs társaság!

Nincs vízfogyasztás!

Teljesítménye, presztízse és biztonságossága legyem.

Fővárosi Színházak Műsora

Ex alatt a cím alatt új vállalat indult meg, mely a fővárosi színházak legkedveltebb repertoár-darabjait teszi közzé potam áru.

fűzetenként 15 krajczárért.

A klasszikus és a modern dráma, finomabb vigjáték és könnyűfajta bohózat, a verses tragédia és a vidám operette egyaránt helyet talál a vállalat kezében, mely a drámairoda-
lasi legkiválóbb alkotásokat adja a közönség kezébe. A „Fő-
városi Színházak Műsora” Shakespeare és Molière
remekait is közreadja új fordításokban, sőt fűzél azokat
a klasszikusokat is hozzáférhetővé teszi, amelyek eddigelő má-
gyar kiadásban még egyáltalában nem láttak napvilágot.

Kétdig megjelent számal:

- 1. Savage. A hivatalos feleség. Ford. Márkus József.
2. Ohnet. A császár ezredese. Ford. Fái J. Béla.
3. Blason. Az államtitkár ur. Ford. Ambrus Zoltán.
4-5. Földi. A talizmán. Ford. Makai Emil.
6. Voss. A szűke Katalin. Ford. Makai Emil.
7. Katona. Bánk bán.
8. Ibsen. Kiseretek. Ford. Rudnyánszky Gyula.
9. Gandillot. A kikapós parikar. Ford. Heitai Jenő.
10. Ibsen. John Gabriel Borkman. Ford. Jászai Mari.
11. Sardou. A Beauvillan-család. Ford. Váradi Antal.
12. Halbe. Ifjuság. Ford. Szomaházy István.
13. Gécsy. Az ördög mátkája.
14. Novatta. A becsületesek. Ford. Hegedűs György.
15. Grillparzer. Mész. Ford. Ambrus Zoltán.
16. Labiche. A persely. Ford. Góth Sándor.
17. Molière és Halévy. Frou-Frou. Ford. Fái J. Béla.
18. Sudermann. Otthon. Ford. Márkus Miksa.
19. Ohnet. Vasgyáros. Ford. Fái J. Béla.
20. Sardou. Fedora. Ford. Paulay Ede.
21. Scribo és Legouvé. Lecouvreur Adrienne. Ford. Csepregy Lajos.
22. Paulin. Niobe. Ford. Szomaházy István.
23. Sardou. Az agglepények. Ford. Ambrus Zoltán.
24. Pailleron. Az eger. Ford. Fái J. Béla.
25. Schegary. Roberto de Pedrosa. (El Estigma) Ford. Dr. Szalai Emil.
26. Shakespeare. Romeo és Julia. Ford. Zsigány Árpád.
27. Shakespeare. Antonius és Cleopatra. Ford. Zsigány Á.
28. Gerő Károly. Felhőszakadás.
29. Blumenthal. Rejtett arc. Ford. Adorján Sándor.
30. Langmann Fülöp. Turász Bertalan. Ford. Agai B.
31. Kazalovszky Antal. A barang.
32. Blason. Hipnotizált anyós. Ford. Kövesi A.

Kapható:

VASS JÓZSEF

mintantiquariuma és könyv-kereskedésében

Budapest, VII., Erzsébet-körút 33.

Olvasó művekről kimerítő könyvtárjegyzék bérmentve és ingyen küldetik.

Ujdonság!

A fényképezésben. Uj talál-
mányokkal a vilámos nagytá-
soknál képes vagyok következő-
leg „Coloso” árakon minden kis
kép után, sőt régi, arult képek
után is nagytársaikat készíteni és
pedig: egy fénykép eredeti
életrajzában, mellkép, leg-
szomaházyban, kidolgozva, passe-
portval együtt 24 frt. 1/4 élet-
nagyságban 18 frt. 1/2 életnag-
ságban 9 frt. Kiváló mű-
festmény életrajzában
1/2 életnagyságban 18 frt. Aqua-
rell és platinó-képek legfinomabb
kivitelben 4 frtől kezdve 50 frt. A
fényképek ára: 12 visit-kártya
5 frt. 12 db Cabinet-kép, egész
alak 18 frt. 12 db Makart-kép
15 frt. Képek, melyek nem felel-
nek meg, felülírtetés nélkül
új felvételekre visszacserelelnek.

Képeken kiváló figyelemmel készülgölköztnek.

Tisztelettel

KALMÁR udvari fényképész, Andrássy-ut 29.

Zongorák és pianinok

A világ első gyá-
rálból, valamint sa-
ját készítmények,
melyek zenemű-
szek által a zene-
gyöngyeinek növe-
tettek el, ez időben
legszolidabban vásá-
rolhatók. 796

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.
Ócska zongorák becserelelnek és hangelások vala-
mint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

PARFUMERIE ROYALE.

Manière kőszepelési műterem és amerikai arozfűrészek
a legkiválóbb francia és angol illatszeret megkeretek. Arczenke,
fogpaszta, puder, hajfestő, mosdó-víz, fog- haj- bejusz- és köröm-
kefék, fűsz hajta, szappan, arczfesték, szobaljat és szivacs dus
világoskban. Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.
BUDAPESTEN, VII. ker. Erzsébet-körút 54. szám.
Royal-szálloda áttellenében.

Csak fiatal embereket

Érdemes tudni, hogy
a párid dr. Boiton Iajektio Oriental
sár néháy napj használjat után elmulasztja még a legújabb
és legbizonyosabb hajkezelés, —fűzősleges tehát széká-
zi vagy Copalva-bálszammal kiserlelőzni, mert csak csak
a gyomrot tisztítják, de a haj nem gyógyítják meg.
Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest
V., Széchenyi-tér és Nagyköröma-utca sarján,
hol áruváltást 1 frtért kaphat.

A legszébb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszébb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb nyegredés alatti, pompás díszkötött mű,
szépséges fűzetéssel (Hollópróvár), tisztelet aut-
otipikus színes műmelléklettel és harmadik sűvegképét
foglat magában.

A képek a nagybányai művészkolónia tagjai
készítették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNWALD BÉLA
RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és
THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű ára fényes vászon-díszkötésben
— 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

„A könyv formájáról, ugy gondolom, szó nélkül elismerjük,
hogy ez a legszébb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a
müncheni híres Moisenbach cég romekelt ezzel a munkával,
melyben a szöveg nyomásánál csak a képeké gondosabb s az
eredeti képeknel csak a reprodukciójuk szébb. Ezek a képek
meg fognak lepni mindenkit, mint ahogy a Révai-ék külön
kiállításán meg is lepték a meghívottakat, akik első nap
idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességektől, másnap
azonban eljötték rájuk licitálni.” Magyar Hirlap.

„Ex a kiadás igazán mű-
vészi alkotás és a magyar
ipar is bátran kiálthat vele.”
Budapesti Hirlap.

„Kiss Józsefnek összes
költeményeit adták ki Révai
Testvérek egy olyan kötetben,
aminőhöz hasonló fényeset
talán még nem produkált a
magyar könyvészet.”
„Országos Hirlap.”

„Jó volna ezt a művet a
költőre vinni. Onnan visz-
szakérőlné a híre s az ilyen
viszhangnak könnyebben
híz a közönség, mint az
eredeti szónak.” Uj Idők.

„Diadala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a
kiadók becsülvény ily magas fokon léthatjuk Mintha költői
ábrándot valóságos meg ez a munka, egy irodalminál kelness
csügög nemzet ábrándját, mely költőt a dicőség fényében
őhajta látni. — Ezzel az érzéssel forgattuk a Révai Test-
vérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia
és művészi érték tekintetében páratlanul áll a magyar
könyvpiacon s mely a világ legkelőbb könyvpiacon is
megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot.” Magyarországi.

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadó-
hivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt
a legszébb magyar könyvet könnyű szerrel meg-
szerezhessék, a kiadóhivatal oly megállapodást lé-
tesített a mű kiadójával, mely lehetővé teszi la-
puk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi
részletfizetésre megrendelhessek.
Egymásután fizetendő 2 frtos havi részlet-
fizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos
Hirlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendel-
lapon megrendelik és a megrendelő lapot az
„Országos Hirlap” kiadóhivatalába beküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP”
kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 65.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által
megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek
Irodalmi Intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei

Illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért
és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve
havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadói-
nak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár
törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az
esedékes összegek rajtam postai megbízás
utján (80 kr. postaköltség hozzászámítása
mellett) beszedhetők.

Hely és kelet: Név és állás:

Közm. rendeléslap levelező-lapra ragasztandó és az „Országos
Hirlap” címére küldendő.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság
 Befizetett részvénytőke: 10.000.000 korona.
 Központi irodája és váltóüzlete: 337
Andrássy-ut 5. szám.
 Fiók: IV., Koronaherceg-utca 11. szám. Zálogház fiókok: IV., Károly-körút 18. VII., Király-utca 57. VIII., József-körút 2. IV., Zalkárus-utca, a főpostárai szemben. Elfogad betéteket takarékbetűti könyvecskék és pénztárjegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyószámlán (csekszámlán). — (A 10%-os betétkamatlót az intézet fizeti.)
 Lezárástól váltókat, előlegeket nyújt értékpapírokra.
 Üzleti órák: d. e. 10-12-ig **VÁLTÓÜZLETE** délután 3-5-ig megbízásból teljesíti mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tan- és nevelő-intézet nyilvánossági joggal

Budapesten, Hold-utca 19.

Az intézet 21 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelő-intézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szept. 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyztetni.

A növendékek lehetnek bennlakók, felkészítések és bejárók.

Értesítővel kívánatra készsággel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

GUMMI

eredeti párisi gummi és hálhólyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tuczonként 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. **Bouts Amer.** (rövid) 3 és 4 forint, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 forint. **Női preservatív** Hasse után 2 forint Messinger tanár után 2 forint 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Szétválasztás a legdiszkrétebbül.

REIF J. BÉCS,
 I. Brandstätte 3.
 Praktikus teljes mintagyűjtemények urak számára 2, 3, 4, 5 forint. Árjegyzék zárt borítékban nyitva.

Anyák! Gyermekek!

kocsit mielőtt vesznék, tessék először megvizsgálni, vagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve hozzatni az új higiénikus, fektetésre és ültetésre igazított, levelezhető és mosható felszereléssel ellátott kocsiknál.

BAUMANN L.
 és k. k. szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
 VII. 2. Kollergasse 6.

Ovaskodjunk hasznontalan utánzások visszáslásától, csak akkor valódi az oldal látható védőjegy a kocsit fapalláján be van építve.

TITKOS BETEGSÉGEKET,
 hangycsüfolyásokat és sebeket, az énfertőzés utóhatásait, az elgyengült férfereket, magánylóságot, a hajadék atókióvételkezesemények, nőknél a fehérfolyást, harmonnyiro időknek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a megszűntesség egyik főokozója és bűrbetegségeket gyógyít **új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és silaposan.**

Dr. GARAI ANTAL
 orvos-, sebész-, szemész- és szülészorvos v. cs. kir. oszt.-főorvos
 Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délután 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
 Díjazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógy-szerkelet is gondoskodik rá.

Nőknek költözés várakozása.
 Ugyanott megjelent és a szerzője: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető.

NÉPSZERŰ UTNYUTATÓ.
 Már a 12-ik kiadásban megjelent a némi betegségek és ezek egyszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 forint 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 forint befizetés mellett bérmentve, vagy 90 kr utánvét mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A némi élet-ébredés. III. Az énfertőzés és az éjjei magánylóság IV. Hangycsüfolyások és hangycsüfolyások. V. A hajadék (siphilis), VI. A fehérfolyás. VII. Elgyengült férfereket. VIII. Női magánylóság. IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek előnyezése: a prostitúció.

Ezernyolezszáz-Negyvennyolcz

A Magyar **Szabadságharcz Története** képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével
Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen díszmű 1000 egykoru képpel, kitűnő kézírások, nevezetes okmányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dios idők érdekes eseményeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korszak lefolyását hű képekben szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes olvasmányt nyújt.

A munka daczára rendkívül diszes voltának fölötté olosó,

30 fuzetnek 9 forint,
diszkötésben 12 frt az ára,
 külön diszkiadás amerikai simított velin-papiron nyomva **15 frt.**

Megrendelhető fuzetekben előfizetés utján és kötve utánvétellel vagy csekély **havi 1 frtos** részletre is.

Alanti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztva a kiadóhivatalba beküldeni.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól az

Ezernyolczszáznegyvennyolcz
 a magyar szabadságharcz képekben című díszművet fuzetbe 30 fuzetben 9 frt, kötve diszkötésben 12 frt-ért, ugyanaz amerikai simított papiron 15 frt-ért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 1 frtot mindaddig a munka kiadóinak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás utján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kelte: _____ Név és állás: _____

Az „Országos Hírlap” tek. kiadóhivatalának Budapest, József-körút 68. sz.

Rendelő-lap.
 Alulírott ezennél megrendelem illy című művet:

Ezernyolczszáznegyvennyolcz
 a magyar szabadságharcz 1848/49-ben Szerkesztők Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor 30 fuzetben 30 kr-ával a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett:

Előfizetek és postautalványon beküldök:
 6 fuzetre frt 1.80 24 fuzetre frt 7.20
 12 . . . 3.60 30 . . . 9.—

Hely és kelte: _____ Név és állás: _____

Szives figyelmeztetésül.
Csak a jó tör utat magának. Az én villamos delej „Volta-keresztm” a szerint van átalakítva, hogy az villamos-áram és delej-erőben az eddigieket messze fölülmulja, kimutatandó az 9.75 Volta-villanyfókot tartalmaz.
Az én villanydelej „Volta-keresztm” nem titkos szer, hanem tudományos physiologiai törvényeken alapszik és minden körülményben a villanyosság oszlopa.

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani minden embernek, hogy hordja mindig a VOLTA-KERESZTET, mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannak elismert szer a következő betegségeknél: köszvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság,

FELDMANN ANTAL-nál

hideg kezek és lábak, hipochondria, sápkór, asthma, bémütés, görcsök, bőrbetegségek, aranyér, gyomorhajók, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej- és fogfájás stb. stb. Az életérő önkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a volta-kereszt folytonos viselése által gyógyíthatók.

Xölgyek és leányok a kritikus időkben csakis a volta keresztet hordják, mert ez ugyszólván mindenkor csillapítja a fájdalmat. Villanyos árama megóv kellemetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időkben.

Reformátusok és izraeliták csillag-alakban kaphatják.
Ára darabonként 1.80 kr., vidékre franko 2 forint

Megrendelhető:
Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 50. sz., Erzsébet-körút sarkán.

Tan- és nevelő-intézet
Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fektése folytán a fővárosi előkelőbb közönségnek kedvelt nyaralóhelye.

Könyvelmes közlekedés a fővárossal a villamos vasutak és a m. áll.-vasut által.

Az intézet egy öt holt kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy első gymnasiumi osztályok a nyitvárosság jogával vannak felruházva. A gymnasiumi felső osztályba járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is hívó gond fordítatik. Kitűnő káncsók. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő víz. A növelési díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szivesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, vasuti, posta- és tavirida-állomás).

Wagner Manó,
igazgató, intézetfőnök.

FÖLDESZ L.
puskaműves
BUDAPEST.

Múzeum-körút 3. szám alatt.
Kétesővű Lefauchaux vadászgyepr 15 frt,
két csővű Lancaster 18 frt 50 kr., kétesővű
Lancaster kakas közötti kulcsal 23 frt
50 kr., kétesővű Lancaster kakas közötti
kulcsal, patkószeg damaszt csővel 34 frt, két-
csővű Lancaster Pieper-féle 34 frt, két-
csővű Lancaster Pieper-féle finom patkószeg
damaszt csővel 48 frt, Greener rendszerű két-
csővű Lancaster finom damaszt csővel 58 frt,
Régi fegyverek ujakra kicséreltetnek.

Az ős. zen vadászszekkek és fegyverekről szóló illusztrált árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldök.

Makulatura-
papir
olcsón kapható
Bővebbet a kiadóban.

MUSZAKI IRODA
Engelsmann
Rezső
Magánmérnök
BUDAPEST.
Múzeum-körút 15.
Elfogad
MUSZAKI MUNKÁK
kivitelet
TALALMANYOK
SZABADALMAK
Műszaki
KIDOLGOZÁSA
értékcsökkentése

Ügynökök

magas provisió mellett felvételnek egy igen előnyös szép biztosítási úg terjesztésére a Hamburgi katona szolgálati, kiházasítási és korbiztosítási társulat vezérügynökségénél, Budapest, Almássy-utca 4. Biztosításokban nem jár tasak kellően kiképezetnek. Ugyanott egy pénzbeszedő felvételük 500 frt kauczió mellett.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintos havi részletre a megjelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
művel:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró gentry és a nép.
- III. Nemzetes uraimék.
- IV. Pipacsok a buzában.
- V. Tavaszí rügyek.
- VI. Urak és parasztok.
- VII. A két koldusdiák.
- VIII. Glub és folyosó.
- IX. A baszáló köptős.
- X. Paruye.
- XI. Lovagvárok, kis primás.
- XII. Katángy Menyherlévelet

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.
Olcso egyöntetű diszkiadás
12 kötetben

A gyűjtemény ára diszkötésben 36 frt

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Méltóztassók az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

likör-gyár,
és
pán ka - nagykereskedés
desztilláló közületekkel, legújabb rendszerrel, nagy gyári-teleppel, előkelő vidéki városban, melege kitorjeddő vevőkörrel, a tulajdonos betegkedése miatt eladó. Szükséges többletfektetés legalább 25,000 forint. Csakis komoly ajánlatok kéretnek „A. Z. 101” jelleg alatt Fischer J. D. hirdetés iradjába Budapest, Zs. bány-utca 7. sz.

Kávé
levámolva és bérmentve házhoz szállítva.

- 4 1/2 kg. Kuba 8.50
- 4 1/2 kg. Mocco 6.50
- 4 1/2 kg. Jáva 6.50
- 4 1/2 kg. Gyöngy 6.80
- 4 1/2 kg. Portoriko 5.80
- 4 1/2 kg. Santos 4.50

valódsága garantírozva.
Marsner-féle
pezsgő-limonádé
100 drb 2 kros . . . 1.40
140 „ 1 „ . . . 1.—
bérmentve küld a Budapesti 15-
raktáros
Belák István
Budapest, VII., Rotterbiller-
utca 4. Fiume, Miska 113.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapeston. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala utján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

a) Utánvétellel bérmentve.
b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállítassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet lefizetése után.

Az első részlet utánvétellel szállandó be, a továbbiak 1898. hótól mindaddig fizetendőek a Társaság pénztárára Budapeston, míg a más vételára törlesztvényimék. A részletfizetések be nem tartása esetén szives kérdjek a Társaság az esetleges összegét postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszédni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvény-társaság tulajdona marad.

Lakhely: _____ Név: _____
Cím: _____

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alaposággal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József
v. or. és kir. ezredorvos

a neml betegségek elnevezése alatt összeg foglalható valamennyi bántalmat, makacs női és bőrbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt és hatásában páratlan sikertü

Elektromassage
által.
Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4.
I. emelet.
Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszol-
tatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig.